

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
EL VE MAKİNE NAKIŞLARI EĞİTİMİ BİLİM DALI

KARABÜK İLİ SAFRANBOLU İLÇESİ KAYMAKAMLAR
MÜZE EVİNDE BULUNAN BİNDALLILAR

Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Yrd. Doç. Gülizar ÇELEBİLİK

Hazırlayan
Ayşe ÇENGEL

Konya-2011

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
Bilimsel Etik Sayfası.....	ii
Tez Kabul Formu.....	iii
Önsöz.....	iv
Özet.....	v
Summary.....	vi
Çizimler Listesi.....	vii
Fotoğraflar Listesi.....	ix
Grafikler Listesi.....	xi
Tablolar Listesi.....	xiii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Konusu, Amacı, Önemi.....	1
1.2. Araştırmanın Sınırlandırılması.....	1
1.3. Araştırmada Kullanılan Metot.....	1
1.4. Karabük İli Safranbolu İlçesinin Tarihi ve Coğrafyası.....	5
1.5. Kaymakamlar Müze Evi Hakkında Genel Bilgi.....	6
1.6. Bindallı Tanımı ve Tarihçesi.....	8
1.7. Karabük İl, Safranbolu İlçesinde Gelenek-Görenek içinde Bindallıların Yeri ve Önemi.....	9
1.8. Konu İle İlgili Yapılan Araştırmalar ve Yayınlar.....	12
2. KATALOG.....	114
3.KRABÜK İLİ SAFRANBOLU İLÇESİ KAYMAKAMLAR MÜZESİNDE BULUNAN BİNDALLILARAIN ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	111
3.1. Bindallıların Tarihi.....	111
3.2. Bindallıların Bugünkü Durumu.....	115
3.3. Bindallıların Onarım Durumu.....	117
3.4. Bindallıların İşlevi.....	119
3.5. Bindallıların Zemin-İşleme-Kenar temizleme ve Astarlanmasında Kullanılan Gereçler.....	121
3.6. Bindallıların İşleme ve Kenar Temizlemesinde uygulanan teknikler.....	126
3.7. Bindallıların Zemin-İşleme ve Astarlanmasında Seçilen Renkler.....	130
3.8. Bindallıların İşlemesinde Seçilen Konular.....	134
3.9. Bindallıların İşlemesinde Seçilen Konuların Biçimlendirilmesi.....	137
3.10. Bindallıların İşlemesinde Seçilen Konuların Kompozisyonları.....	139
4. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	141
Kaynakça.....	144

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Adı Soyadı	Ayşe ÇENGEL
Numarası	084239031003
Ana Bilim / Bilim Dalı	El Sanatları Eğitimi / El ve Makine Nakışları Eğitimi
Programı	Tezli Yüksek Lisans ☐ Doktora ☐
Öğrencinin Tezin Adı	Karabük İli Safranbolu İlçesi Kaymakamlar Müze Evinde Bulunan Bindallılar

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadarki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

Öğrencinin imzası
(İmza)

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

Öğrencinin	Adı Soyadı	Ayşe ÇENGEL
	Numarası	084239031003
	Ana Bilim / Bilim Dalı	El Sanatları Eğitimi / El ve Makine Nakışları Eğitimi
	Programı	Tezli Yüksek Lisans ☒ Doktora ☐
	Tez Danışmanı	Yrd. Dç. Dr. Gülizar ÇELEBİLİK
	Tezin Adı	Karabük İli Safranbolu İlçesi Kaymakamlar Müze Evinde Bulunan Bindallılar

Yukarıda adı geçen öğrenci tarafından hazırlanan **Karabük İli Safranbolu İlçesi Kaymakamlar Müze Evinde Bulunan Bindallılar** başlıklı bu çalışma 14\06\2011 Tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı

Danışman ve Üyeler

İmza

Yrd. Doç. Dr. Gülizar Çelebilik (Danışman)
 Yrd. Doç. Celale İlker
 Yrd. Doç. Dr. Emine Naz

ÖNSÖZ

Kadın giyim kuşamının önemli bir türü olan bindallılar, geçmişten bugüne Türk kültürünü yansıtan, halkın düğün, nişan, bayram gibi özel günlerde giydiği yöresel giysiler arasında yer almıştır. Türk toplumunda özel bir yere sahip olan bindallılar düğün geleneklerinin vazgeçilmez kıyafetlerinden olmuş, bugün de birçok yörede kullanımı devam ettirilerek varlıkları korunmaya çalışılmıştır.

Bindallıların kullanımı, Karabük ili Safranbolu ilçesinde elde edilen yazılı ve sözlü bilgilerden, Osmanlı İmparatorluğu Dönemi'nden itibaren yörenin düğün gelenekleri ve görenekleri içerisinde önemli bir yere sahip oldukları öğrenilmiştir. Özel ve tüzel kurum-kuruluşlara ait müze, müze evlerinde ayrıca halkın sandıklarda saklayarak bugüne ulaştırdığı bindallılar bulunmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın konusu; "Karabük ili Safranbolu ilçesi Kaymakamlar Müze Evinde Bulunan Bindallılar" olarak seçilmiştir. Bugüne kadar bu konuyla ilgili yazılı literatürde bir araştırmanın yapılmamış olması konuyu önemli kılmaktadır.

Kaymakamlar Müze Evi'nde bulunan bindallıların bugünkü durumları, onarım görüp görmedikleri, kullanılan gereç, uygulanan teknik, tercih edilen renk, biçimlendirme, seçilen konu ve kompozisyon özelliklerinin tespit edilmesi, tarihlendirmeleri ayrıca motiflerinin bindallılar üzerindeki genel görüntüleri ile taslak çizimlerinin yapılması ve görsellerinin fotoğraflarla belgelendirilmesi amaçlanmıştır.

Bilimsel çalışma yöntemi desteği sağlayan danışmanlığı ile beni yönlendiren Yrd. Doç. Dr. Gülizar ÇELEBİLİK'e, ayrıca yardımlarından dolayı Yrd. Doç. Dr. Celale İLKER ve Yrd. Doç. Dr. Emine KARPUZ'a, eserlerde yer alan motiflerin tanımlanmasında yardımcı olan Öğr. Gör. Perihan Tunç'a teşekkür ederim.

Bindallı gelinlikleri yakından inceleme imkânı sağlayan Safranbolu kaymakamı Gökhan AZCAN'a ve Kaymakamlar Müze Evi çalışanlarına teşekkür ederim.

ÖZET

Araştırma dört bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde; araştırmanın konusu, amacı, önemi, sınırlandırılması, kullanılan metot, Karabük ili Safranbolu ilçesinin tarihi ve coğrafyası, Kaymakamlar Müze Evi hakkında genel bilgi, bindallı tanımı- tarihçesi, Karabük ili Safranbolu ilçesinde gelenek-görenek içinde bindallının yeri-önemi ve konu ile ilgili yapılan araştırmalar ve yayınların özetleri yer almaktadır.

Karabük ili Safranbolu ilçesi Kaymakamlar Müze Evinde bulunan bindallıların daha önce literatürde ve bir araştırmada ele alınmamış olması araştırma konusu olarak seçilmesine sebep olmuştur.

Araştırmanın amacı; Karabük ili Safranbolu ilçesi hakkında genel bilgi, bindallının tanımı, yörede bindallıların kullanımı ve önemi hakkında bilgi vermek, Safranbolu ilçesi Kaymakamlar Müze Evinde bulunan bindallıların tanıtımını, eserlere ait görselleri fotoğraflar, çizimlerle belgelemek, gözlenebilir özelliklerinin gözlem fişlerine kayıt edilmesini sağlamak ve ileride bu konu ile ilgili çalışma yapmak isteyen araştırmacılara kaynak oluşturmaktır.

Araştırmada kullanılan metot, Kaymakamlar Müze evinde bulunan eserlere ait bilgiler, gözlem ve karşılıklı görüşmelere dayalı tarama modelinin uygulanması ile yapılmıştır. Metot sonucunda bindallıların belgelendirilmesi ve bilgilerin kaydedilmesi sağlanmıştır.

Gözlem fişleri, eserlere ait genel-detay fotoğraflar ve ürünlerin işleminde görülen motifler bindallıların genel çizimleri üzerinde kompozisyon yerleştirme düzenleri ile birlikte sunularak araştırmanın ikinci bölümü olan katalog bölümüne yerleştirilmiştir. Eserlerin gözlem fişlerine yerleştirilmesinde; kullanım işlevleri, tek ve iki parça oluşları dikkate alınmıştır. Gözlem fişlerinde eserlerin; koleksiyona geliş tarihi, koleksiyona geliş biçimi, koleksiyondaki yeri, yapılış tarihi, bugünkü durumu, onarım durumu, türü, boyutları, kullanılan gereçler, uygulanan teknikler, seçilen renkler, seçilen bezeme konuları, konuların kompozisyonu ile ilgili başlıklar ve başlıklara ait bilgiler yer almıştır.

Eserlere ait bilgilerin gözlem fişlerine kaydedilmesi sonucu çıkan bulgular, üçüncü bölümde ele alınarak değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu bölümde, gözlem fişlerinde yer alan başlıklar tek tek açıklanmış ve sonuca ulaşılmıştır. Gözlem fişlerinde yer alan bilgilerden tablolar oluşturulmuş, tablolardan çıkan sayı değerleri grafiklerle gösterilip, sonuçların daha anlaşılır hale getirilmesi sağlanmıştır.

Yapılan değerlendirme çalışmaları, araştırmanın sonuca ulaşılmasını sağlamıştır. Ulaşılan sonuçlar dördüncü bölümde yer almıştır.

Yararlanılan kaynaklar kaynakça bölümünde alfabetik sıraya göre yerleştirilmiştir.

SUMMARY

Research includes four parts. In the first part, it includes the theme, aim, importance, limitation, method, the history and geographical situation of Safranbolu town of Karabük province, a general information about Kaymakamlar museum house, description of bindallı – its history, the importance of bindallı with its tradition in Safranbolu town, researches about the topic and summaries of publication.

Since bindallı, in Kaymakamlar Museum in Safranbolu, hasn't been handled in literature and any research, it was chosen to study as a research subject.

The researcher's aim is to give an information about Safranbolu town of Karabük province, to introduce bindallı, in Kaymakamlar museum, and to supply some documentaries such as photographs, drawings about these handiworks. And as a result to help researchers having some documents who will study on this.

The method used in research was made by the help of the scanning of record archives in Kaymakamlar Museum, observation and interviews. By the help of this method, documenting of bindallı and recording of information was made.

Observer cards were added to catalog part, which is the second part of the research, by presenting with general detailed photographs and the motifs of the handicraft on the general drawing composition emplacement order.

Placing the work on observer cards, some titles of the subjects of the composition and information about the titles the function, the date of record for the collection, how they placed into the collection, its place in the collection, made date, its restoration and present situation, its type and size, the materials and the techniques used, colors, the decoration subjects were given.

The evaluation of the outcomes of information after recording observer cards takes place in the third part. In this section, the titles which takes places in the observer cards have been explained and comes through. Charts were made with the information in observer cards. And the results from the charts were shown on graphics. As a result it became more clear.

The evaluation study helped finishing the research. And the results take place in the fourth part.

The bibliography takes place according to alphabetical order in the bibliography part.

ÇİZİMLER LİSTESİ

Çizim 1: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ön kompozisyon genel görüntüsü.....	20
Çizim 2: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin arka kompozisyon genel görüntüsü.....	21
Çizim 3: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ön bedene ait ölçüleri.....	22
Çizim 4: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin arka bedene ait ölçüleri.....	22
Çizim 5: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin ön kompozisyon görüntüsü.....	28
Çizim 6: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin arka kompozisyon genel görüntüsü.....	29
Çizim 7: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin ön bedene ait ölçümleri.....	30
Çizim 8: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin arka bedene ait ölçümleri.....	30
Çizim 9: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin ön kompozisyon genel görüntüsü.....	36
Çizim 10: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin arka kompozisyon genel görüntüsü.....	37
Çizim 11: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin ön bedene ait ölçümleri.....	38
Çizim 12: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin arka bedene ait ölçümleri.....	38
Çizim 13: Örnek 4'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.....	44
Çizim 14: Örnek 4'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.....	45
Çizim 15: Örnek 4'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.....	46
Çizim 16: Örnek 4'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.....	46
Çizim 17: Örnek 5'e ait bindallının ön kompozisyon görüntüsü.....	52
Çizim 18: Örnek 5'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.....	53
Çizim 19: Örnek 5'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.....	54
Çizim 20: Örnek 5'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.....	54
Çizim 21: Örnek 6'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.....	60
Çizim 22: Örnek 6'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.....	61
Çizim 23: Örnek 6'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.....	62
Çizim 24: Örnek 6'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.....	62
Çizim 25: Örnek 7'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.....	68
Çizim 26: Örnek 7'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.....	69
Çizim 27: Örnek 7'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.....	70
Çizim 28: Örnek 7'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.....	70
Çizim 29: Örnek 8'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.....	76
Çizim 30: Örnek 8'e ait bindallının arka kompozisyon görüntüsü.....	77
Çizim 31: Örnek 8'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.....	78
Çizim 32: Örnek 8'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.....	78
Çizim 33: Örnek 9'a ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.....	84
Çizim 34: Örnek 9'a ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.....	85
Çizim 35: Örnek 9'a ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.....	86
Çizim 36: Örnek 9'a ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.....	86
Çizim 37: Örnek 10'a ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.....	92

Çizim 38: Örnek 10'a ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.....	93
Çizim 39: Örnek 10'a ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.....	94
Çizim 40: Örnek 10'a ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.....	94
Çizim 41: Örnek 11'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.....	100
Çizim 42: Örnek 11'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.....	101
Çizim 43: Örnek 11'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.....	102
Çizim 44: Örnek 11'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.....	102
Çizim 45: Örnek 12'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.....	108
Çizim 46: Örnek 12'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.....	109
Çizim 47: Örnek 12'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.....	110
Çizim 48: Örnek 12'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.....	110

FOTOĞRAF LİSTESİ

Fotoğraf 1: Müzenin dış görüntüsü.....	7
Fotoğraf 2: Dönme dolap.....	7
Fotoğraf 3: Sofa.....	7
Fotoğraf 4: Oda görüntüsü.....	7
Fotoğraf 5: Kaymakamlar Müze Evinde bulunan kemer örneği.....	10
Fotoğraf 6: İmren lokumları gezi evinde bulunan kemer örneği.....	10
Fotoğraf 7: Safranbolu Kent Tarihi Müzesinde bulunan bindallı örneği.....	11
Fotoğraf 8: İmren lokumları gezi evinde bulunan bindallı örneği.....	11
Fotoğraf 9: İmren lokumları gezi evinde bulunan bindallı örnekleri.....	11
Fotoğraf 10: İmren lokumları gezi evinde bulunan bindallı örnekleri.....	11
Fotoğraf 11: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ceket parçasının ön genel görüntüsü.....	17
Fotoğraf 12: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin etek parçasının ön genel görüntüsü.....	17
Fotoğraf 13: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ceket parçasının arka genel görüntüsü.....	18
Fotoğraf 14: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin etek parçasının arka genel görüntüsü.....	18
Fotoğraf 15: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ceket parçasının detay görüntüsü.....	19
Fotoğraf 16: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin etek parçasının detay görüntüsü.....	19
Fotoğraf 17: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin ön genel görüntüsü.....	25
Fotoğraf 18: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin arka genel görüntüsü.....	26
Fotoğraf 19: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin detay görüntüsü.....	27
Fotoğraf 20: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin ön genel görüntüsü.....	33
Fotoğraf 21: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin arka genel görüntüsü.....	34
Fotoğraf 22: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin detay görüntüsü.....	35
Fotoğraf 23: Örnek 4'e ait bindallının ön genel görüntüsü.....	41
Fotoğraf 24: Örnek 4'e ait bindallının arka genel görüntüsü.....	42
Fotoğraf 25: Örnek 4'e ait bindallının detay görüntüsü.....	43
Fotoğraf 26: Örnek 5'e ait bindallının ön genel görüntüsü.....	49
Fotoğraf 27: Örnek 5'e ait bindallının arka genel görüntüsü.....	50
Fotoğraf 28: Örnek 5'e ait bindallının detay görüntüsü.....	51
Fotoğraf 29: Örnek 6'e ait bindallının ön genel görüntüsü.....	57
Fotoğraf 30: Örnek 6'e ait bindallının arka genel görüntüsü.....	58
Fotoğraf 31: Örnek 6'e ait bindallının detay görüntüsü.....	59
Fotoğraf 32: Örnek 7'e ait bindallının ön genel görüntüsü.....	65
Fotoğraf 33: Örnek 7'e ait bindallının arka genel görüntüsü.....	66
Fotoğraf 34: Örnek 7'e ait bindallının detay görüntüsü.....	67
Fotoğraf 35: Örnek 8'e ait bindallının ön genel görüntüsü.....	73

Fotoğraf 36: Örnek 8'e ait bindallının arka genel görüntüsü.....	74
Fotoğraf 37: Örnek 8'e ait bindallının detay görüntüsü.....	75
Fotoğraf 38: Örnek 9'a ait bindallının ön genel görüntüsü.....	81
Fotoğraf 39: Örnek 9'a ait bindallının arka genel görüntüsü.....	82
Fotoğraf 40: Örnek 9'a ait bindallının detay görüntüsü.....	83
Fotoğraf 41: Örnek 10'a ait bindallının ön genel görüntüsü.....	89
Fotoğraf 42: Örnek 10'a ait bindallının arka genel görüntüsü.....	90
Fotoğraf 43: Örnek 10'a ait bindallının detay görüntüsü.....	91
Fotoğraf 44: Örnek 11'e ait bindallının ön genel görüntüsü.....	97
Fotoğraf 45: Örnek 11'e ait bindallının arka genel görüntüsü.....	98
Fotoğraf 46: Örnek 11'e ait bindallının detay görüntüsü.....	99
Fotoğraf 47: Örnek 12'e ait bindallının ön genel görüntüsü.....	105
Fotoğraf 48: Örnek 12'e ait bindallının arka genel görüntüsü.....	106
Fotoğraf 49: Örnek 12'e ait bindallının detay görüntüsü.....	107
Fotoğraf 50: Safranbolu Kent Tarihi Müzesinde bulunan pembe bindallı.....	111
Fotoğraf 51: Safranbolu Kent Tarihi Müzesinde bulunan pembe bindallının detay görüntüsü.....	111

GRAFİK LİSTESİ

Grafik 1: Bindallıların Yapılış Tarihi.....	114
Grafik 2: Bindallıların Bugünkü Durumu.....	116
Grafik 3: Bindallıların Onarım Durumu.....	118
Grafik 4: Bindallıların İşlevi.....	120
Grafik 5: Bindallıların Zemininde Kullanılan Gereçler.....	124
Grafik 6: Bindallıların İşlemede Kullanılan Gereçler.....	124
Grafik 7: Bindallıların Kenar temizlemede Kullanılan Gereçler.....	125
Grafik 8: Bindallıların Astarlanmasında Kullanılan Gereçler.....	125
Grafik 9: Bindallıların İşlemede Uygulanan Teknikler.....	129
Grafik 10: Bindallıların Kenar temizlemede Uygulanan Teknikler.....	129
Grafik 11: Bindallıların Zemininde Seçilen Renkler.....	132
Grafik 12: Bindallıların İşlemede Seçilen Renkler.....	132
Grafik 13: Bindallıların Astarlanmasında Seçilen Renkler.....	133
Grafik 14: Bindallıların İşlemede Seçilen Konu Adları.....	136
Grafik 15: Bindallıların İşlemede Seçilen motifler.....	136
Grafik 16: Bindallıların İşlemede Seçilen Konuların Biçimlendirilmesi.....	138
Grafik 17: Bindallıların İşlemede Seçilen Konuların Kompozisyonları.....	140

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Bindallıların Yapılış Tarihi.....	113
Tablo 2: Bindallıların Bugünkü Durumu.....	115
Tablo 3: Bindallıların Onarım Durumu.....	117
Tablo 4: Bindallıların İşlevi.....	119
Tablo 5: Bindallıların Zemin-İşleme-Kenar Temizleme ve Astarla Kullanılan Gereçleri.....	123
Tablo 6: Bindallıların İşleme ve Kenar Temizlemede Uygulanan Teknikler.....	128
Tablo 7: Bindallıların Zemin-İşleme ve Astarlanmasında Seçilen Renkler.....	131
Tablo 8: Bindallıların İşlemede Seçilen Konu Adları.....	135
Tablo 9: Bindallıların İşlemede Seçilen Motifler.....	135
Tablo 10: Bindallıların İşlemede Seçilen Konuların Biçimlendirilmesi.....	137
Tablo 11: Bindallıların İşlemede Seçilen Konuların Kompozisyonları.....	140

1. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Konusu, Amacı, Önemi

Araştırmanın konusu “Karabük ili Safranbolu ilçesi Kaymakamlar Müze Evinde Bulunan Bindallılar” olarak belirlenmiştir. Bu konunun literatürde ve bir araştırmada ele alınmamış olması konunun seçilmesine ana neden olmuştur.

Bu araştırma sonucunda ulaşılmak istenen amaçlar şunlardır;

- Karabük ili Safranbolu ilçesi Kaymakamlar müze evinde bulunan bindallıları tanıtmak,
- Bindallıların malzeme, teknik, renk, desen ve kompozisyon özelliklerini tespit etmek,
- Eserlere ait görselleri fotoğraflar ve çizimlerle belgelemek, gözlenebilir özelliklerinin gözlem fişlerine kayıt edilmesini sağlamak,
- İleride bu konu ile ilgili çalışma yapmak isteyen araştırmacılara kaynak oluşturmaktır.

Kaymakamlar Müze Evinde bulunan bindallıların yazılı arşiv bilgisi ve görsel belgelerinin bulunmaması, yıpranan eserlerin zaman içinde zarar görmesi veya eserlerin el değiştirmesi ihtimalleri ile yok olmasına sebep olabileceğinden incelenmesi ve belgelendirilmesi bu araştırmayı önemli kılmaktadır.

1.2. Araştırmanın Sınırlandırılması

Safranbolu'daki incelemeler sonucunda yöredeki birçok ev, konak, Kaymakamlar müze evi ve Safranbolu kent tarihi müzesinde bindallı bulunduğu tespit edilmiştir. Araştırma kapsamına, Kaymakamlar Müze Evinde bulunan 12 tane bindallı dâhil edilmiş dolayısıyla da araştırmanın konusu ‘Kaymakamlar Müze Evinde Bulunan Bindallılar’ olarak sınırlandırılmıştır.

1.3. Araştırmada Kullanılan Metot

Bu araştırmada, Safranbolu Kaymakamlar müze evinde bulunan bindallılara ait özellikler karşılıklı görüşme metodu ve gözleme dayalı olarak incelenmiştir. Karşılıklı görüşme ve eserlere ait veriler gözlem fişlerine aktarılmıştır. Ayrıca görselleri fotoğraflar ile belgelendirilmiş ve eserlerde bulunan motifler, bindallıların genel görüntüleri üzerinde kompozisyonları ile gösterilerek çizilmiştir. Bindallıların

ölçümleri cm. olarak çizimler üzerinde gösterilmiştir. Çizimler AutoCad 2007 programında çizilmiştir.

Bindallılara ait özelliklerin kaydedilmesi gözlem fişlerinin yardımıyla yapılmıştır. Prof. Dr. H. Örcün Barışta'nın Türk İşleme Sanatı ile ilgili yayınlarında¹ yer alan gözlem fişi örnekleri tez konusu olan bindallılara uygun geliştirilerek kullanılmıştır. Eserlerin incelenmesinde geliştirilerek hazırlanan ve aşağıda örneği verilen gözlem fişi kullanılmıştır;

Örnek No :
 Grup No :
 Fotoğraf No :
 Çizim No :
 Envanter No :
 İlgili Koleksiyon :
     Eserin Adresi :
     Geliş Tarihi :
     Geliş Biçimi :
     Ürünün Yeri :
 İnceleme Tarihi :
 Yapılış Tarihi :
 Yapan Kişi :
 Bugünkü Durumu :
 Onarım Durumu :
 Tür   Yöredeki Adı Kaynak Kişi İşlevi

Boyutları

Ön Boy   Arka Boy   Kol Uzunluğu   Kol Ağız Genişliği
Omuz Genişliği   Kol Açıklığı   Ön Etek Genişliği   Arka Etek genişliği

Gereçler

Zemin

İşleme

¹Barışta, H.Örcün, **Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk İşlemelerinden Örnekler**, Ankara, 1981.
 Barışta, H. Örcün, **Türk İşlemeleri Üzerinde Yapılacak Araştırmalarda İzlenecek Bilimsel Yöntem, I. Ulusal El Sanatları Sempozyumu**, 9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları Bildirileri, 1984, s. 79-78.

Kenar Temizleme

Astar

Teknik

İşleme

Kenar Temizleme

Renk

Zemin

İşleme

Astar

Konu:

Bitkisel Bezeme:

Nesneli Bezeme:

Geometrik Bezeme:

Biçimlendirme

Kompozisyon

Adı Soyadı :

Doğum Yeri ve Yılı :

Öğrenim Durumu :

Mesleği :

Adres :

Kaymakamlar müze evinde toplam 12 tane bindallı bulunmaktadır. Bindallıların incelemeler sonucu iki türden oluştuğu görülmektedir. Bu bindallılardan üç tanesi bindallı gelinlik, dokuz tanesi ise günlük yaşamda kullanılan bindallılar olduğu tespit edilmiştir. Bindallılar bu bağlamda iki gruba ayrılmıştır. Bindallıların gelinlik olarak kullanılmış olanları a grubunu, elbise olarak kullanılmış olanları b grubunu oluşturmaktadır.

Bindallıların gözlem fişlerine aktarılmasında kullanım alanları dikkate alınarak yerleştirilmiştir. Önce düğünlerde kullanılan bindallı gelinlikler, daha sonra günlük yaşamda kullanılan bindallılar yerleştirilmiştir. Bindallı gelinlikler ve günlük yaşamda kullanılan bindallıları da gözlem fişlerine aktarırken yapılış tarihi dikkate alınarak yerleştirilmiştir. Yapılış tarihi en eski olandan en yeni olana doğru numaralandırılmıştır.

Bindallıların türü, türlerin yöredeki adı, yöredeki adını söyleyen kaynak kişi, türün yöredeki işlevi ile ilgili başlıklar yan yana sıralanarak yerleştirilmiştir.

Bindallıların ölçüleri ürünler üzerinde mezura ile ölçülerek cm olarak yazılmıştır. Bindallıların bir tanesi iki parçadan, 11 tanesi tek parçadan oluşmaktadır². Bu nedenle başlıklar bindallılarda görülen boyutlara göre eklenip çıkartılmıştır. Tek parçalı alan bindallılarda kullanılan ölçülendirme başlıkları; Ön boy, arka boy, kol uzunluğu, kol ağzı genişliği, omuz genişliği, kol açıklığı, ön etek genişliği, arka etek genişliği, iki parçadan oluşan bindallıda kullanılan ölçülendirme başlıkları; Ceketin ön uzunluğu, ceketin arka uzunluğu, kol uzunluğu, kol ağzı genişliği, omuz genişliği, kol açıklığı, eteğin ön uzunluğu, eteğin arka uzunluğu, ön etek genişliği, arka etek genişliği olarak ele alınmıştır.

Bindallılardaki; **gereçler**, hammadde kaynaklarına göre, **uygulanan teknikler**, dokumanın atkı ve çözgü iplikleri üzerinde oluşan iğnelerin uygulama biçimlerine göre, **kullanılan renkler**, zeminde, işlemede ve astarda olmak üzere üçe ayrılmış, gözlem fişlerinde yapılış yoğunluğuna göre sıralanmıştır.

Bindallıların işleminde seçilen konu başlığında bindallının ana motifi ele alınmıştır. Ve bitkisel bezeme, nesneli bezeme ve geometrik bezeme olmak üzere üç başlık altında ele alınmıştır.

Bindallıların motiflerinin biçimlendirilmesinde ve kompozisyonların da kalıp cümleler kullanılmıştır. Kalıp cümleler eserlerin özelliklerine göre çoğaltılmış veya azaltılmıştır.

Bindallılara ait bilgilerin gözlem fişlerine kaydedilmesi sonucu elde edilen veriler, üçüncü bölümde ele alınarak değerlendirilmiştir. Bu bölümde, gözlem fişlerinde sırası ile başlıklar ele alınarak tablo ve grafik yardımı ile bulgulara dönüştürülmüştür. Tablolar ve grafiklerden çıkan bulgular tek tek açıklanarak metne dönüştürülmüştür. Tablolardaki başlıklar alfabetik sıraya göre yerleştirilmiştir.

---

²Kılınç, Nurgül, **Geleneksel Konya Giysileri**, Konya, 2008, s.44.

1.4. Karabük İli Safranbolu İlçesinin Tarihi ve Coğrafyası

Karabük ili Safranbolu ilçesi 41–31 kuzey enlemi, 32–41 doğu boylamındadır. İl merkezine 8km uzaklıktadır³. İlçe Karabük merkez, Ovacık, Eflâni, Bartın ilinin Ulus ilçesi ve Kastamonu'nun Araç ilçesi ile çevrilidir.

Safranbolu, Karadeniz ve İç Anadolu iklimi arasında geçiş kuşağındadır. Yazlar sıcak, kışlar soğuk, baharlar ılık ve serin geçer. İlkbahar ve sonbahar ise oldukça uzundur. Yağışlar karasal ikliminin etkisi ile en çok yılın ilk yarısı yağar. Safranbolu coğrafi konumu itibariyle çok güzel bir iklim özelliğine sahiptir. Çarşı ve Bağlar arasında 3km'lik bir mesafe olmasına rağmen, büyük bir ısı ve iklim farklılıkları yaşanmaktadır. Çarşıda yağmur yağarken Kıranköye kar düşer, Aslanlara çıkarken yerler karla kaplanır, Bağlar kesiminde ise yerler kalın bir kar tabakası ile örtülür. Çünkü çarşı kesiminde denizden yükseklik 450, Bağlar kesiminde ise denizden yükseklik 661'e çıkmaktadır⁴.

“Safranbolu'nun adı antik dönemde tarihçi Homeros'un İlyada destanında Paplagonya olarak geçmektedir. Safranbolu'da sırası ile Hititler, Frigler, dolaylı yoldan Lidyalılar, Persler, Helenler, Romalılar, Selçuklular, Çobanoğulları, Candaroğulları ve Osmanlılar egemenlik kurmuşlardır”⁵. “Safranbolu 1196 tarihinde Selçuklu Sultanı II. Kılıç Arslan'ın oğlu Muhiddin Mesut Şah zamanında Türklerin eline geçmiştir. Tarihi süreç içerisinde ise 1213-1280 tarihleri arasında Çobanoğullarının, 1326-1354 tarihleri arasında Candaroğullarının, 1354-1402 ve 1423 yılından itibaren de Osmanlıların egemenliğine girmiştir⁶.” Safranbolu'nun Türkler tarafından fethinden önceki bilinen adları Teodorapolis, Germia, fetih sırasında da Dadybra'dır. 1196 yılında kentin Türkler tarafından ele geçirilmesiyle sırasıyla Zalifre, Zalifre Borlu, Taraklı Borlu⁷, Zağfıran Benderli, Zağfıranbolu, harf inkılâbından sonra Zafranbolu olmuş, 1940 yılından sonra ise Safran yetişen kente “Safranbolu” adı verilmiştir. Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Kıranköy mevkiinde Rumlar, çarşı mevkiinde Müslümanlar, Bağlar mevkiinde ise Türkler ve

³ Güney, Reha, **Geleneksel Safranbolu Evleri ve Oluşumu**, Ankara, 1989, s.7.

⁴ Tunçözgür, Ünsal, **Dünü ve Bugünü ile Safranbolu**, Karabük, 2002, s.16–17

⁵ Kalyoncu, Hür, **Karabük 1999 İl Yıllığı**, s.17-48.

⁶ Broşür, Safranbolu Belediyesi Yayınları.

⁷ Ulukavak, Kızıltan, **Bir Safranbolulunun Penceresinden Safranbolu(Gözlemler, Derlemeler, Denemeler)**, Ankara, 2007, s.13-20

Rumlar müşterek olarak bağ ve bahçeleri işlemişler⁸. Fakat 1924 yılında yapılan Türkiye ve Yunanistan arasında yapılan mübadele anlaşması ile Yunanistan'da yaşayan Türkler Türkiye'ye, Türkiye'de yaşayan Rumlar ise Yunanistan'a mecburi göçe tabi tutulmuşlardır. İskeçe ve Gümölcine (Batı Trakya) da yaşayan Türk ahali, İstanbul'da yaşayan Rum ahali mübadele dışında kalmışlardır⁹.

“Safranbolulu Rum ahali, kendirlinin, Yunanlı değil, Hıristiyan Türk olduklarını gerekçe göstererek T.B.M.M.'ye bir dilekçe sunmuşlar ve bu kararın kendilerine uygulanmamasını istemişlerdir. Ne var ki o kargaşa ortamında bu dilekçe dikkate alınmamıştır”¹⁰.

“Safranbolu sahip olduğu zengin kültürel mirası kent ölçeğinde korumadaki başarısı Safranbolu'yu “Dünya Kenti” ününe kavuşturmuş ve UNESCO tarafından “Dünya Mirası Listesi” ne alınmıştır”¹¹.

Günümüzde Safranbolu Çarşısı, Gümüş, Kıranköy, Bağlar ve Kirkille semtlerinden oluşmaktadır¹².

1.5. Kaymakamlar Müze Evi Hakkında Genel Bilgi

Kaymakamlar müze evi; 18. Ve 19. yy. Türk toplumunun geçmişi, kültürünü, yaşama biçimi ve teknolojisini yansıtan önemli bir Safranbolu evi örneğidir. 19. yy. başlarında yapıldığı sanılan kaymakamlar müze evinin sahibi Safranbolu kışlası kumandanı Hacı Mehmet Efendi'dir. Hacı Mehmet Efendi'ye Yarbay karşılığı olan “Kaim-Makam” denilmesi nedeniyle ailesi; dolayısıyla evleri de halk arasında bu isimle bilinmektedir. 1979 yılında T.C. Kültür Bakanlığı'nın Safranbolu'nun korunması ve sağlamlaştırılması projesi çerçevesinde kamulaştırılıp restorasyonu tamamlanmıştır¹³. Günümüzde haftanın 7 günü ziyarete açıktır. Müzenin içine görsel açıdan zenginleştirme adına cansız mankenler yerleştirilmiştir. Mankenlerin üstüne yöresel kıyafetler giydirilerek sergilenmektedir. Safranbolu çarşısı içinde hıdırlık yokuşu sokağı üzerinde bulunan yapı; kitle, plan ve cephe olarak özgün bir Türk evi niteliğindedir. Evin girişinde “hayat” denilen zemini taşlarla kaplı bölüm yer alır. Zemin kat duvarları; büyük bir bölümü ahşap malzeme

⁸Tunçözgür, Ünsal, **Dünden Bugüne Safranbolu**, Ankara, 1997, s.18.

⁹Tunçözgür, Ünsal, **A.g.e.**, 2002, s.174.

¹⁰ Tunçözgür, Ünsal, **A.g.e.**, 2002, s.14.

¹¹Broşür, Safranbolu Belediyesi Yayını.

¹²**A.y.**, s.14.

¹³ Aksoy, Muammer, **Müze Kent Safranbolu**, Şubat 2003, s.80.

ile yapılan yapıya “uzun ömürlülük” kazandırmak, taşıyıcılık ve hacimdeki önemli üretim aktivitelerinden dolayı yapıdaki yıpranmaları azaltmak, ayrıca binayı dış tehlikelerden korumak için taş olarak inşa edilmiştir¹⁴. “Yapının üst katları ise ahşap çatıklı ve kerpiç dolguludur. Taban ve tavan tahtaları, kapılar, dolaplar sarıçamdan yapılmıştır. Çatı cephelerdeki hareketliliği geniş saçaklarla çepeçevre kaplamaktadır. Birinci katın merdiven başındaki iki oda selamlık, karşısındaki bölüm ile üst kat Harem’dir. Bu katta bulunan dönme dolap, selamlık ile harem arasında yemek servisinin yapılmasını sağlamaktadır. İki kattaki odalar aynı çatı altında yaşayan kalabalık aile tipine göre bireylerin tüm gereksinimlerini sağlayacak şekildedir. Her odada sedirli oturma düzeni, yer sofrasında yemek yeme, yer yatağında yatma, yatakların konulduğu yüklük içersindeki gusülhanede yıkanma olanağı vardır”¹⁵.

Fotograf 1: Müzenin dış görüntüsü.

Fotograf 2: Dönme dolap.

Fotograf 3: Sofa

Fotograf 4: Oda görüntüsü.

¹⁴ Broşür, Safranbolu Kaymakamlığı Yayını.

¹⁵ Öz, zeki, v.d. **Karabük ve ilçeleri**, T.C. Karabük Valiliği İl Kültür ve Turizm müdürlüğü, s.62.

1.6. Bindallı Tanımı ve Tarihçesi

Çeşitli kaynaklarda bindallının tanımları yapılmıştır. Bindallıların elbise fonksiyonu yanı sıra Türk kültürü içinde gelinlik olarak da kullanıldığı öğrenilmiştir. Bu sebeple gelinliğin tanımına da bu bölümde yer verilmiştir.

Bindallı: üzeri metal ya da metal bükümlü ipliklerle işlenmiş, ya kadife ya da atlastan yapılmış, değişik beden ve modelde gelin elbisesi, genellikle uzun kollu ve ayak bileğine kadar uzun dikilen bu elbiselerin belden kesiksiz ve etek, ceket türünde yapılan iki tipi vardır. Her iki türde de yakalı, yakasız modellerine rastlanıldığı¹⁶, kadife üzerine üstüne sarma ile dallar işlenmiş gelin elbisesi, üzerine sırma ile kabartma dal, yaprak, çiçek işlenmiş kadife kadın elbisesi, kumaş¹⁷ olarak tanımlandığı öğrenilmiştir.

Bindallı gelinlik veya gelin entarisi adı altında tanımlandığında: Eski toplum hayatımızda kadın tuvaletinde bir kadının ömrü boyunca giydiği en pahalı, en süslü entarinin adı; ard eteğinin gayet uzun olması ve altın gümüş işlemlerinin bazen bu işlemlere katılmış incileri tek özelliği idi. Düğünden sonra gelin görmeye gelenlere çıkarılır iken bir müddet daha giyilir, sonra hatıra olarak saklandığı gibi¹⁸, özel günlerde giymek isteyen kişilere emanet olarak verilerek kullanımı devam ettirilmiştir. Gelinliklerin İstanbul gibi merkezlerde dikilip işlenerek pazarlara sürüldüğü örneklerin yanı sıra bölgesel olarak yapılmış ve işlenmiş gelinlik çeşitlemeleri vardır. Kastamonu ve Beypazarı gelin giysileri arasında bir grup çarşı işi adı ile bilinen bindallıların örnekleri ilgi çekmektedir¹⁹.

“Hüseyini adı verilen entari yapımı için hazırlanan işlemeli kumaşlar 18. Yüzyılda üretilmeye başlamış, ancak 19. Yüzyılda kullanımı artmıştır. Bu kumaşlar Galata’da veya Tepebaşı’da işlendiği için Tepebaşı ve Galata işi olarak da adlandırılmıştır²⁰”.

Seyyah Van Mour’un İstanbul’a gelerek Osmanlı Dönemine ait kadın ve erkek kıyafet çizimlerini yaparak hazırladığı albümünde 18. Yüzyıl sultanlarının

¹⁶ Barışta, H.Örcün, **Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk İşlemleri**, Ankara, 1999, s.200.

¹⁷ Bedük, Saadet, **Konya Müzelerinde Ve Evlerinde Bulunan Bindallı Tek Parçalı Elbiseler**, Konya, S. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1992, s.11.(Basılmamış Yüksek Lisans tezi)

¹⁸ Koçu, R. Ekrem, **Türk Giyim, Kuşam ve Süsleme Sözlüğü**, Ankara, 1967,s.121.

¹⁹ Barışta, H.Örcün, **A.g.e.**, 1999, s.211.

²⁰ Görünür, Lale, **Osmanlı İmparatorluğu’nun Son Döneminden Kadın Giysileri(Sadberk Hanım Müzesi Koleksiyonu)**, Ankara, 2010, s.17.

giydiği önu açık, üzeri metal iplikle işlenmiş, kaftan biçiminde bindallıları, erkeklerinde giydiği görölmektedir. Aynı kaynakta saray kadınlarının giydiği atlas üzerine metal iplik kullanılarak işlenmiş bindallı çizimleride bulunmaktadır. Bu örnekler, Reşat Ekrem Koçu'nun Türk Giyim ve Süsleme sözlüğünde bindallı açıklamasını yaparken bindallıların erkek ve kadınlar tarafından giyildiğine dair bilgileri tamamlamaktadır²¹.

“Entari adı verilen giysi 19. Yüzyılda çeşitlenmeye başlamıştır ve birkaç farklı kesim özelliği olan giysi “entari” adı ile anılmıştır. Geleneksel kesimli önden açık entariler yerlerini önu kapalı entarilere bırakmaya başlar. Bu dönemde üç etek entarilerin yanı sıra “iki etek entari” adı verilen önu kapalı olup yanları derin yırtmaçlı, şalvarla birlikte giyilen uzun etekli, etekleri bele toplanabilen bir tür ortaya çıkar. Avrupa giyim kültüründen etkiler alındıkça ortaya çıkan yeni entari türlerinden biri de çan biçiminde etekli, ön açıklığı göğüs altına kadar olup tamamen önden açık olmayan, takma kollu, yuvarlak yakalı, bele oturmayan, ancak üst kısmı daha dar, eteği bol arkası kuyruklu, ön tarafına göre daha uzun tek parçalı entarilerdir. Bu entariler kadife ve atlastan yapılmış, dival tekniğinde sırma ile yoğun bitkisel motifli kompozisyonlarla işlenmiş olursa “bindallı entari” adını almaktadır²². 19. Yüzyılda bindallıları İstanbul'da hazır üretilmiş olarak satın alma imkânı vardı. Bunlar halk arasın da kutu içinde satıldıklarında “kutu entarisi” olarak da bilinmektedir. Bu bindallılar daha çok İstanbul dışında yaşayan evlenecek genç kızların çeyizi için satın almışlardır²³.

Bindallılara Safranbolu'da bindallı ya da tefebaş²⁴, Ankara'da kutu içi entari, Konya'da mihlama, Anadolu'nun mühim kısmında da bindallı entari denilmektedir²⁵.

1.7. Karabük İli Safranbolu İlçesinde Gelenek-Görenek İçinde Bindallıların Yeri ve Önemi

“Koyu kırmızı, mavi, mor gibi değişik renkte kadifeden yapılmış, üstü altın sırma ipi ile değişik motifler halinde işlenmiş etekleri yerde sürünen bol ve geniş

²¹ Bedük, Saadet, **A. G. E.** , 1992, s.11.(Basılmamış Yüksek Lisans tezi)

²² Görünür, Lale, **A.g.e.** , 2010, s.23.

²³ **A.y.** , s.14.

²⁴ Ferdane Kayıkçı ile 20.12.2010 tarihinde evinde yapılan mülakat.

²⁵ Görünür, Lale, **A.g.e.** , 2010, s.50

entarıdır²⁶.” Bindallıların bel kısımları genellikle gümüş ya da altın kakmalı süslemelerle donatılmış çok değerli bir bel kemeri ile zenginleştirilmiştir²⁷.(Fotoğraf 5 ve 6) Safranbolu’da eskiden **tefebaşı** adı verilen bu giysinin şuan için daha çok kullanılan adı bindallıdır²⁸. Bindallılar genelde düğünlerde veya bayramlarda kullanılmaktadır. Bindallılarla birlikte başa oyalı yazma örtülmektedir.(fotoğraf 7, 8, 9 ve 10) Eskiden tefebaşı olarak bilinen bindallıların özel günler için İstanbul’dan getirildiği söylenmektedir²⁹. Günümüzde de hala bindallıların; düğün geleneklerinin vazgeçilmezi olan kına gecelerinde kullanıldığı görülmektedir. Şu an bindallıların yapılışı ve üretimi halk eğitim tarafından kursiyerlere öğretilerek varlıklarını sürdürmektedir.

Fotoğraf 5: Kaymakamlar Müze Evinde bulunan kemer örneği.

Fotoğraf 6: İmren lokumları gezi evinde bulunan kemer örneği.

²⁶ Acar, Mustafa, **Safranbolu Folkloru, Safranbolu Düğünleri, Safranbolu İlçe ve Köy Düğünleri**, Ankara, 2007, s.153.

²⁷ Akman, Eyüp, **Safranbolu Folklorundan örnekler**, Ankara, 2004, s.56.

²⁸ Akman, Eyüp, **A.g.e.**,2004, s.56.

²⁹ Ferdane Kayıkçı ile 20.12.2010 tarihinde evinde yapılan mülakat.

Fotoğraf 7: Safranbolu Kent Tarihi Müzesinde bulunan bindallı örneği.

Fotoğraf 8: İmren lokumları gezi evinde bulunan bindallı örneği.

Fotoğraf 9: İmren lokumları gezi evinde bulunan bindallı örnekleri.

Fotoğraf 10: İmren lokumları gezi evinde bulunan bindallı örnekler.

1.8. Konu ile İlgili Yapılan Araştırmalar ve Yayınlar

Yayınlar basım yıllarına göre sıralanmıştır.

Reşat Ekrem Koçu³⁰, 1967 tarihli eserinde; Giyim kuşam konusunda ilk sözlük unvanını taşımaktadır. Yazar tarihçi olduğundan dolayı birçok tarihi kaynaktan yararlanmıştır.

H. Örcün Barışta³¹, 1981 tarihli eserinde; “16. Yüzyıldan Bu yana Türk Saray ve Saray Dışı İşlemeleri Arasındaki Benzerlik ve Farklılıklar” konulu doktora tezinin katalogunu sunmuştur.

Saadet Bedük³², 1992 tarihli yüksek lisans tezinde; Konya Müzelerinde Ve Evlerinde Bulunan Bindallı Tek Parçalı Elbiselerin genel özelliklerinden, bindallının tanımı ve tarihçesinden bahsetmektedir.

H. Örcün Barışta³³, 1984 tarihli ; “Türk İşlemeleri Üzerinde Yapılacak Araştırmalarda İzlenecek Bilimsel Yöntem” isimli makalesinde; Türk işlemelerinin evren, örneklem ve örnekleme, verilerin toplanması, verilerin geçerlik ve güvenilirliğinin kontrolü ve raporlaştırma başlıkları ile nasıl inceleneceği hakkında bilgi vermektedir.

Şehdabe Markaloğlu³⁴, 1996 tarihli eserinde; dival işi işleme tekniğinin işlem basamakları ve tarihinden bahsetmiştir.

Ünsal Tunçözgür³⁵, 1997 tarihli eserinde; Safranbolu’da sosyal yaşam, ekonomik hayat, gelenek ve görenekleri, tarihi ve coğrafi yapısını anlatmaktadır.

H. Örcün Barışta³⁶, 1999 tarihli eserinde; Osmanlı İmparatorluğu dönemi işlemeleri işlemenin tanımı ve teknikleri, Osmanlı İmparatorluğu Dönemi İşlemelerinin Anadolu ve çevresindeki Türk kökenli kaynaklarından bahsetmektedir. 16. yüzyıldan başlayarak 20. yüzyılın ilk çeyreğindeki işlemlerin türleri, gereçleri, teknikleri, seçilen konuları, konuların biçimlendirilişi, renklendirme ve kompozisyon özelliklerinden bahsetmektedir.

³⁰ Koçu, R. Ekrem, **A.g.e.**, 1967.

³¹ Barışta, H. Örcün, **A.g.e.**, Ankara, 1981.

³² Bedük, Saadet, **A.g.e.**, 1992, (Basılmamış Yüksek Lisans tezi)

³³ Barışta, H. Örcün, **A.g.m.**, 1984, s.79–78.

³⁴ Markaloğlu, Şehdabe, **Dival İşleme (Sırma-Maraş işi)**, Ankara, 1996.

³⁵ Tunçözgür, Ünsal, **A.g.e.**, 1997.

³⁶ Barışta, H.Örcün, **A. g. e.** , 1999.

Hülya Köklü³⁷, 2002 tarihli eserde; İşlemede kullanılan araç gereçlerden, kompozisyon özelliklerinden, desen geçirme özelliklerinden, kumaş seçiminden, kumaşı kasmağa germe tekniklerinden, kenar temizleme tekniklerinden, ütöleme tekniklerinden ve işlemenin sınıflandırılmasından bahsetmektedir. İğne teknikleri çizimlerle ve fotoğraflarla desteklemiştir.

Ünsal Tunçözgür³⁸, 2002 tarihli eserinde; Safranbolu'nun tarihi, coğrafi yapısı, tarihi yapıları, vakıflar, önemli şahsiyetler, gelenek ve görenekleri ve düğünlerinden bahsetmiştir.

---

³⁷ Köklü, Hülya, **El İşlemeleri**, İstanbul, 2002.

³⁸Tunçözgür, Ünsal, **A.g.e.**, 2002.

2. KATALOG

Örnek No	: 1		
Grup No	: a		
Fotoğraf No	: 1, 2, 3, 4, 5, 6		
Çizim No	: 1, 2, 3, 4		
Envanter No	: -		
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi		
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu		
Geliş Tarihi	: 16.03.2001		
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.		
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.		
İnceleme Tarihi	: 03.08.2010		
Yapılış Tarihi	: 19.yüzyılın ilk çeyreği.		
Yapan Kişi	: Bilinmiyor.		
Bugünkü Durumu	: Lekeli, işlemler sökülmüş ve kumaş yıpranmıştır.		
Anarım Durumu	: Onarım görmemiştir.		
<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
<u>Bindallı</u>	<u>Tefebaşı/Bindallı</u>	Mehmet AYDIN	Gelinlik
<u>Boyutları</u>			
<u>Ceketin ön uzunluğu</u>	<u>Ceketin arka uzunluğu</u>	<u>Kol uzunluğu</u>	<u>Kol ağzı genişliği</u>
<u>44 cm.</u>	<u>40 cm.</u>	<u>56 cm.</u>	<u>24 cm.</u>
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön açıklık</u>	<u>Eteğin ön uzunluğu</u>	<u>Eteğin arka uzunluğu</u>
<u>14 cm.</u>	-	<u>82 cm.</u>	<u>96 cm.</u>
<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Arka etek genişliği</u>		
<u>86 cm.</u>	<u>85 cm.</u>		
Zeminde			
<u>Kalın atlas</u>			
İşleme			
<u>İşleme kartonu</u>			
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>			
<u>Metal pul</u>			
<u>Pamuklu iplik</u>			
<u>Tırtıl</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Pamuklu iplik</u>			
Astar			
<u>İnce bükümlü seyrek keten dokuma</u>			
<u>Teknik</u>			
İşleme			
<u>Düz sarma</u>			
<u>Gözeme</u>			
<u>Jakobyen atması</u>			
<u>Kabartmalı sarma</u>			
<u>Kum tırtıl yapmak</u>			
<u>Papatya iğnesi</u>			
<u>Pul tutturma</u>			
<u>Verev sarma</u>			
<u>Yarma sarma</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Makine dikişi</u>			
<u>Renk</u>			
Zemin			
<u>Krem</u>			
İşleme			
<u>Altın rengi</u>			
<u>Gümüş rengi</u>			

İşleme altında

Sarı

İşleme tersinde

Krem

Astar

Beyaz

Konu: Fiyonklı gül dalı

Bitkisel Bezeme:

Gül, mine, dal, yaprak, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal, filiz

Nesneli Bezeme:

Fiyonk, püskül

Biçimlendirme

Gül, mine, dal, yaprak, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal ve filiz motifleri **anti-natüralist** bir yaklaşımla, fiyonk ve püskül motifleri **sur-realist** bir yaklaşımla **somut** olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallı gelinliğin ceket parçasının **ön beden** yaka kısmına **mine ve yapraktan** oluşan motif **düzgün** sıralama ile yerleştirilmiştir.

Ceketin **ön ve arka beden** yaka çevresine **tomurcuk ve 'C' kıvrımlı dal** motifleri **bağlantılı** sıralama ile yerleştirilmiştir.

Ceketin **ön ve arka beden** orta kısmına **gül, mine, dal ve yapraktan** oluşan motif **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur.

Ceketin **ön ve arka beden** kenar boşluklarına 'C' ve 'S' kıvrımlı dal, mine ve yapraktan oluşan motif büyüklü küçüklü yerleştirilmiştir.

Ceketin **kol ünitesinin** omuz kısmına **fiyonk, 'C' kıvrımlı dal ve püskülden** oluşan motif **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile yerleştirilmiştir. Ceketin kol ağzı kısmına gül, fiyonk, 'C' kıvrımlı dal motifi yerleştirilmiştir. Boş kısımlarına da çiçek dalı motifi serpiştirilmiştir.

Bindallı gelinliğin etek parçasının **ön ve arka** bel kısmına **tomurcuk ve 'C' kıvrımlı daldan** oluşan motif **bağlantılı sıralama** ile yerleştirilmiştir. Motifin ön orta kısmına 'C' kıvrımlı dallardan oluşan oval bir form yerleştirilmiştir. Oval formun merkezine gül motifi oturtulmuştur.

Eteğin **ön ve arka beden** etek ucuna **gül, mine, gonca gül, yaprak, fiyonk, filiz, 'C' kıvrımlı dal, ve kıvrık dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Motifin üst kısmına **mine ve püskül** motifi **düzgün** sıralama ile **bir adet dört sıra şeklinde** yerleştirilmiştir. Mine ve püskül motifinin sağ ve sol kısmına **'C' kıvrımlı dal, püskül ve fiyonktan** oluşan motif **düzgün** sıralama ile üst kısımdan aşağıya doğru yönlendirilerek arka etek kenarını sınırlamaktadır. Etek parçasının **peslerine; fiyonk, gül, dal, filiz ve yapraktan** oluşan motif **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş** kompozisyon ile oturtulmuştur. Ön ve arka beden boşluklarına büyüklü küçüklü çiçek dalları motifi serpiştirilmiştir.

Bindallı gelinliğin motifleri **altın rengi ve gümüş rengi** ile renklendirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Mehmet AYDIN
Doğum Yeri ve Yılı : 1957/Karabük
Öğrenim Durumu : Lise
Mesleği : İdari Amir
Adres : Hıdırlık yolu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı
Safranbolu/Karabük

Fotoğraf 11: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ceket parçasının ön genel görüntüsü.

Fotoğraf 12: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin etek parçasının ön genel görüntüsü.

Fotoğraf 13: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ceket parçasının arka genel görüntüsü.

Fotoğraf 14: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin etek parçasının arka genel görüntüsü.

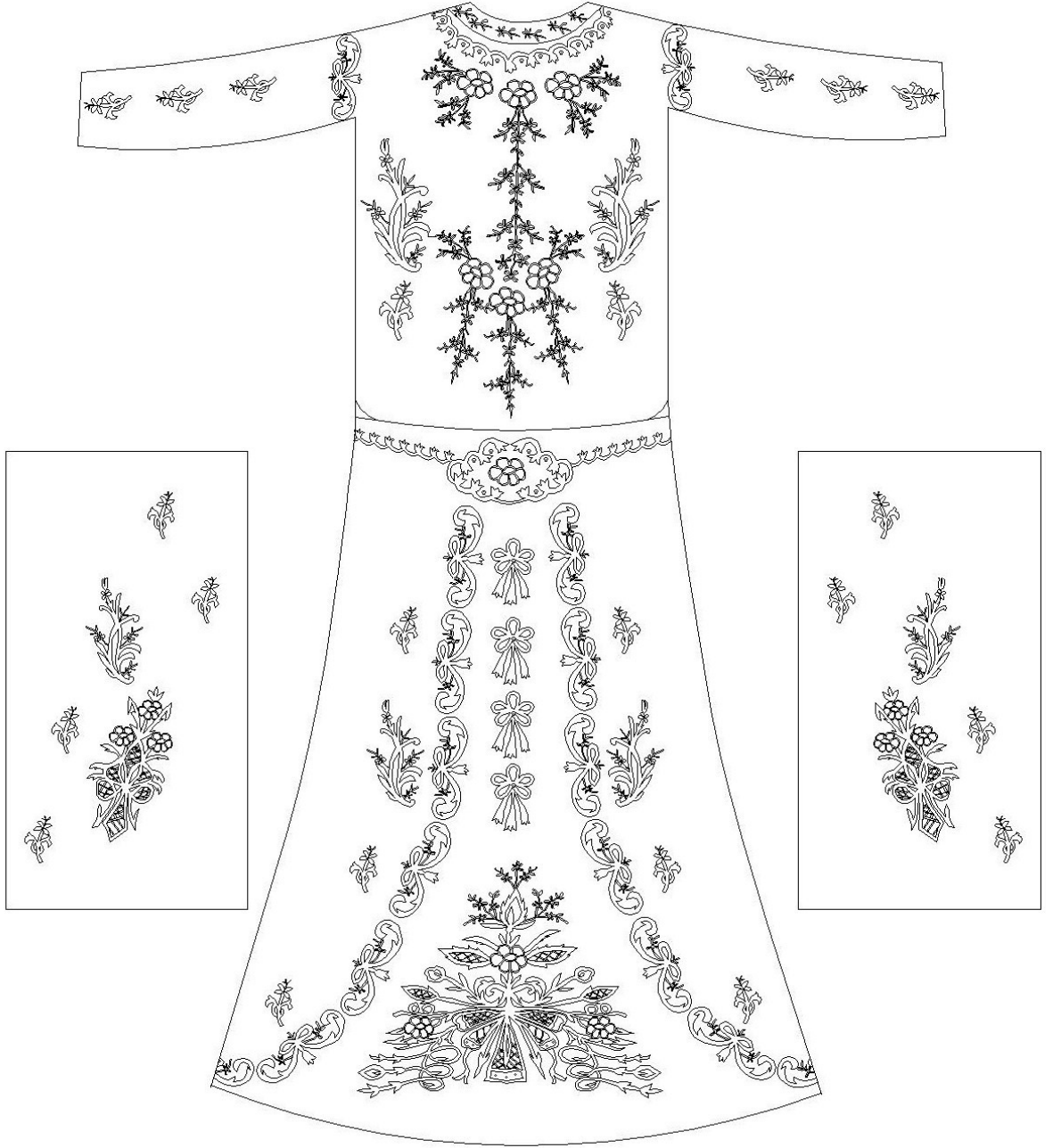

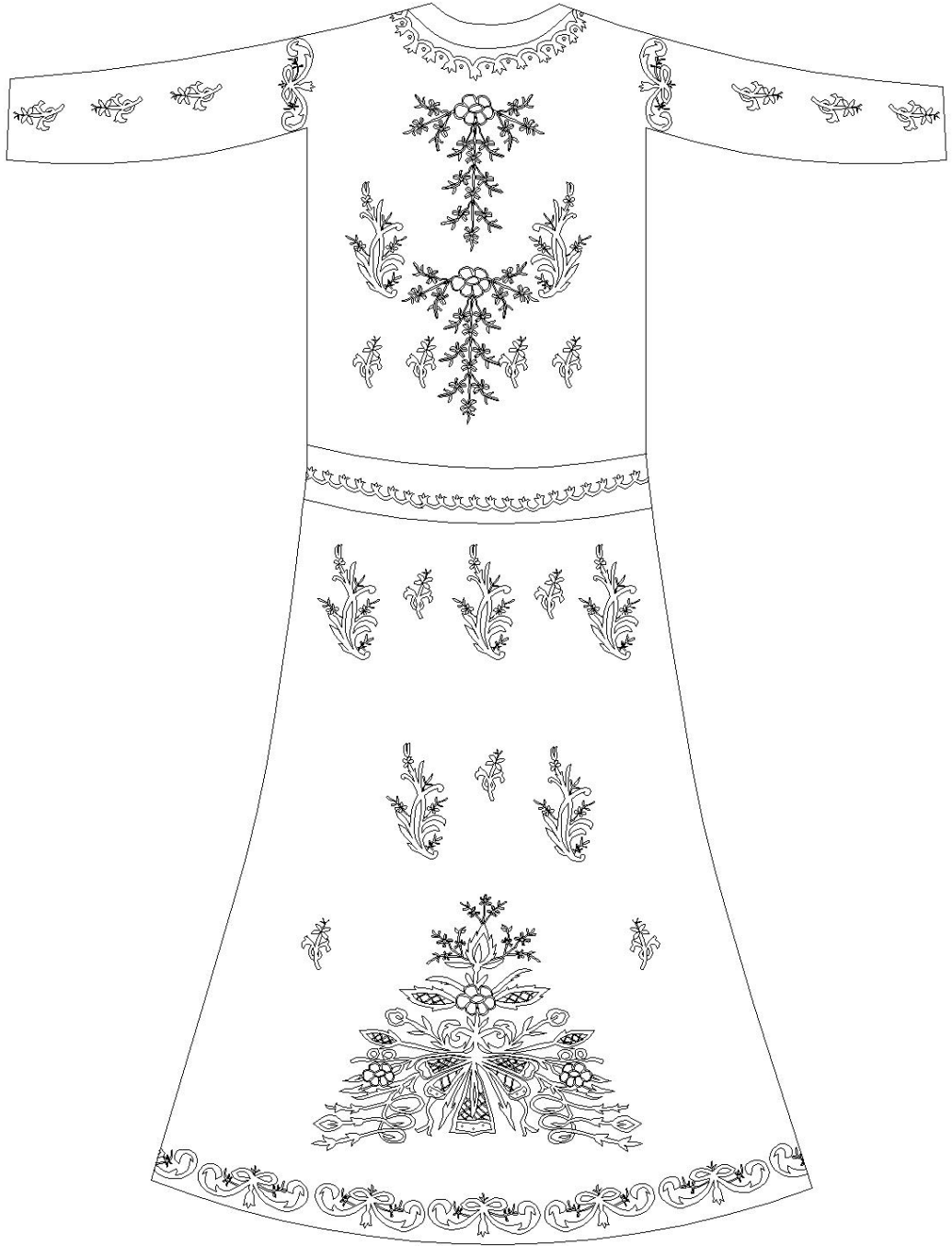
Fotoğraf 15: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ceket parçasının detay görüntüsü.

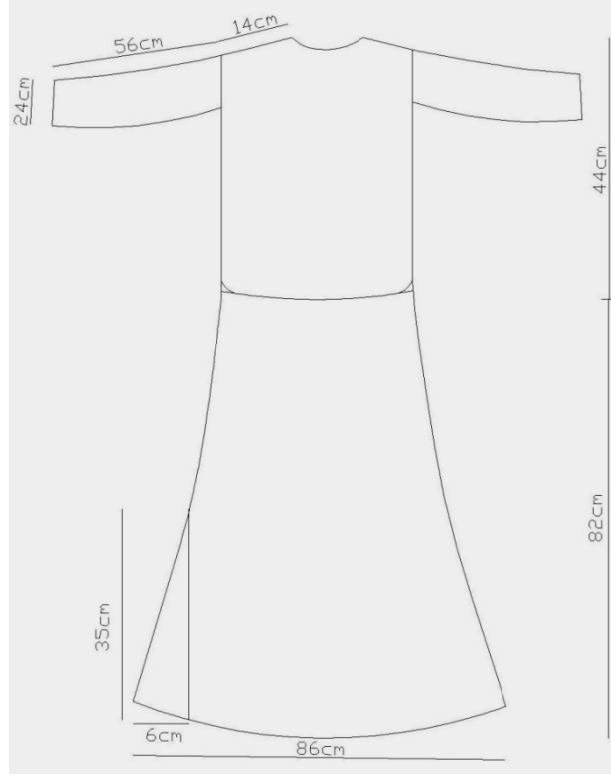
Fotoğraf 16: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin etek parçasının detay görüntüsü.

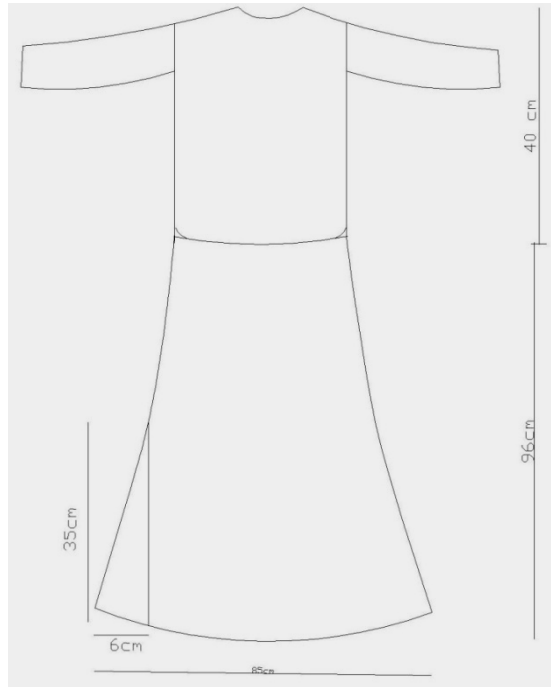
Çizim 1: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ön kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 2: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 3: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin ön bedene ait ölçüleri.

Çizim 4: Örnek 1'e ait bindallı gelinliğin arka bedene ait ölçüleri.

Örnek No : 2
 Grup No : a
 Fotoğraf No : 7, 8, 9
 Çizim No : 5, 6, 7, 8
 Envanter No : -
 İlgili Koleksiyon : Kaymakamlar Müze Evi
 Eserin Adresi : Karabük/Safranbolu
 Geliş Tarihi : 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.
 Geliş Biçimi : Satın alma yolu ile gelmiştir.
 Ürünün Yeri : Teşhirdedir.
 İnceleme Tarihi : 03.08.2010
 Yapılış Tarihi : 19.yüzyılın ilk çeyreği
 Yapan Kişi : Bilinmiyor
 Bugünkü Durumu : İşlemeler sökülmiş ve kumaş yıpranmıştır.
 Onarım Durumu : Kumaşın altına sağlamlaştırma amaçlı tela yerleştirilerek onarım görmüştür.

<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
<u>Bindallı</u>	<u>Tefebaşı\Bindallı</u>	<u>Mehmet AYDIN</u>	<u>Gelinlik</u>
<u>Boyutları</u>			

<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol ağız genişliği</u>
<u>1.24 cm.</u>	<u>1.45 cm.</u>	<u>46 cm.</u>	<u>29 cm.</u>
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön açıklık</u>	<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Araka etek genişliği</u>
<u>23 cm.</u>	<u>26 cm.</u>	<u>1.30 cm.</u>	<u>1.32 cm.</u>

Gereçler

Zemin

İnce Atlas

İşleme

İşleme Kartonlu

Metal Bükümlü İpek İplik

Pamuklu İplik

Tırtıl

Kenar Temizleme

Metal bükümlü ipek iplik

Pamuklu iplik

Astar

İnce pamuklu dokuma (Tülbent türü)

Teknik

İşleme

Düz sarma

Tırtıl tutturma

Verev sarma

Yarma sarma

Kenar Temizleme

Elde baskı dikişi

Hazır harç

Renk

Zemin

Güvez

İşleme

Altın rengi

İşleme tersinde

Güvez

Astar

Beyaz

Konu: Sepette çiçek dalı

Bitkisel Bezeme:

Yaban gülü, yıldız çiçeği, mine, goncagül, yaprak, dal, palmet, lotus,

'C' kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal, filiz

Nesneli Bezeme:

Sepet

Biçimlendirme

Yaban gülü, yıldız çiçeği, mine, gonca gül, yaprak, dal, palmet, lotus 'C' kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal ve filiz motifleri **anti-natüralist**, sepet motifleri de **sür-realist** bir yaklaşımla somut olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallının **ön ve araka beden** yaka çevresi, göğüs bölgesi ve sırt bölgesine **sepet, yıldız çiçeği, yaban gülü, gonca gül, mine, filiz, yaprak 'S' ve 'C' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Bindallının ön ve arka beden yaka çevresinde geniş yer kaplayan motif sırt ve göğüs bölgesine doğru daralmaktadır.

Bindallı gelinliğin **ön ve arka beden** bel ve etek bölümüne **sepet, yaban gülü, yıldız çiçeği, mine, palmet, lotus, filiz, yaprak, 'S' kıvrımlı dal ve 'C' kıvrımlı dallardan oluşan** motif **düzgün ve bağlantılı sıralama** ile ön bedenine iki, arka bedenine üç sıra şeklinde yerleştirilmiştir. Ara boşluklarına **çiçek dalı** serpiştirilmiştir. Bindallının etek ucu **papatya, yaprak ve 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **düzgün** sıralama ile sınırlandırılmıştır.

Bindallı gelinliğin **kol** ünitelerine **yaban gülü, mine, yaprak, dal, 'S' kıvrımlı dal, 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **aşağıdan yukarıya doğru** yönlendirilerek **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Motif kol ağzından yukarıya doğru daralmaktadır. Kol ünitelerinin omuza yakın kısmına **çiçek dalı** yerleştirilmiştir.

Bindallı gelinliğin motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : **Mehmet AYDIN**
 Doğum Yeri ve Yılı : **1957/Karabük**
 Öğrenim Durumu : **Lise**
 Mesleği : **İdari Amir**
 Adres : **Hıdırlık yolu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı
 Safranbolu/Karabük**

Fotoğraf 17: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin ön genel görüntüsü.

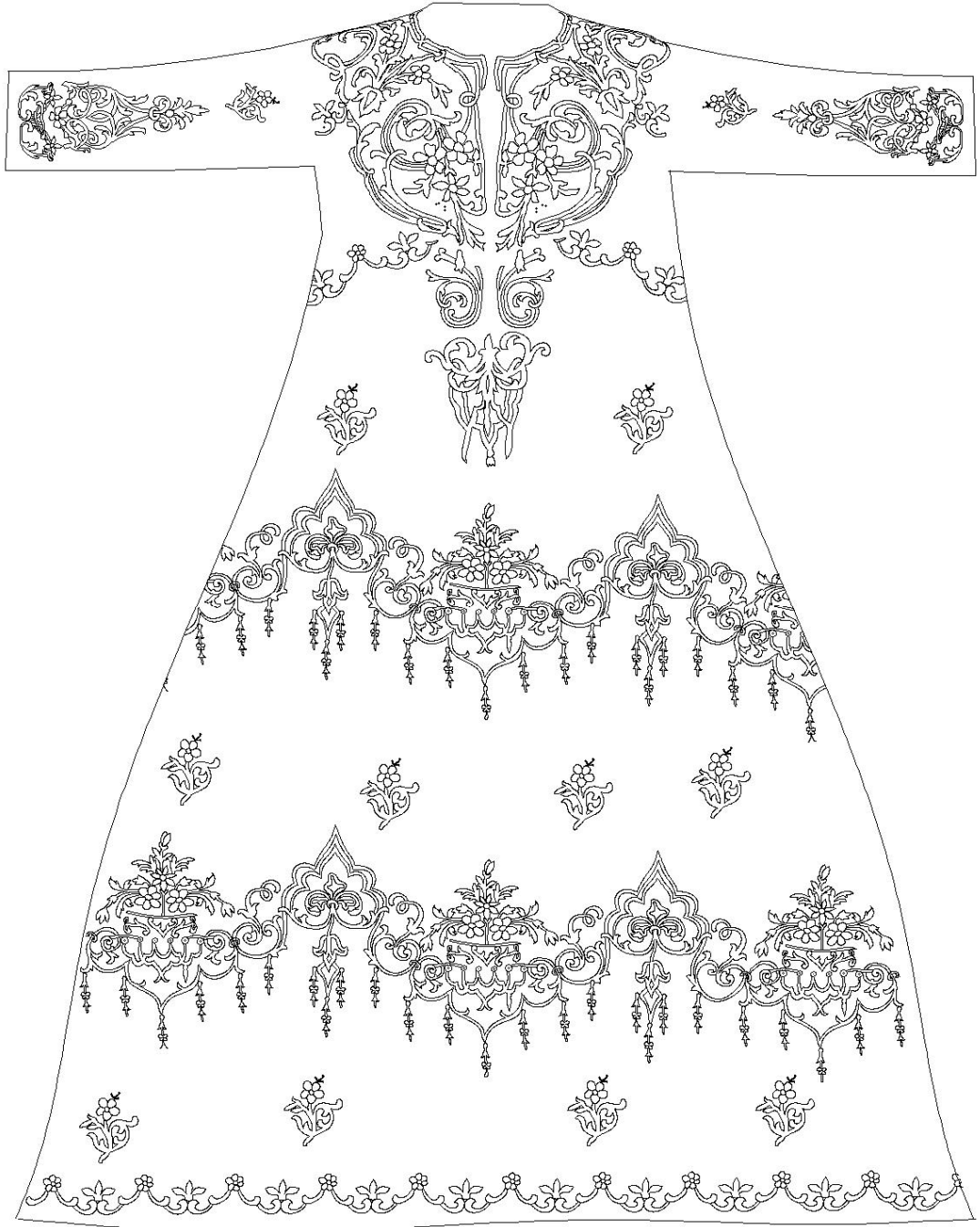

Fotoğraf 18: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin arka genel görüntüsü.

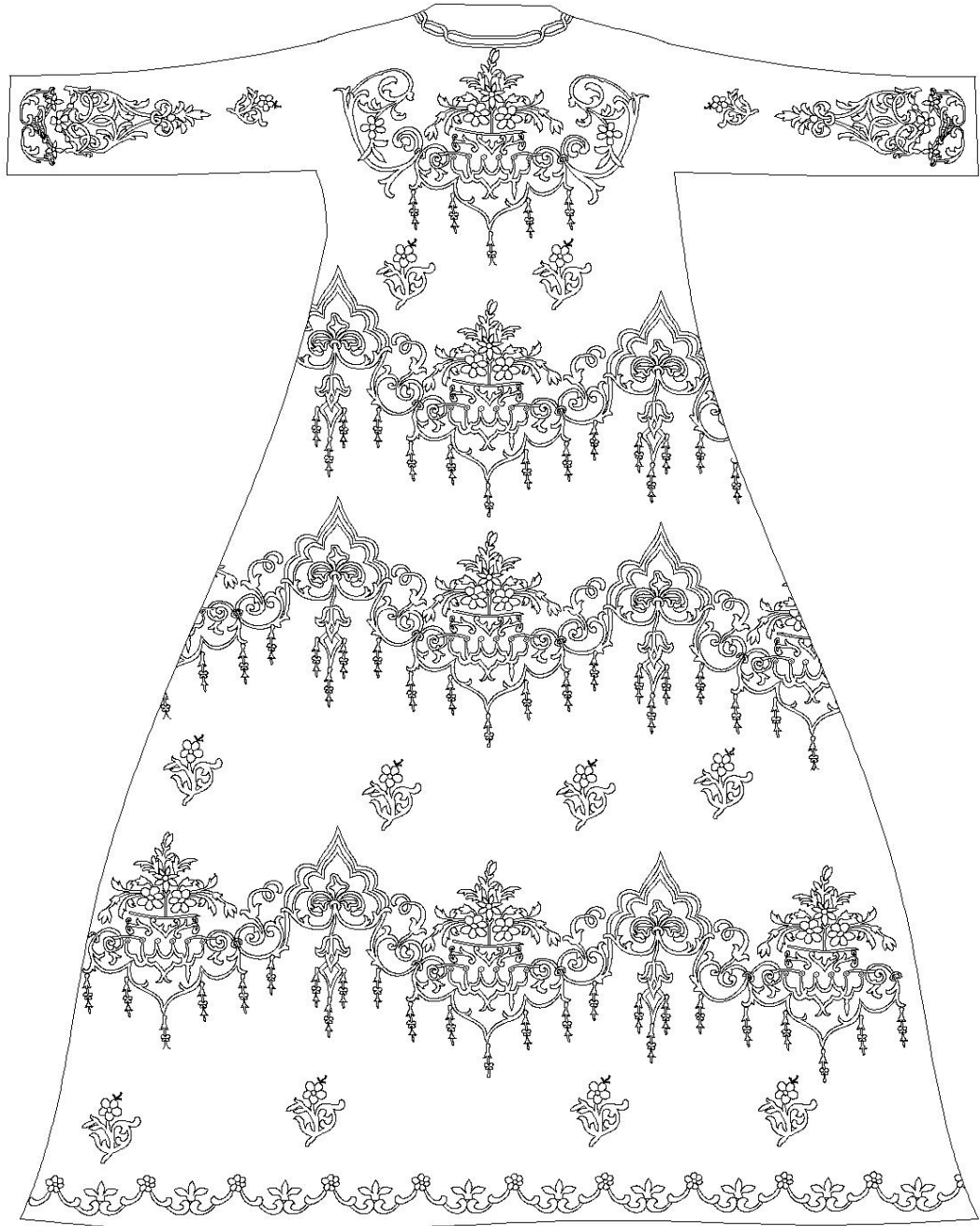

Fotoğraf 19: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin detay görüntüsü.

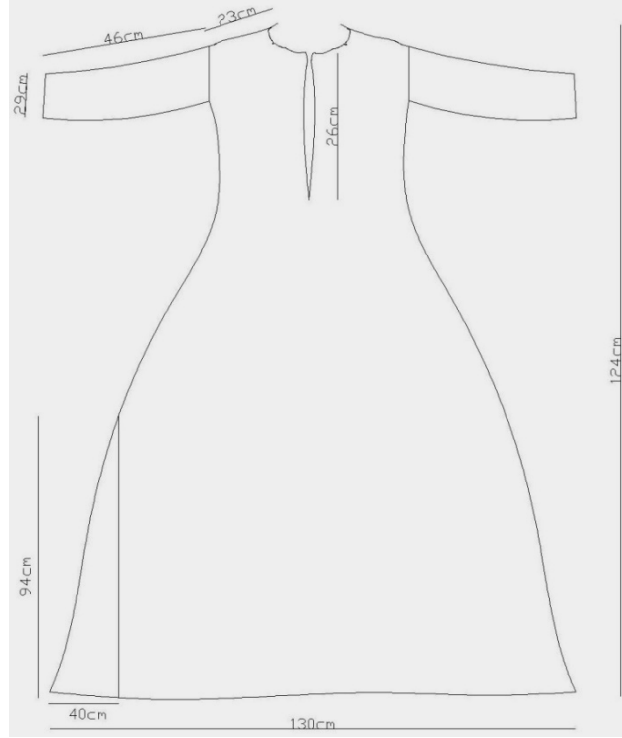

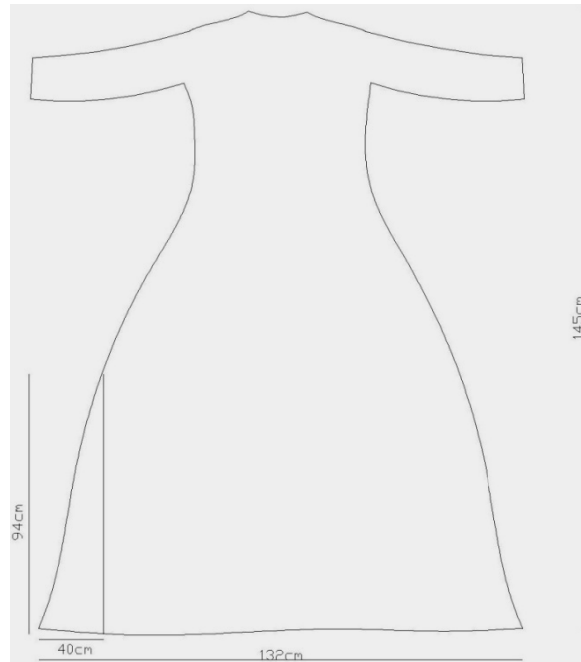
Çizim 5: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin ön kompozisyon görüntüsü.

Çizim 6: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 7: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 8: Örnek 2'e ait bindallı gelinliğin arka bedene ait ölçümleri.

Örnek No	: 3			
Grup No	: a			
Fotoğraf No	: 10, 11, 12			
Çizim No	: 9, 10, 11, 12			
Envanter No	: 205			
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi			
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu			
Geliş Tarihi	: 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.			
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.			
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.			
İnceleme Tarihi	: 04.08.2010.			
Yapılış Tarihi	: 20.yüzyıl başları.			
Yapan Kişi	: Bilinmiyor.			
Bugünkü Durumu	: Kumaş yıpranmıştır.			
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.			
<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>	
Bindallı	Tefebaşı\Bindallı	Mehmet Aydın	Gelinlik	
<u>Boyutları</u>				
<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol ağzı genişliği</u>	
1,25 cm.	1,35 cm.	56 cm.	25 cm.	
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön yan açıklık</u>	<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Arka etek genişliği</u>	
12 cm.	25 cm.	1,31 cm.	1,43 cm.	
<u>Gereçler</u>				
Zemin				
<u>Kalın Atlas</u>				
İşleme				
<u>İşleme kartonu</u>				
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>				
<u>Metal pul</u>				
<u>Pamuklu iplik</u>				
<u>Tırtıl</u>				
Kenar Temizleme				
<u>Pamuklu İplik</u>				
Astar				
<u>İnce pamuklu dokuma (Tülbent türü)</u>				
<u>Teknik</u>				
İşleme				
<u>Düz sarma</u>				
<u>Gözeme</u>				
<u>Jakobyen atması</u>				
<u>Kabartmalı sarma</u>				
<u>Kum tırtıl yapmak</u>				
<u>Pul tutturma</u>				
<u>Tırtıl ile sap işi yapmak</u>				
<u>Verev sarma</u>				
<u>Yarma sarma</u>				
Kenar Temizleme				
<u>Hazır harç</u>				
<u>Makinede dikiş tekniği</u>				
<u>Renk</u>				
Zemin				
<u>Su yeşili</u>				
İşleme				
<u>Altın rengi</u>				
İşleme altında				
<u>Yavruağzı</u>				

İşleme tersinde

Su vesili

Astar

Beyaz

Su vesili

Konu: Çiçek dalı

Bitkisel Bezeme:

Mine, yıldız çiçeği, gül, yaprak,

filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal,

Nesneli Bezeme:

Vazo, fyonk

Geometrik Bezeme:

'C' kıvrımlar

Biçimlendirme

Mine, yıldız çiçeği, gül, yaprak, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal motifleri **anti-natüralist**, vazo ve fyonk motifleri **şür-realist** bir yaklaşımla **somut** olarak, 'C' kıvrım motifleri **non-figüratif** bir yaklaşımla **soyut** olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallı gelinliğin **ön ve arka beden** yaka çevresi **'C' kıvrım** motifi ile sınırlandırılmıştır. 'C' kıvrım motifinin üstüne **yıldız çiçeği, 'C' kıvrımlı dal ve yaprak** motifi **düzgün** sıralama ile yukarıdan aşağıya doğru yönlendirilerek arka etek kenarını sınırlandırmaktadır.

Bindallı gelinliğin **ön beden** orta kısmına **mine, fyonk, yaprak ve 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile bir adet beş sıra aşağıdan yukarıya doğru daraltılarak **düzgün** sıralama ile oturtulmuştur. Motif aralarına metal kurtlar tutturularak baklava dilimi biçimler yerleştirilmiştir. Bindallı gelinliğin etek ünitesinin yan peşlerine vazoda çiçek motifi yerleştirilmiştir.

Bindallı gelinliğin **arka beden** etek ortasına **gül, mine, yaprak, filiz, fyonk ve dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Gelinliğin ön ve arka beden boşluklarına çiçek dalı motifi serpiştirilmiştir.

Bindallı gelinliğin kol ünitelerinin kol ağzı kısımları 'C' kıvrım motifi ile sınırlandırılmıştır. Motifin üstüne **yıldız çiçeği, 'C' kıvrımlı dal ve yaprak** motifi **düzgün** sıralama ile yerleştirilmiştir. Bindallının **ön kol** kısmına **gül, yaprak, filiz ve dal** motifi **bir merkeze oturtulmuş bir motiften oluşan** kompozisyon ile oturtulmuştur.

Bindallı gelinliğin motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : **Mehmet AYDIN**

Doğum Yeri ve Yılı : **1957/Karabük**

Öğrenim Durumu : **Lise**

Mesleği : **İdari Amir**

Adres : **Hıdırlık yokuşu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük**

Fotoğraf 20: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin ön genel görüntüsü.

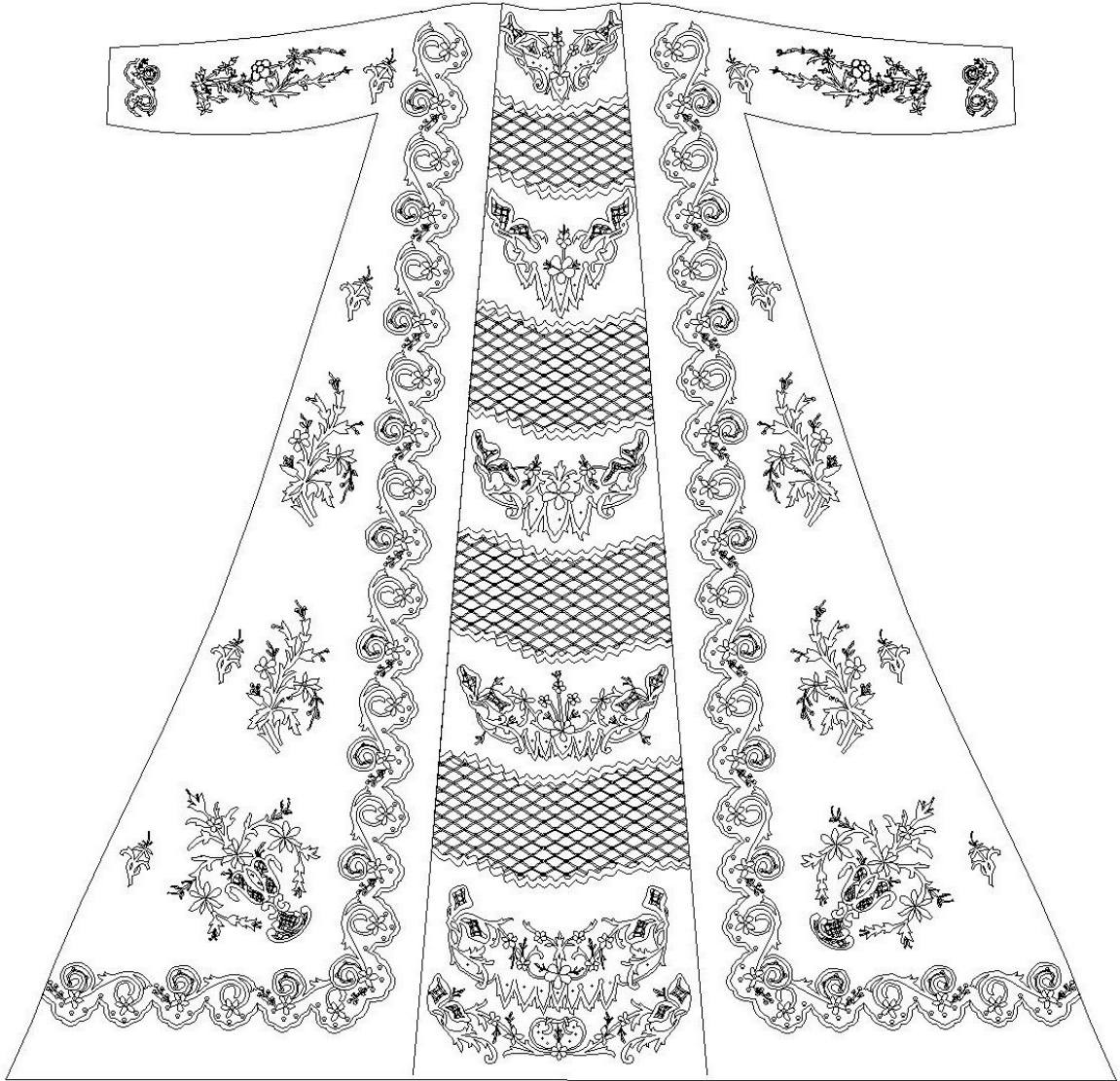

Fotoğraf 21: 3'e ait bindallı gelinliğin arka genel görüntüsü.

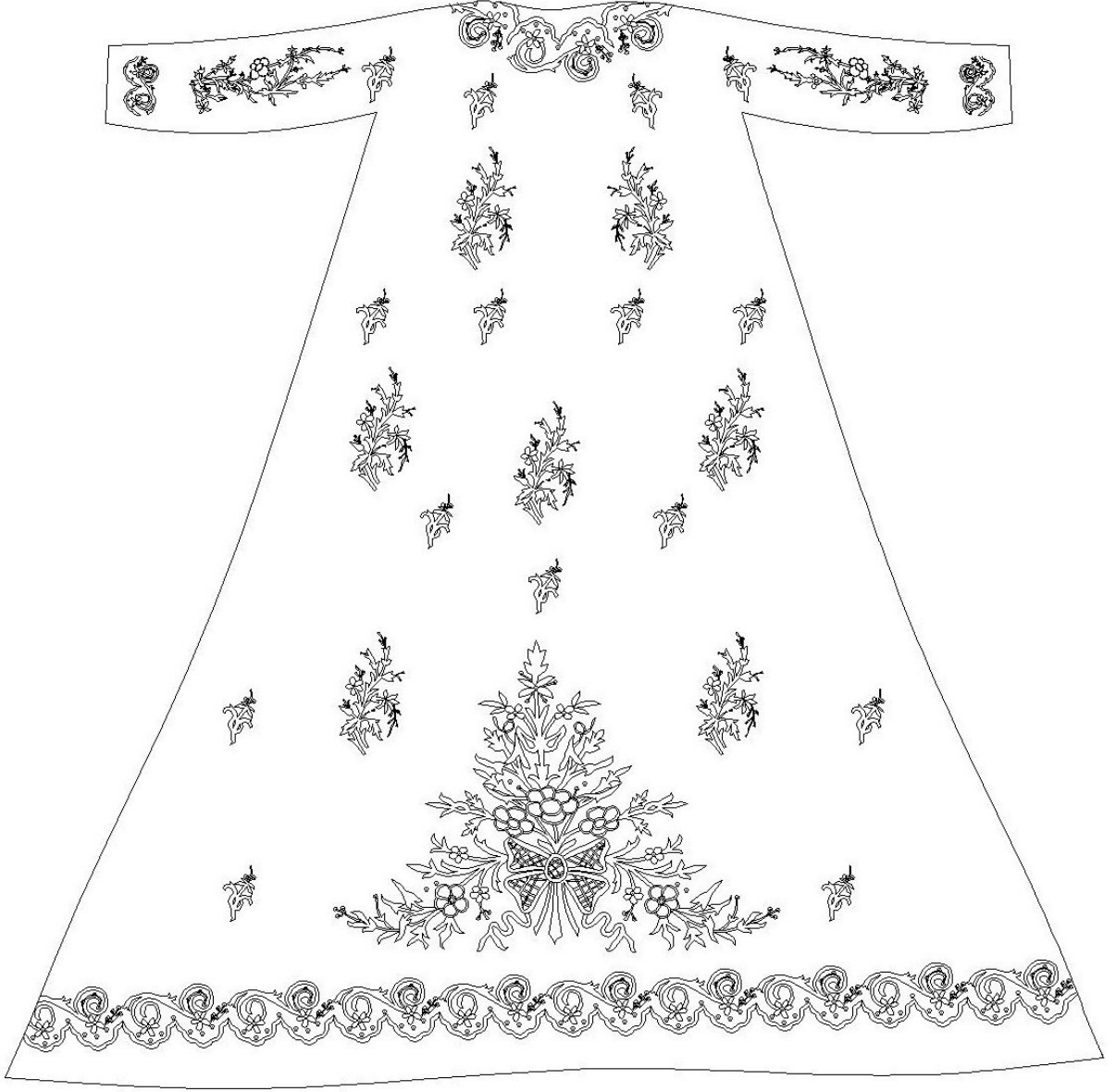

Fotoğraf 22: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin detay görüntüsü.

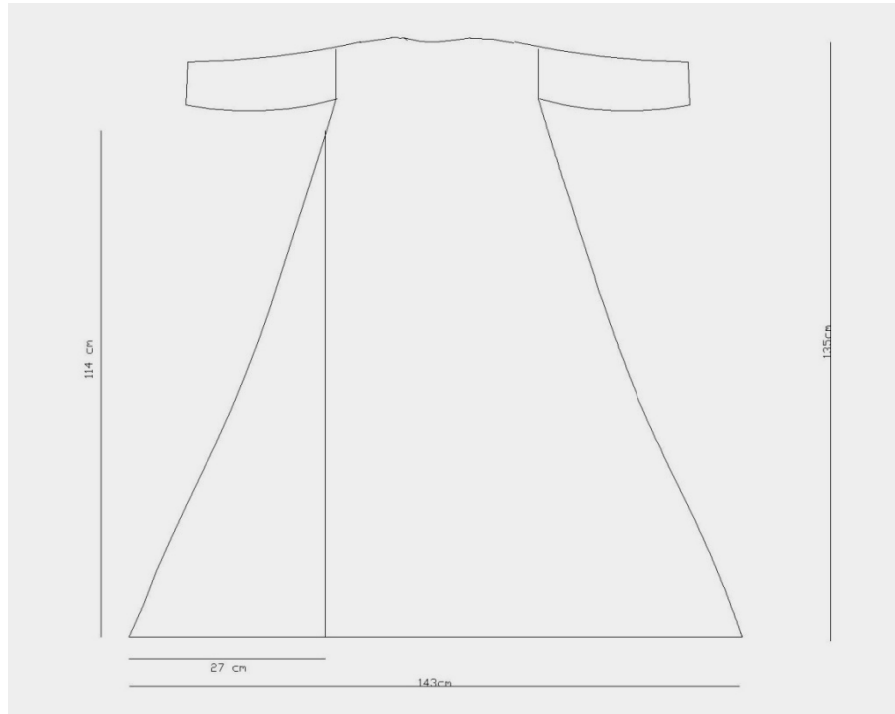
Çizim 9: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin ön kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 10: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 11: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 12: Örnek 3'e ait bindallı gelinliğin arka bedene ait ölçümleri.

Örnek No	: 4		
Grup No	: b		
Fotoğraf No	: 13, 14, 15		
Çizim No	: 13, 14, 15, 16		
Envanter No	: -		
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi		
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu		
Geliş Tarihi	: 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.		
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.		
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.		
İnceleme Tarihi	: 03.08.2010		
Yapılış Tarihi	: 20.yüzyıl başları.		
Yapan Kişi	: Bilinmiyor.		
Bugünkü Durumu	: Kumaş yıpranmış.		
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.		
<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
<u>Bindallı</u>	<u>Tefebaşı\Bindallı</u>	<u>Mehmet AYDIN</u>	<u>Elbise</u>
<u>Boyutları</u>			
<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol Ağız Genişliği</u>
<u>126 cm.</u>	<u>147 cm.</u>	<u>50 cm.</u>	<u>33 cm.</u>
<u>Omuz Genişliği</u>	<u>Ön Açıklık</u>	<u>Ön Etek Genişliği</u>	<u>Arka Etek genişliği</u>
<u>21 cm.</u>	<u>42 cm.</u>	<u>126 cm.</u>	<u>133 cm.</u>
<u>Gereçler</u>			
Zemin			
<u>İpek kadife</u>			
İşleme			
<u>İşleme kartonu</u>			
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>			
<u>Metal pul</u>			
<u>Pamuklu iplik</u>			
<u>Tırtıl</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Pamuklu iplik</u>			
Astar			
<u>İnce pamuklu dokuma</u>			
<u>Teknik</u>			
İşleme			
<u>Düz sarma</u>			
<u>Kum tırtıl yapmak</u>			
<u>Pul tutturma</u>			
<u>Tırtıl ile sap işi yapmak</u>			
<u>Verev sarma</u>			
<u>Yarma sarma</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Elde Baskı Dikisi</u>			
<u>Makine Dikisi</u>			
<u>Renk</u>			
Zemin			
<u>Patlıcan Moru</u>			
İşleme			
<u>Altın Rengi</u>			
İşleme altında			
<u>Krem</u>			
İşleme tersinde			
<u>Patlıcan Moru</u>			
Astar			
<u>Beyaz</u>			

Yeşil**Konu : Vazoda gül dalı**

Bitkisel Bezeme:

Gül, gonca gül, yaban gülü, yıldız çiçeği, yaprak, dal, palmet, 'C' kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal, filiz

Nesneli Bezeme:

Püskül, vazı

Geometrik Bezeme:

'C' kıvrımlar, düz çizgi**Biçimlendirme**

Gül, gonca gül, yaban gülü, yıldız çiçeği, 'C' kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal ve filiz motifleri **anti-natüralist**, püskül ve vazı motifleri **sür-realist**, bir yaklaşımla somut, 'C' kıvrımlar **non-figüratif** bir yaklaşımla soyut olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallının **ön ve arka beden** yaka çevresi, göğüs bölgesi ve sırt bölgesine **püskül, yıldız çiçeği, yaban gülü, mine, filiz, yaprak, 'S' ve 'C' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Bindallının ön ve arka beden yaka çevresinde geniş yer kaplayan motif sırt ve göğüs bölgesine doğru daralmaktadır.

Bindallının **ön ve arka beden** bel bölümüne vazoda gül motifi yerleştirilmiştir.

Bindallının **ön ve arka beden** etek bölümüne vazoda gül motifi ve motifin sağında ve solunda **palmet, mine, yıldız çiçeği, yaprak, dal, 'C' kıvrımlı dal ve filizden** oluşan motif iki sıra şeklinde **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Bindallının etek ucuna **yaprak ve 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **düzgün sıralama** ile yerleştirilmiştir.

Bindallının **ön ve arka beden** ara boşluklarına çiçek dalı motifi serpiştirilmiştir.

Bindallının **kol** ünitelerine **yaban gülü, gonca gül, yıldız çiçeği, yaprak ve 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Kolun omuza yakın üst boşluklarına **çiçek dalı motifi** serpiştirilmiştir. Motif kol ağzından yukarıya doğru daralmaktadır. Kol ünitelerinin kol ağzı kısımlarına düz çizgi üzerine 'C' kıvrımlar yerleştirilmiştir.

Bindallının motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.**Kaynak Kişi Künyesi**Adı Soyadı : **Mehmet AYDIN**Doğum Yeri ve Yılı : **1957/Karabük**Öğrenim Durumu : **Lise**Mesleği : **İdari Amir**Adres : **Hıdırlık yokuşu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük**

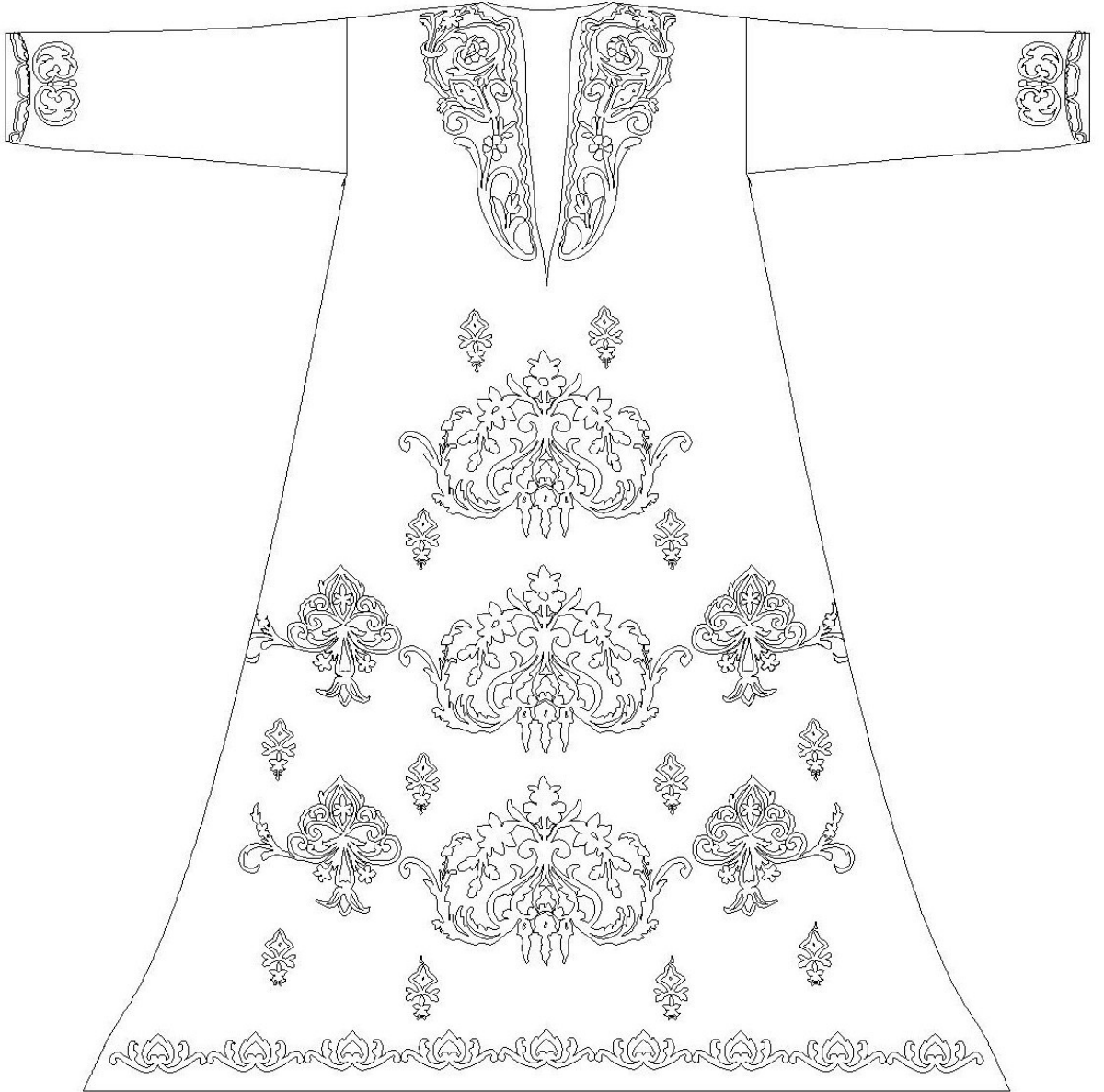
Fotoğraf 23: Örnek 4'e ait bindallının ön genel görüntüsü.

Fotoğraf 24: Örnek 4'e ait bindallının arka genel görüntüsü.

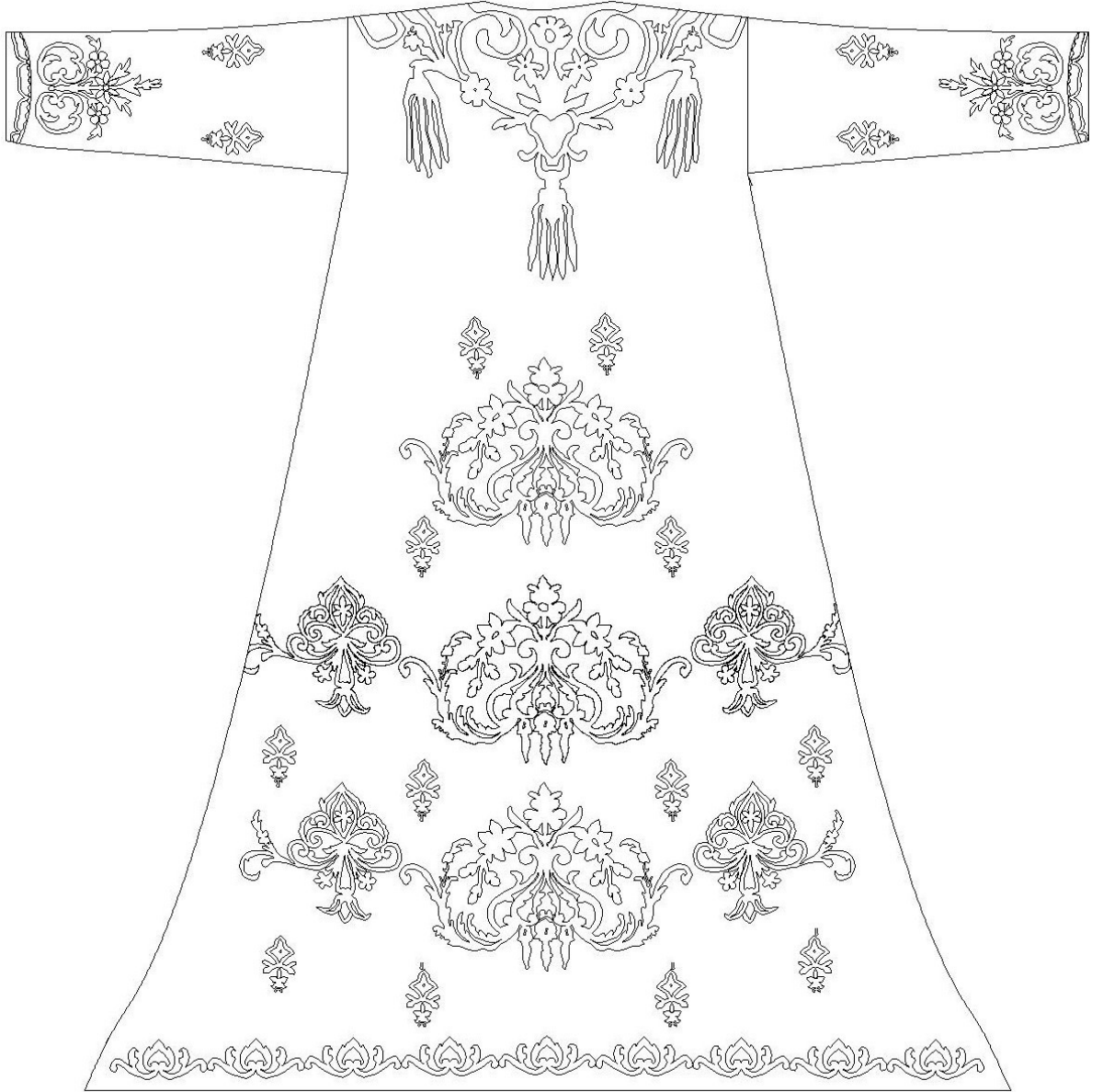

Fotoğraf 25: 4'e ait bindallının detay görüntüsü.

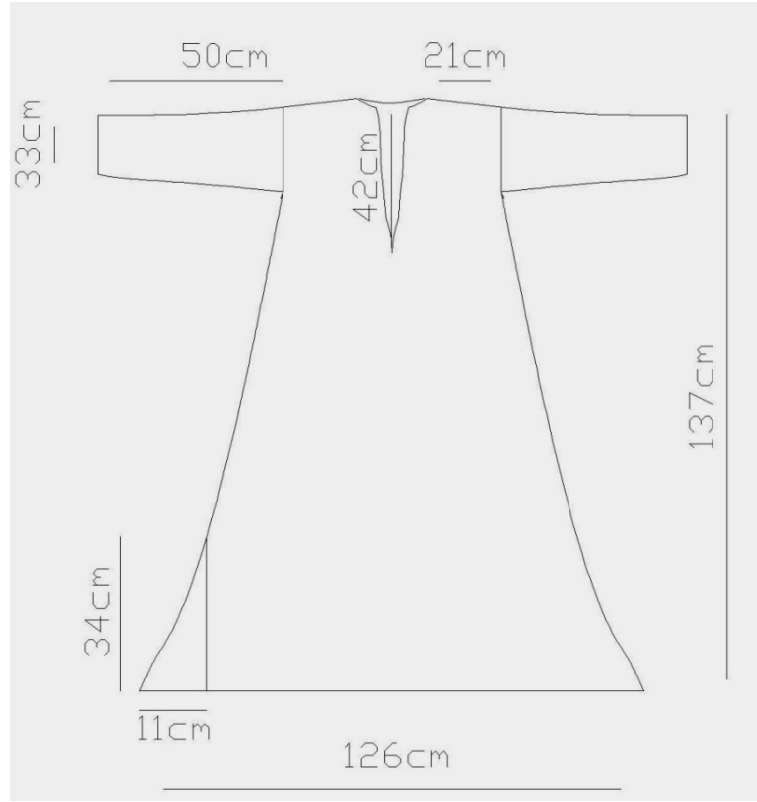

Çizim 13: Örnek 4'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.

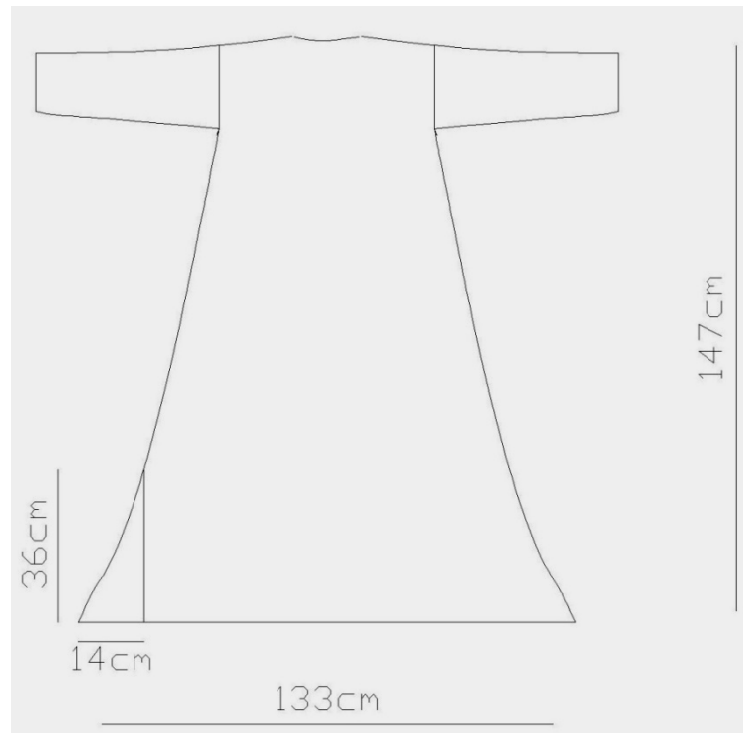

Çizim 14: Örnek 4'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 15: Örnek 4'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 16: Örnek 4'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.

Örnek No	: 5		
Grup No	: b		
Fotoğraf No	: 16, 17, 18		
Çizim No	: 17, 18, 19, 20		
Envanter No	: 215		
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi		
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu		
Geliş Tarihi	: 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.		
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.		
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.		
İnceleme Tarihi	: 03.08.2010.		
Yapılış Tarihi	: 20.yüzyıl başları.		
Yapan Kişi	: Bilinmiyor.		
Bugünkü Durumu	: Kumaş dokuma rengi solmuştur.		
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.		
<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
<u>Bindallı</u>	<u>Tefebaşı\Bindallı</u>	<u>Mehmet AYDIN</u>	<u>Elbise</u>
<u>Boyutları</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol ağzı genişliği</u>	
<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>50 cm.</u>	<u>23 cm.</u>
<u>1.29 cm.</u>	<u>1.49 cm.</u>	<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Arka etek genişliği</u>
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön açıklık</u>	<u>1.32 cm.</u>	<u>1.30 cm.</u>
<u>16 cm.</u>	<u>30 cm.</u>		
<u>Gereçler</u>			
Zemin			
<u>İpek kadife</u>			
İşleme			
<u>İşleme kartonu</u>			
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>			
<u>Pamuklu iplik</u>			
<u>Tırtıl</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Pamuklu iplik</u>			
Astar			
<u>Pamuklu dokuma</u>			
<u>Teknik</u>			
İşleme			
<u>Düz sarma</u>			
<u>Gözeme</u>			
<u>Jakobyen atması</u>			
<u>Kabartmalı sarma</u>			
<u>Tırtıl ile sap işi yapmak</u>			
<u>Tırtıl sarmak</u>			
<u>Verev sarma</u>			
<u>Yarma sarma</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Makine dikisi</u>			
<u>Renk</u>			
Zemin			
<u>Mor</u>			
İşleme			
<u>Altın rengi</u>			
İşleme altında			
<u>Yavruağızı</u>			
İşleme tersinde			
<u>Mor</u>			
Astar			
<u>Gri</u>			

Krem**Konu: Çiçek buketi**

Bitkisel Bezeme:

Gül, yaban gülü, mine, tomurcuk, yıldız çiçeği, karanfil, küpe çiçeği, yaprak, 'C' kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal, Filiz

Nesneli Bezeme:

Püskül, zincir, kordon, güneş, ay**Biçimlendirme**Gül, yaban gülü, mine, ay çiçeği, gonca gül, yıldız çiçeği, küpe çiçeği, yaprak, dal, 'C' kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal, filiz **anti-natüralist**, püskül ve kordon motifleri **sür-realist** bir yaklaşımla somut olarak biçimlendirilmiştir.**Kompozisyon**Bindallının **ön ve arka beden** yaka çevresi, göğüs bölgesi ve sırt bölgesine **güneş, gül, ay çiçeği, yıldız çiçeği, mine, zincir, kordon, püskül, yaprak, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Bindallının **ön beden** yaka çevresinde geniş yer kaplayan motif göğüs bölgesine doğru aynı genişlikte ilerlemektedir. Bindallının arka beden yaka çevresinde geniş yer kaplayan motif sırt bölgesine doğru daralmaktadır.Bindallının **ön ve arka beden** bel ve etek bölümüne **gül, mine, karanfil, filiz, yaprak, tomurcuk ve 'C' kıvrımlı dallardan oluşan motif** ön bedenine üç, arka bedenine dört sıra şeklinde **düzgün sıralama** ile yerleştirilmiştir. Etek ucunun üstündeki motifin sağ ve soluna **yaban gülü, karanfil, lotus, yaprak, ve 'C' kıvrımlı dallardan oluşan motif** yerleştirilmiştir. Ara boşluklarına **çiçek dalı** motifi serpiştirilmiştir.Bindallının etek ucuna **fiyonk, püskül ve 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **düzgün sıralama** ile yerleştirilmiştir..Bindallının **kol** üniteleri **mine, küpe çiçeği, yaprak, filiz, dal ve 'C' kıvrımlardan** oluşan motif **asağıdan yukarıya doğru** yönlendirilerek **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile yerleştirilmiştir. Bindallının kol ağızlarına **fiyonk püskül ve 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur..Bindallının motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.**Kaynak Kişi Künyesi**Adı Soyadı : **Mehmet AYDIN**Doğum Yeri ve Yılı : **1957/Karabük**Öğrenim Durumu : **Lise**Mesleği : **İdari Amir**Adres : **Hıdırlık yokuşu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük**

Fotoğraf 26: Örnek 5'e ait bindallının ön genel görüntüsü.

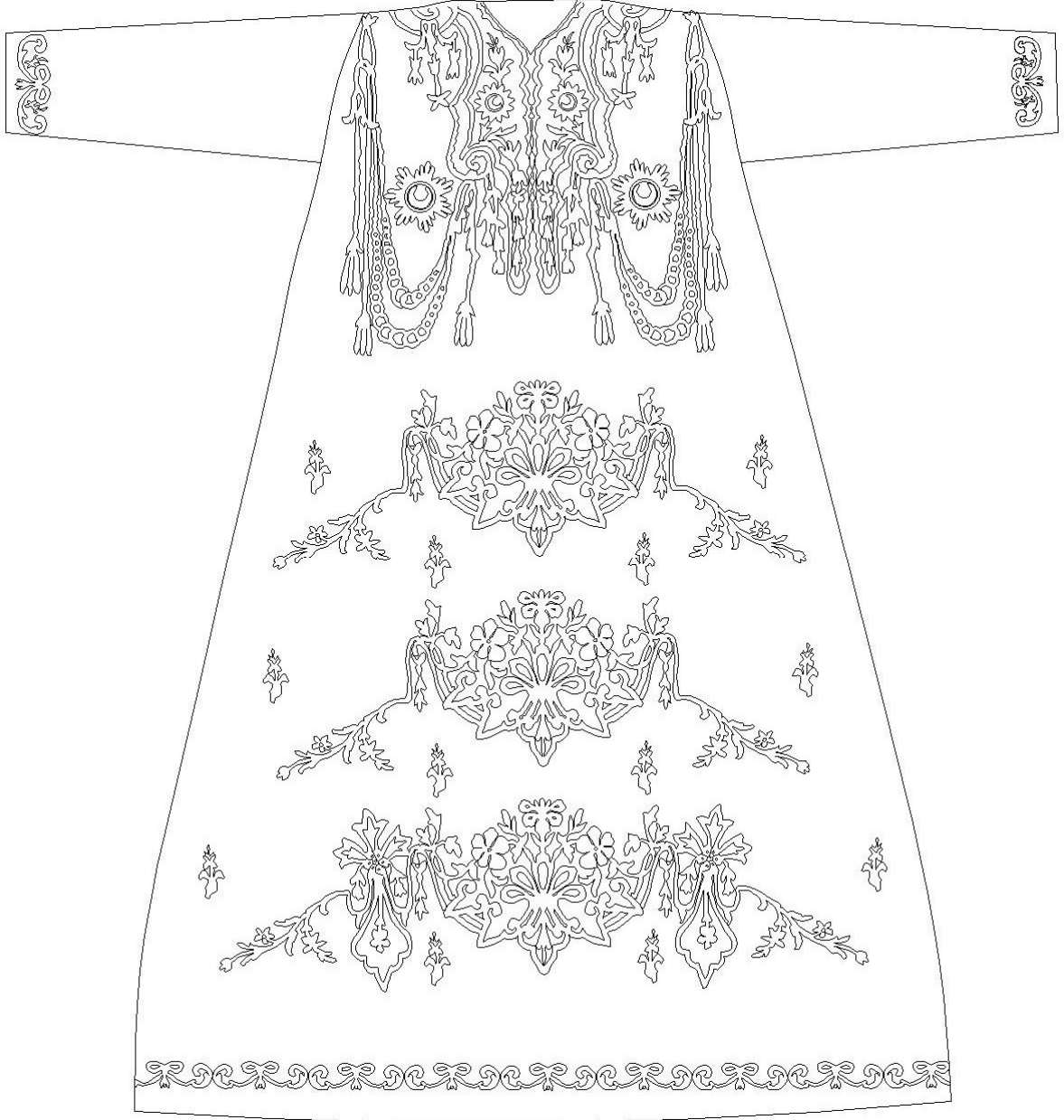

Fotoğraf 27: Örnek 5'e ait bindallının arka genel görüntüsü.

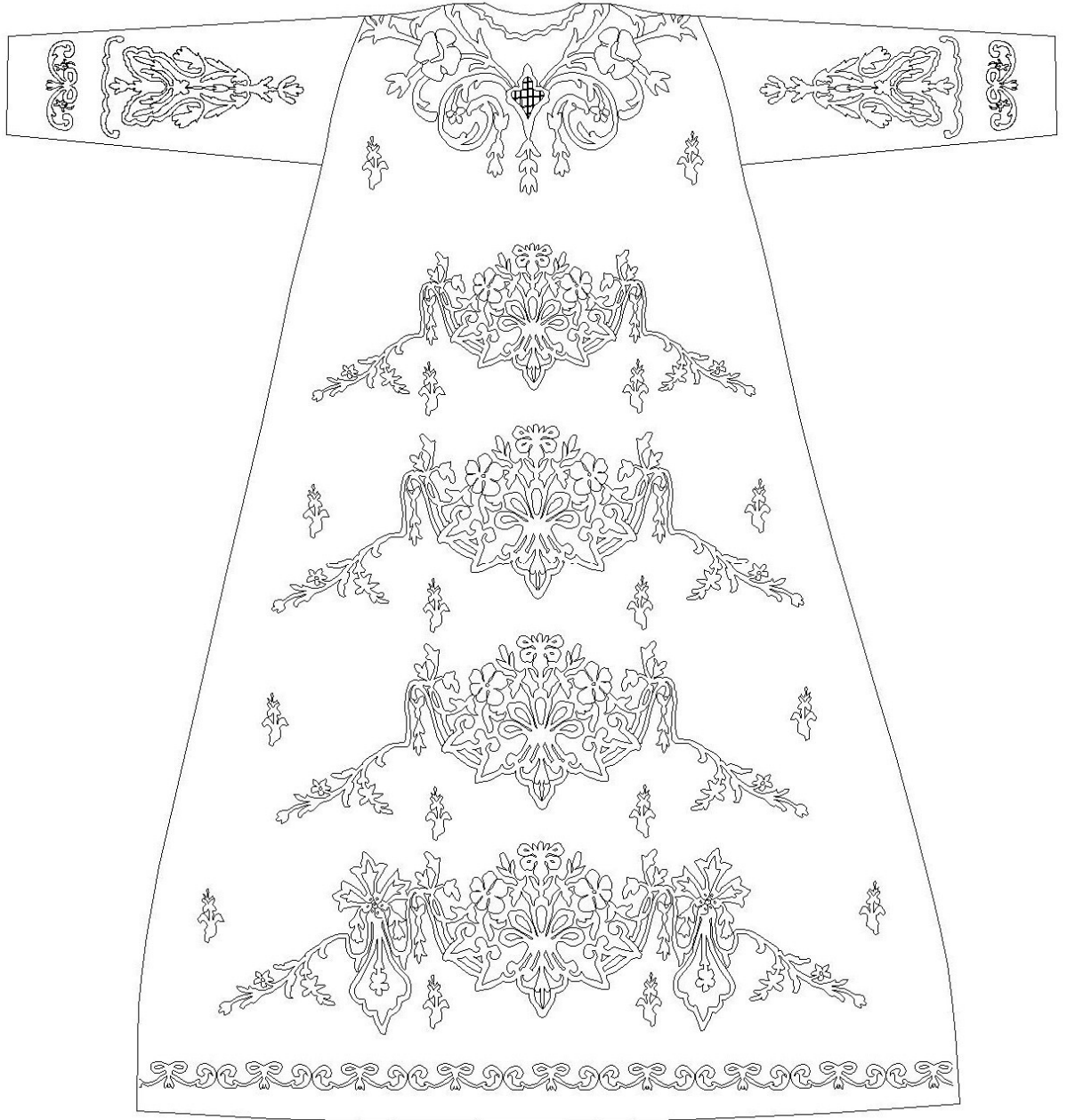

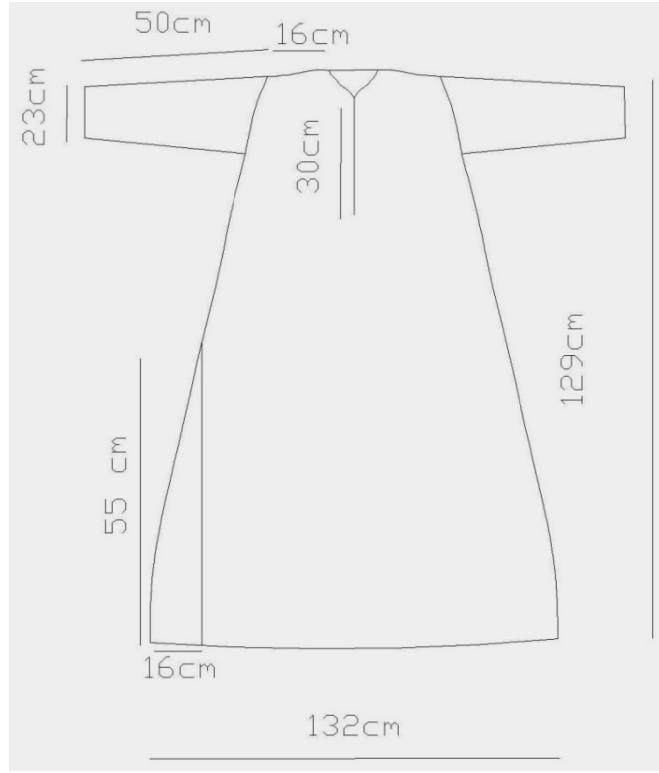
Fotoğraf 28: Örnek 5'e ait bindallının detay görüntüsü.

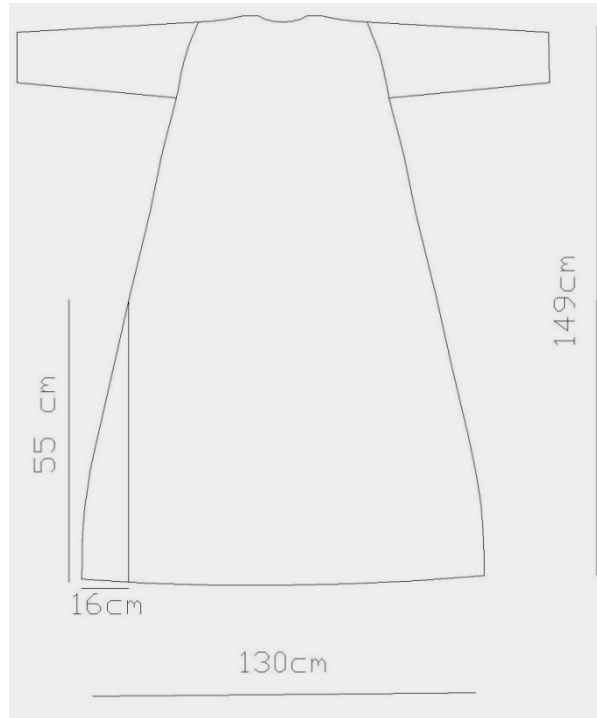
Çizim 17: Örnek 5'e ait bindallının ön kompozisyon görüntüsü.

Çizim 18: Örnek 5'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 19: Örnek 5'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 20: Örnek 5'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.

Örnek No	: 6
Grup No	: b
Fotoğraf No	: 19, 20, 21
Çizim No	: 21, 22, 23, 24
Envanter No	: -
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu
Geliş Tarihi	: 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.
İnceleme Tarihi	: 03.08.2010.
Yapılış Tarihi	: 20.yüzyıl başları.
Yapan Kişi	: Bilinmiyor.
Bugünkü Durumu	: İşlemeler sökülmiş ve kumaş lekeli ve yıpranmıştır.
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.
Tür	<u>Yöredeki Adı</u> <u>Kaynak Kişi</u> <u>İşlevi</u>
Bindallı	Tefebaşı\Bindallı Mehmet AYDIN Elbise
<u>Boyutları</u>	
<u>Ön Boy</u> <u>Arka Boy</u> <u>Kol Uzunluğu</u> <u>Kol ağzı genişliği</u>	
1,23 cm. 1,36 cm. 53 cm. 25 cm.	
<u>Omuz genişliği</u> <u>Ön açıklığı</u> <u>Ön etek genişliği</u> <u>Arka etek genişliği</u>	
16 cm. 29 cm. 1,03 cm. 1,02 cm.	
<u>Gereçler</u>	
Zemin	
<u>İpek Kadife</u>	
İşleme	
<u>İşleme kartonu</u>	
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>	
<u>Metal pul</u>	
<u>Pamuklu iplik</u>	
<u>Tırtıl</u>	
Kenar Temizleme	
<u>Pamuklu iplik</u>	
Astar	
<u>Pamuklu dokuma</u>	
<u>Teknik</u>	
İşleme	
<u>Düz sarma</u>	
<u>Gözeme</u>	
<u>Jakobyen atması</u>	
<u>Kabartmalı sarma</u>	
<u>Kum tırtıl yapmak</u>	
<u>Pul tutturma</u>	
<u>Tırtıl ile sap işi yapma</u>	
<u>Verev sarma</u>	
<u>Yarma sarma</u>	
Kenar Temizleme	
<u>Makinede dikiş tekniği</u>	
<u>Renk</u>	
Zemin	
<u>Patlıcan moru</u>	
İşleme	
<u>Altın rengi</u>	
İşleme altında	
<u>Sarı</u>	
İşleme tersinde	
<u>Patlıcan moru</u>	

Astar

Bevaz

Koyu gri

Konu: Gül buketi

Bitkisel Bezeme:

Gül, yaban gül, yıldız çiçeği, mine, yaprak, dal, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal,

Nesneli Bezeme:

Püskül, zincir, kordon, ay

Geometrik Bezeme:

Düz çizgi, 'C' kıvrım

Biçimlendirme

Gül, yaban gülü, ay çiçeği, mine, yaprak, dal, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal motifleri **anti-natüralist**, püskül, zincirli kordon, ay motifleri **sür-realist** bir yaklaşımla **somut** olarak, düz çizgi ve 'C' kıvrım motifleri **non-figüratif** bir yaklaşımla **soyut** olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallının **ön beden** yaka çevresi ve göğüs bölümüne **ay, püskül, zincir, kordon, yıldız çiçeği, filiz, dal, yaprak, 'C' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Bindallının yaka çevresinde geniş yer kaplayan motif göğüs bölgesine doğru aynı genişlikte yerleştirilmiştir.

Bindallının **arka beden** yaka çevresine **mine, filiz, yaprak, dal, püskül ve 'C' kıvrımlı dallardan oluşan motif motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur.

Bindallının **ön ve arka beden** bel ve etek bölümüne **fıyonk, gül, yaban gülü, mine, filiz, yaprak, dal ve 'C' kıvrımlı dallardan oluşan motif motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile yukarıdan aşağıya genişleyerek üç sıra halinde yerleştirilmiştir. Ara boşluklarına **çiçek dalı** motifi serpiştirilmiştir.

Bindallının etek ucuna **yaprak, mine ve 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **düzgün sıralama** ile oturtulmuştur.

Bindallının **kol** üniteleri **yaban gülü, mine, yaprak, filiz ve dallardan** oluşan motif **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Bindallının kol ağzları düz çizgi üzerine 'C' kıvrımlar ile sınırlandırılmıştır.

Bindallının motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : **Mehmet AYDIN**

Doğum Yeri ve Yılı : **1957/Karabük**

Öğrenim Durumu : **Lise**

Mesleği : **İdari Amir**

Adres : **Hıdırlık yokuşu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük**

Fotoğraf 29: Örnek 6'e ait bindallının ön genel görüntüsü.

Fotoğraf 30: Örnek 6'e ait bindallının arka genel görüntüsü.

Fotoğraf 31: Örnek 6'e ait bindallının detay görüntüsü.

Çizim 21: Örnek 6'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 22: Örnek 6'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 23: Örnek 6'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 24: Örnek 6'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.

Örnek No	: 7		
Grup No	: b		
Fotoğraf No	: 22, 23, 24		
Çizim No	: 25, 26, 27, 28		
Envanter No	: -		
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi		
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu		
Geliş Tarihi	: 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.		
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.		
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.		
İnceleme Tarihi	: 03.08.2010		
Yapılış Tarihi	: 20. Yüzyıl başları.		
Yapan Kişi	: Bilinmiyor		
Bugünkü Durmu	: Sağlam.		
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.		
<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
<u>Bindallı</u>	<u>Tefebaşı\Bindallı</u>	<u>Mehmet AYDIN</u>	<u>Elbise</u>
<u>Boyutları</u>			
<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol ağzı genişliği</u>
<u>1,26 cm.</u>	<u>1,37 cm.</u>	<u>58 cm.</u>	<u>28 cm.</u>
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön açıklık</u>	<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Arka etek genişliği</u>
<u>13 cm.</u>	<u>20 cm.</u>	<u>1,52 cm.</u>	<u>1,52 cm.</u>
<u>Gereçler</u>			
Zemin			
<u>İpek kadife</u>			
İşleme			
<u>Altın bükümlü ipek iplik</u>			
<u>İşleme kartonu</u>			
<u>Metal pul</u>			
<u>Pamuklu iplik</u>			
<u>Tırtıl</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Pamuklu iplik</u>			
Astar			
<u>Pamuklu dokuma</u>			
<u>Teknik</u>			
İşleme			
<u>Düz sarma</u>			
<u>Gözeme</u>			
<u>Jakobyen atması</u>			
<u>Kabartmalı sarma</u>			
<u>Kum tırtıl yapmak</u>			
<u>Pul tutturma</u>			
<u>Tırtıl ile sap işi yapmak</u>			
<u>Tırtıl sarmak</u>			
<u>Verev sarma</u>			
<u>Yarma sarma</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Makinede dikiş tekniği</u>			
<u>Renk</u>			
Zemin			
<u>Gece mavisi</u>			
İşleme			
<u>Altın rengi</u>			
İşleme altında			
<u>Sarı</u>			
İşleme tersinde			

Gece mavisi

Astar

Bej**Kahverengi****Konu: Gül dalı**

Bitkisel Bezeme

Gül, yaban gülü, yıldız çiçeği, mine, yaprak, dal, tomurcuk,**filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal,**

Nesneli Bezeme

Vazo, saksı

Geometrik bezeme

'C' kıvrımlar**Biçimlendirme**

Papatya, krizantem gül, yaprak, dal, mine, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal motifleri **anti-natüralist**, dilimli kemer, vazo ve dilimli kemer motifleri **sür-realist** bir yaklaşımla **somut** olarak, 'C' kıvrımlar **non-figüratif** bir yaklaşımla **soyut** olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallının **ön ve arka beden** yaka çevresi ve ön açıklığının çevresi **mine, yaprak dal ve 'C' kıvrımlar** ile sınırlandırılmıştır. Bindallının ön açıklığının sağ ve solundan **mine, yaprak dal ve 'C' kıvrımlardan** oluşan motif yukarıdan aşağıya doğru yönlendirilerek arka etek kenarını sınırlandırmaktadır. Bu motifin üstüne **yaban gülü, mine, yaprak, 'C' kıvrımlı dal ve filizden** oluşan motif **bağlantılı** sıralama ile yerleştirilmiştir. Bu motifin ortasında kalan boşluğa ay motifi tek bir birim biçiminde **düzenli** sıralama ile yedi sıra yerleştirilmiştir. Ay motifinin bittiği noktaya vazoda çiçek dalı motifi yerleştirilmiştir.

Bindallının **ön yan** kısımlarına **saksı, gül, yıldız çiçeği, mine, tomurcuk, yaprak, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş** kompozisyon ile aşağıdan yukarıya doğru yönlendirilerek oturtulmuştur.

Bindallının **arka beden** etek ortasına **gül, mine, tomurcuk, filiz, yaprak, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifi **bir merkeze oturtulmuş bir motiften oluşturulmuş** kompozisyon ile aşağıdan yukarıya doğru yönlendirilerek yerleştirilmiştir. Sırt bölgesine çiçek dalı motifi sağa ve sola doğru yönlendirilerek oturtulmuştur.

Bindallının **kol** ünitelerine **gül, yaban gülü, yıldız çiçeği, mine, yaprak, filiz, 'C' kıvrımlar, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifi **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş** kompozisyon ile oturtulmuştur.

Bindallının motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Mehmet AYDIN

Doğum Yeri ve Yılı : 1957/Karabük

Öğrenim Durumu : Lise

Mesleği : İdari Amir

Adres : Hıdırlık yolu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük

Fotoğraf 32: Örnek 7'e ait bindallının ön genel görüntüsü.

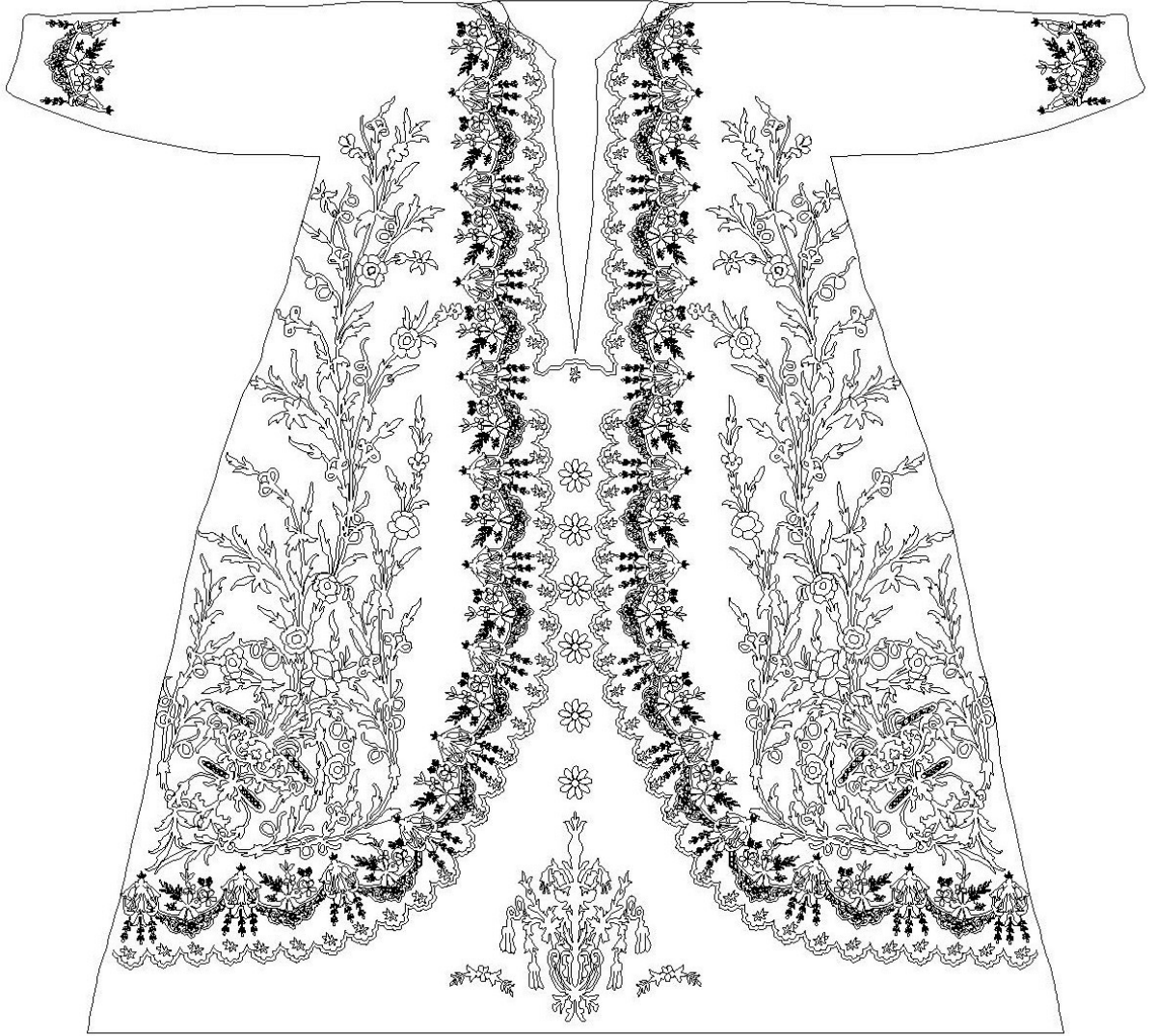

Fotoğraf 33: Örnek 7'e ait bindallının arka genel görüntüsü.

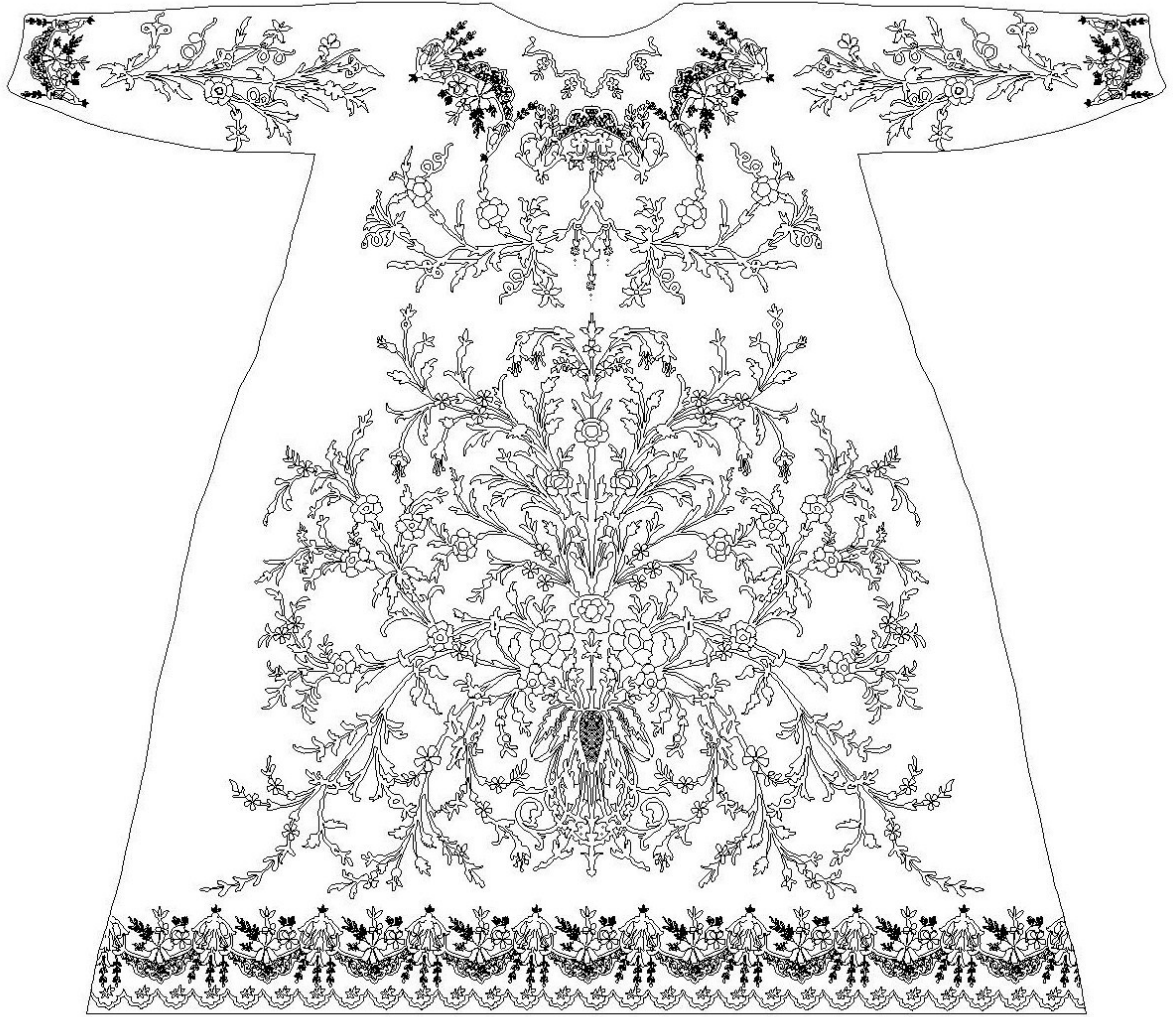

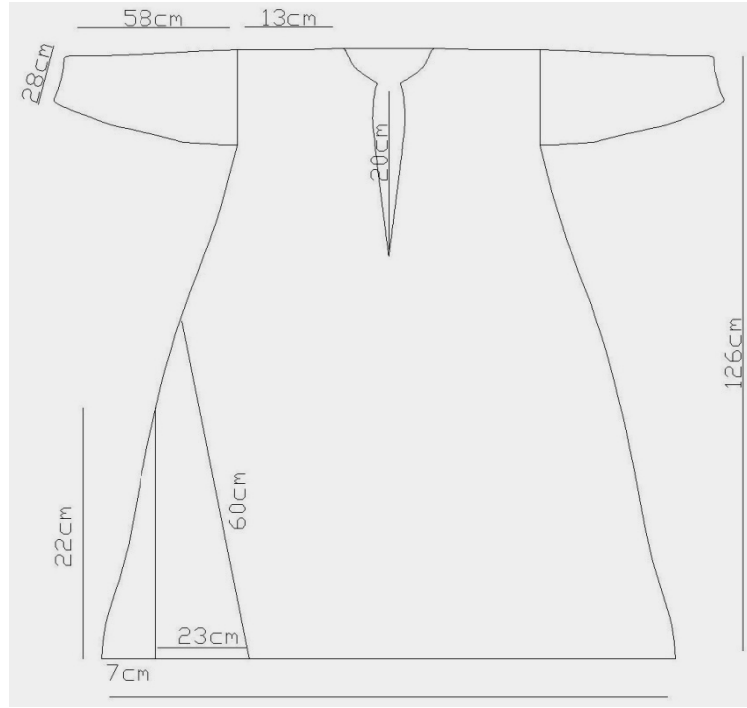
Fotoğraf 34: Örnek 7'e ait bindallının detay görüntüsü.

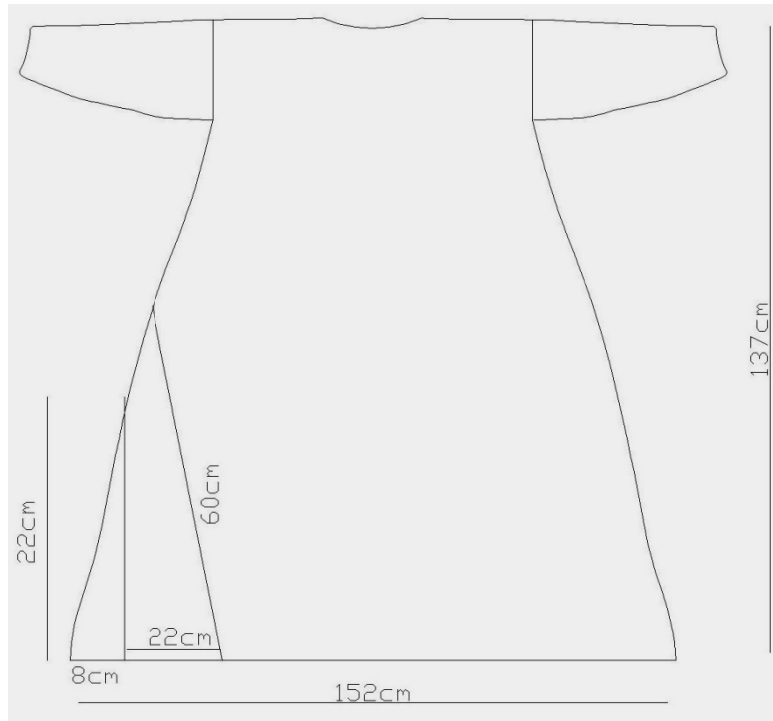
Çizim 25: Örnek 7'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 26: Örnek 7'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 27: Örnek 7'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 28: Örnek 7'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.

Örnek No	: 8		
Grup No	: b		
Fotoğraf No	: 25, 26, 27		
Çizim No	: 29, 30, 31, 32		
Envanter No	: -		
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi		
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu		
Geliş Tarihi	: 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.		
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.		
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.		
İnceleme Tarihi	: 03.08.2010.		
Yapılış Tarihi	: 20. Yüzyıl başları.		
Yapan Kişi	: Bilinmiyor.		
Bugünkü Durum	: Sağlam.		
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.		
Tür	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Bindallı	Tefebaşı\Bindallı	Mehmet Aydın	Elbise
<u>Boyutları</u>			
<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol ağzı genişliği</u>
1,23 cm.	1,38 cm.	54 cm.	26 cm.
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön açıklığı</u>	<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Arka etek genişliği</u>
15 cm.	33 cm.	1,07 cm.	1,09 cm.
<u>Gereçler</u>			
Zemin			
<u>Pamuklu kadife</u>			
İşleme			
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>			
<u>Pamuklu iplik</u>			
<u>İşleme kartonu</u>			
<u>Metal pul</u>			
<u>Tırtıl</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Pamuklu iplik</u>			
Astar			
<u>Pamuklu dokuma</u>			
<u>Pamuklu iplik</u>			
<u>Teknik</u>			
İşleme			
<u>Düz sarma</u>			
<u>Verev sarma</u>			
<u>Yarma sarma</u>			
<u>Kabartmalı sarma</u>			
<u>Tırtıl tutturma</u>			
<u>Pul tutturma</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Makinede Dikis Tekniği</u>			
<u>Renk</u>			
Zemin			
<u>Vişne Cürüğü</u>			
İşleme			
<u>Altın Rengi</u>			
İşleme altında			
<u>Yavruağızı</u>			
İşleme tersinde			
<u>Vişne Cürüğü</u>			
Astar			
<u>Beyaz</u>			

Konu: Vazoda gül

Bitkisel Bezeme:

Yıldız çiçeği, gül, küpe çiçeği, tomurcuk, karanfil, mine, yaprak, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal

Nesneli Bezeme:

Vazo

Geometrik Bezeme:

'C' kıvrımBiçimlendirme

Yıldız çiçeği, gül, küpe çiçeği, tomurcuk, karanfil, yaprak, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal motifleri **anti-natüralist**, vazo motifi **sür-realist** bir yaklaşımla **somut** olarak, 'C' kıvrımlar **non-figüratif** bir yaklaşımla **soyut** olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallı gelinliğin **arka ve ön beden** yaka çevresi ve ön açıklığı **'C' kıvrımlar** ile sınırlandırılmıştır.

Bindallının **ön ve arka beden** kısmına **gül, yıldız çiçeği, tomurcuk, karanfil, mine, yaprak, filiz ve 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifi **asağıdan yukarıya** doğru yönlendirilerek **bir motiften oluşan** kompozisyon ile oturtulmuştur.

Bindallının **ön ve arka etek ucu** kısmı **'C' kıvrımlar, mine, küpe çiçeği ve yaprak** motifi **bağlantılı sıralama** ile sınırlandırılmıştır.

Bindallının **kol** ünitelerine **mine, gül, tomurcuk, yaprak ve 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **asağıdan yukarıya doğru** yönlendirilerek **bir motiften oluşan kompozisyon** ile oturtulmuştur.

Bindallının motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : **Mehmet AYDIN**
 Doğum Yeri ve Yılı : **1957/Karabük**
 Öğrenim Durumu : **Lise**
 Mesleği : **İdari Amir**
 Adres : **Hıdırlık yokuşu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük**

Fotoğraf 35: Örnek 8'e ait bindallının ön genel görüntüsü.

Fotoğraf 36: Örnek 8'e ait bindallının arka genel görüntüsü.

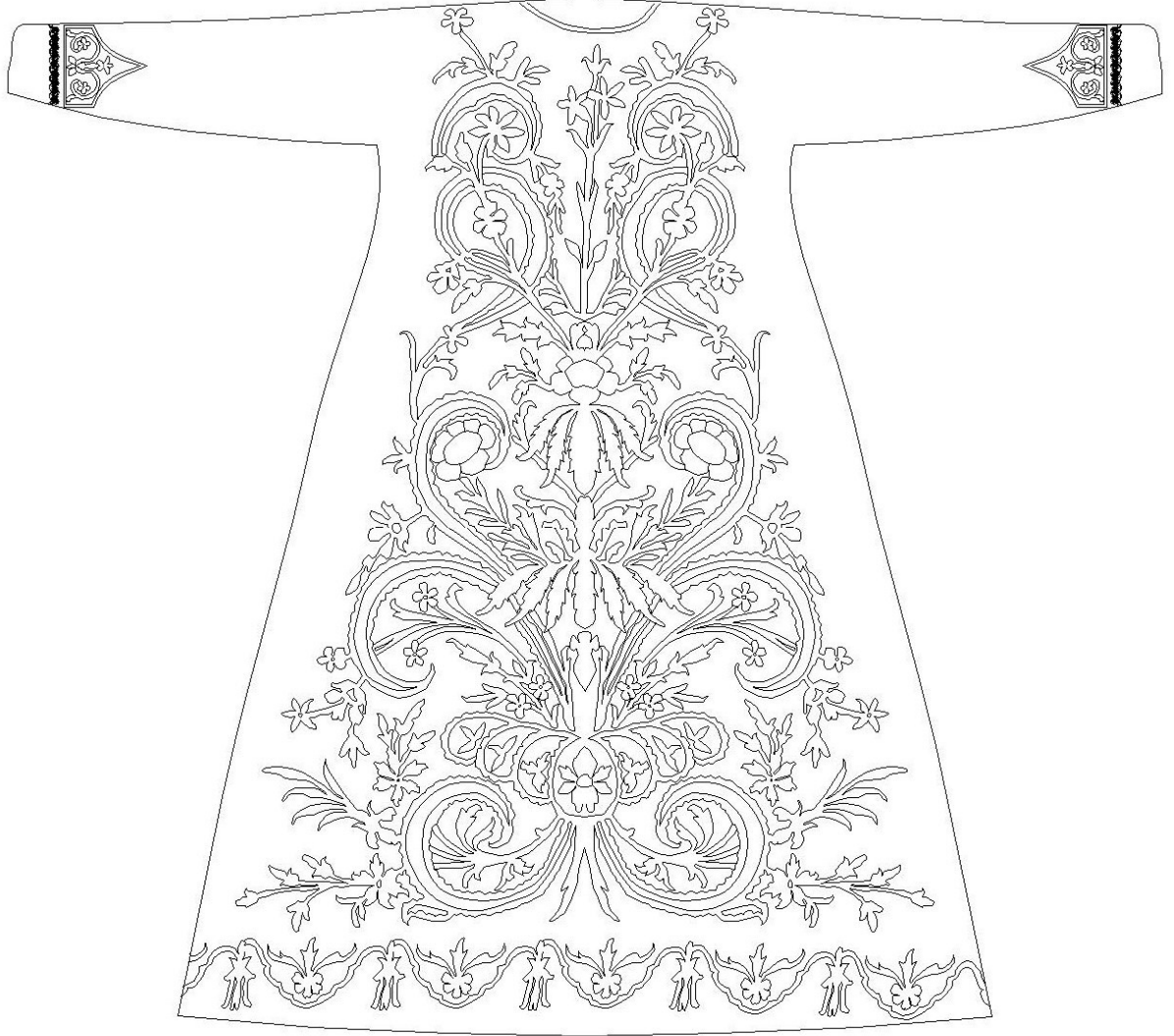

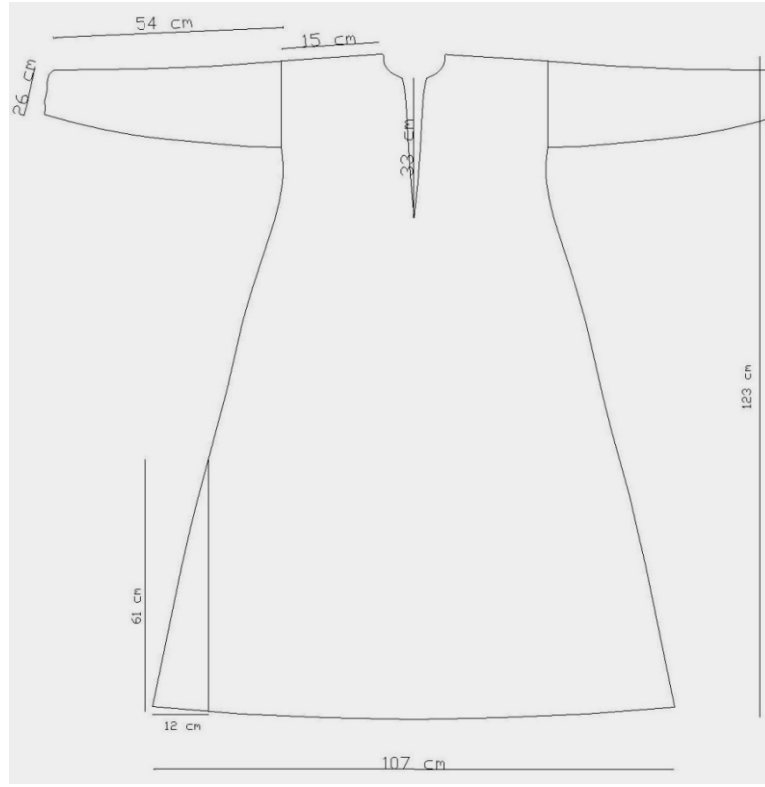
Fotoğraf 37: Örnek 8'e ait bindallının detay görüntüsü.

Çizim 29: Örnek 8'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 30: Örnek 8'e ait bindallının arka kompozisyon görüntüsü.

Çizim 31: Örnek 8'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 32: Örnek 8'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.

Örnek No	: 9		
Grup No	: b		
Fotoğraf No	: 28, 29, 30		
Çizim No	: 33, 34, 35, 36		
Envanter No	: -		
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi		
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu		
Geliş Tarihi	: 03.08.2001.		
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.		
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.		
İnceleme Tarihi	: 04.08.2010.		
Yapılış Tarihi	: 20. Yüzyıl başları.		
Yapan Kişi	: Bilinmiyor.		
Bugünkü Durumu	: Sağlam.		
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.		
<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Bindallı	Tefebeşi\Bindallı	Mehmet Aydın	Elbise
<u>Boyutları</u>			
<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol ağzı genişliği</u>
1,24 cm.	1,43 cm.	51 cm.	32 cm.
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön açıklık</u>	<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Arka etek genişliği</u>
18 cm.	26 cm.	1,70 cm.	1,70 cm.
<u>Gereçler</u>			
Zemin			
<u>Pamuklu kadife</u>			
İşleme			
<u>İşleme kartonu</u>			
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>			
<u>Metal pul</u>			
<u>Pamuklu iplik</u>			
<u>Tırtıl</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Pamuklu iplik</u>			
Astar			
<u>Pamuklu dokuma</u>			
<u>Teknik</u>			
İşleme			
<u>Düz sarma</u>			
<u>Gözeme</u>			
<u>Jakobyen atması</u>			
<u>Kabartmalı sarma</u>			
<u>Kurt tırtıl yapmak</u>			
<u>Pul tutturma</u>			
<u>Tırtıl ile sap işi yapmak</u>			
<u>Tırtıl sarmak</u>			
<u>Verev sarma</u>			
<u>Yarma sarma</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Makinede dikiş tekniği</u>			
<u>Renk</u>			
Zemin			
<u>Eflatun</u>			
İşleme			
<u>Altın rengi</u>			
İşleme altında			
<u>Yavruağzı</u>			
İşleme tersinde			

Eflatun

Astar

Beyaz**Kahverengi****Konu: Çiçek buketi**

Bitkisel Bezeme:

Mine, yaban gülü, gül, yıldız çiçeği, yaprak, lotus, lale,**Tomurcuk, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal,**

Nesneli Bezeme:

Vazo, fiyonk

Geometrik Bezeme:

Düz çizgi, 'C' ve 'V' kıvrımlar**Biçimlendirme**

Mine, yaban gülü, gül, yıldız çiçeği, lale, yaprak, tomurcuk, lotus, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal motifleri **anti-natüralist**, vazo ve fiyonk motifleri **şür-realist** bir yaklaşımla **somut** olarak, düz çizgi 'C' ve 'V' kıvrım motifleri **non-figüratif** bir yaklaşımla **soyut** olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallı gelinliğin **arka ve ön beden** yaka çevresi ve ön açıklığı **düz çizgi ve 'C' kıvrımlar** ile sınırlandırılmıştır.

Bindallının **ön ve arka beden** yaka çevresi, sırt ve göğüs kısmına **yaban gülü, gül, yıldız çiçeği, tomurcuk, mine, yaprak, filiz** ve 'C' ve 'S' kıvrımlı dal motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş** kompozisyon ile oturtulmuştur. Bindallının ön beden göğüs bölgesindeki motifin alt bitiş noktasının sağına ve soluna **mine, 'C' ve 'V' kıvrım** motifleri yukarıdan aşağıya yönlendirilerek **düzgün sıralama** ile arka etek ucunu sınırlandırmaktadır. Bindallının ön beden etek ucunda oluşan boşluğa vazoda çiçek motifleri yerleştirilmiştir.

Bindallının **ön ve arka beden** boşluklarına **çiçek buketi** motifleri serpiştirilmiştir. Çiçek buketi motifinin aralarına fiyonk motifleri serpiştirilmiştir.

Bindallının **kol** ünitelerine **düz çizgi, 'C' kıvrım, mine, tomurcuk, yaprak, fiyonk 'C' ve 'S' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **asağıdan yukarıya doğru** yönlendirilerek **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş** kompozisyon ile oturtulmuştur.

Bindallının motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Mehmet AYDIN

Doğum Yeri ve Yılı : 1957/Karabük

Öğrenim Durumu : Lise

Mesleği : İdari Amir

Adres : Hıdırlık yokuşu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük

Fotoğraf 38: Örnek 9'a ait bindallının ön genel görüntüsü.

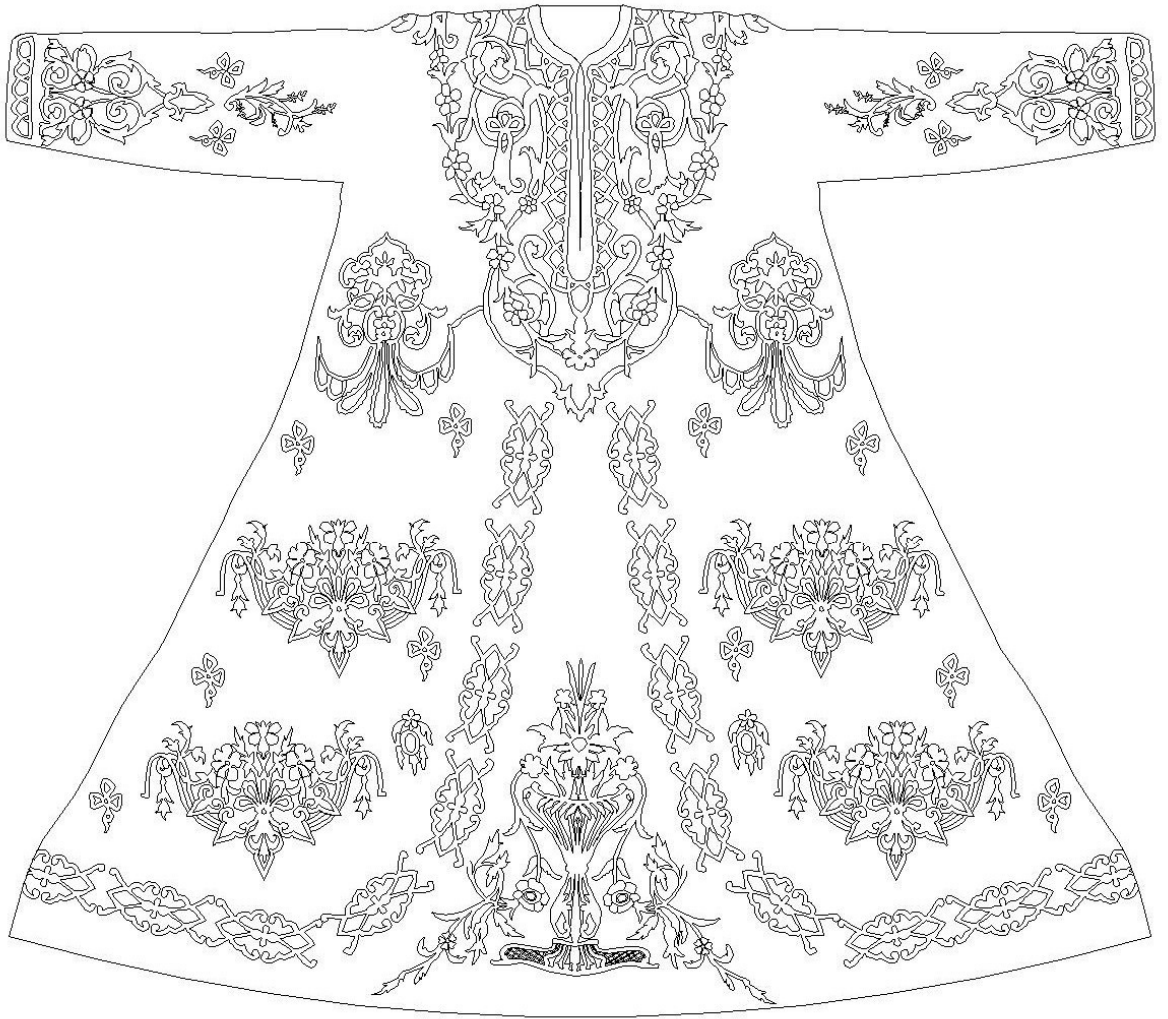

Fotoğraf 39: Örnek 9'a ait bindallı arka genel görüntüsü.

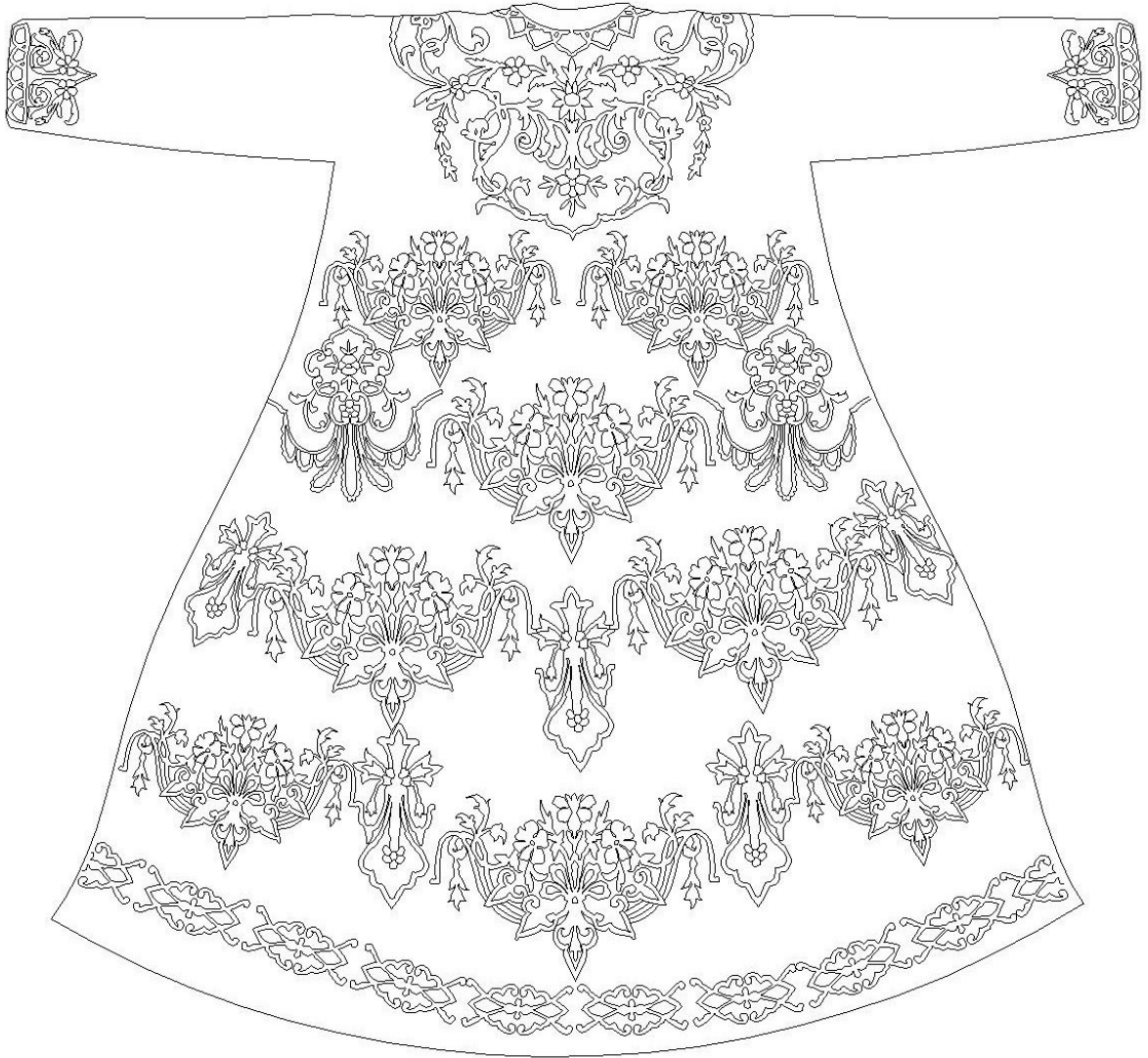

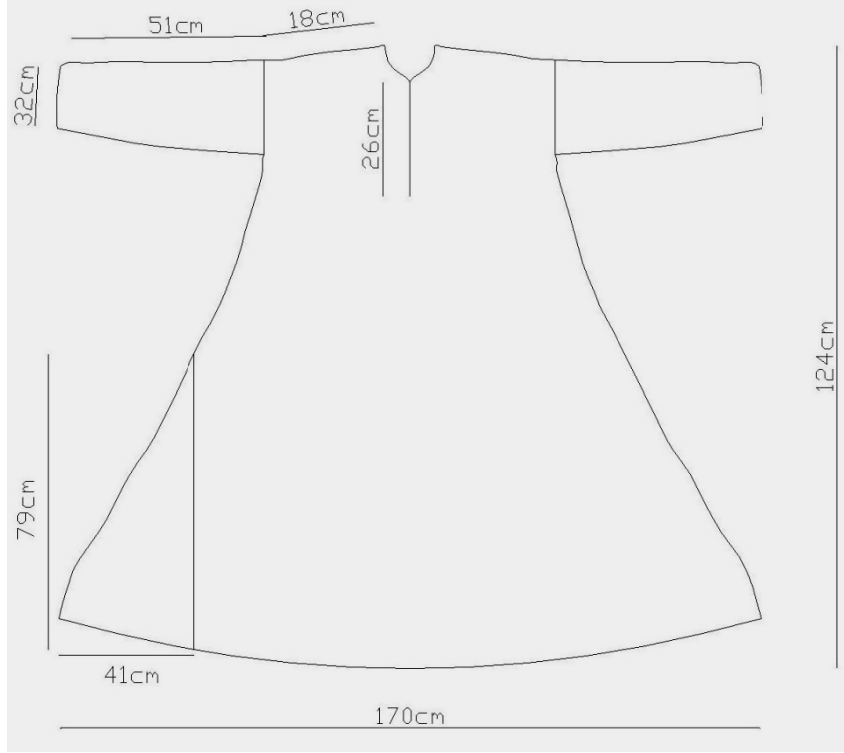
Fotoğraf 40: Örnek 9'a ait bindallının detay görüntüsü.

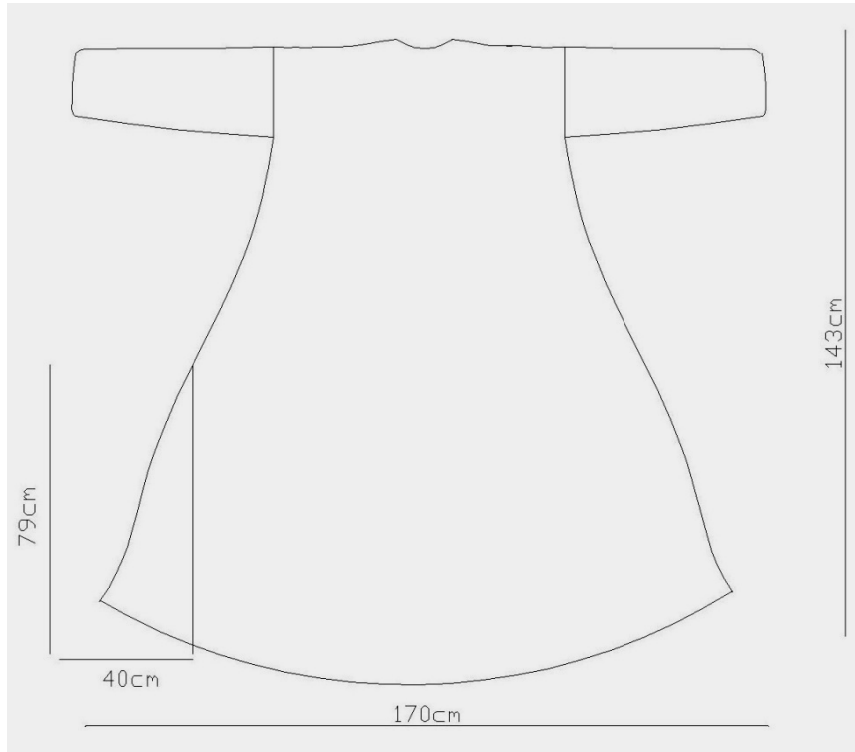
Çizim 33: Örnek 9'a ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 34: Örnek 9'a ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 35: Örnek 9'a ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 36: Örnek 9'a ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.

Örnek No	: 10			
Grup No	: b			
Fotoğraf No	: 31, 32, 33			
Çizim No	: 37, 38, 39, 40			
Envanter No	: -			
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi			
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu			
Geliş Tarihi	: 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.			
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.			
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.			
İnceleme Tarihi	: 03.08.2010			
Yapılış Tarihi	: 20. Yüzyıl başları.			
Yapan Kişi	: Bilinmiyor			
Bugünkü Durumu	: Sağlam.			
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.			
<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>	
<u>Bindallı</u>	<u>Tefebaşı\Bindallı</u>	<u>Dilek ÖZYILMAZ</u>	<u>Elbise</u>	
<u>Boyutları</u>				
<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol ağzı genişliği</u>	
<u>1,2 cm.</u>	<u>1,40 cm.</u>	<u>55 cm.</u>	<u>30 cm.</u>	
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön açıklık</u>	<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Arka etek genişliği</u>	
<u>15 cm.</u>	<u>34 cm.</u>	<u>1,17 cm.</u>	<u>1,13 cm.</u>	
<u>Gereçler</u>				
Zemin				
<u>Pamuklu kadife</u>				
İşleme				
<u>İşleme kartonu</u>				
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>				
<u>Metal pul</u>				
<u>Pamuklu iplik</u>				
<u>Tırtıl</u>				
Kenar Temizleme				
<u>Pamuklu iplik</u>				
Astar				
<u>Pamuklu dokuma</u>				
<u>Teknik</u>				
İşleme				
<u>Düz sarma</u>				
<u>Gözeme</u>				
<u>Kabartmalı sarma</u>				
<u>Kum tırtıl yapmak</u>				
<u>Pul tutturma</u>				
<u>Tırtıl ile sap isi yapmak</u>				
<u>Verev sarma</u>				
<u>Yarma sarma</u>				
Kenar Temizleme				
<u>Makine Dikisi</u>				
<u>Renk</u>				
Zemin				
<u>Mor</u>				
İşleme				
<u>Altın Rengi</u>				
İşleme altında				
<u>Yavruağzı</u>				
İşleme tersinde				
<u>Mor</u>				
Astar				

Beyaz**Kahverengi****Konu: Çiçek buketi**

Bitkisel Bezeme:

Gül, yaban gülü, mine, tomurcuk, yıldız çiçeği, karanfil, küpe çiçeği, yaprak,**'C' kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal, Filiz**

Nesneli Bezeme:

Püskül, zincir, kordon, güneş, ay**Biçimlendirme**

Gül, yaban gülü, mine, ay çiçeği, gonca gül, yıldız çiçeği, küpe çiçeği, yaprak, dal, 'C' kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal, filiz **anti-natüralist**, püskül ve kordon motifleri **sür-realist** bir yaklaşımla somut olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallının **ön ve araka beden** yaka çevresi, göğüs bölgesi ve sırt bölgesine güneş, **gül, yıldız çiçeği, mine, zincir, kordon, püskül, güneş, ay, yaprak, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Bindallının **ön beden** yaka çevresinde geniş yer kaplayan motif göğüs bölgesine doğru aynı genişlikte ilerlemektedir. Bindallının arka beden yaka çevresinde geniş yer kaplayan motif sırt bölgesine doğru daralmaktadır.

Bindallının **ön ve arka beden** bel ve etek bölümüne **gül, mine, karanfil, filiz, yaprak, tomurcuk ve 'C' kıvrımlı dallardan oluşan motif** ön bedenine üç, arka bedenine dört sıra şeklinde **düzgün sıralama** ile yerleştirilmiştir. Etek ucunun üstündeki motifin sağ ve soluna **yaban gülü, karanfil, lotus, yaprak, ve 'C' kıvrımlı dallardan oluşan motif** yerleştirilmiştir. Ara boşluklarına **çiçek dalı** motifi serpiştirilmiştir.

Bindallının etek ucuna **fiyonk, püskül ve 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **düzgün sıralama** ile oturtulmuştur.

Bindallının **kol** üniteleri **mine, küpe çiçeği, yaprak, filiz, dal ve 'C' kıvrımlardan** oluşan motif **asağıdan yukarıya doğru** yönlendirilerek **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile yerleştirilmiştir. Bindallının kol ağzlarına **fiyonk püskül ve 'C' kıvrımlı dallardan** oluşan motif **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur.

Bindallının motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.**Kaynak Kişi Künyesi**Adı Soyadı : **Mehmet AYDIN**Doğum Yeri ve Yılı : **1957/Karabük**Öğrenim Durumu : **Lise**Mesleği : **İdari Amir**Adres : **Hıdırlık yokuşu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük**

Fotoğraf 41: Örnek 10'a ait bindallının ön genel görüntüsü.

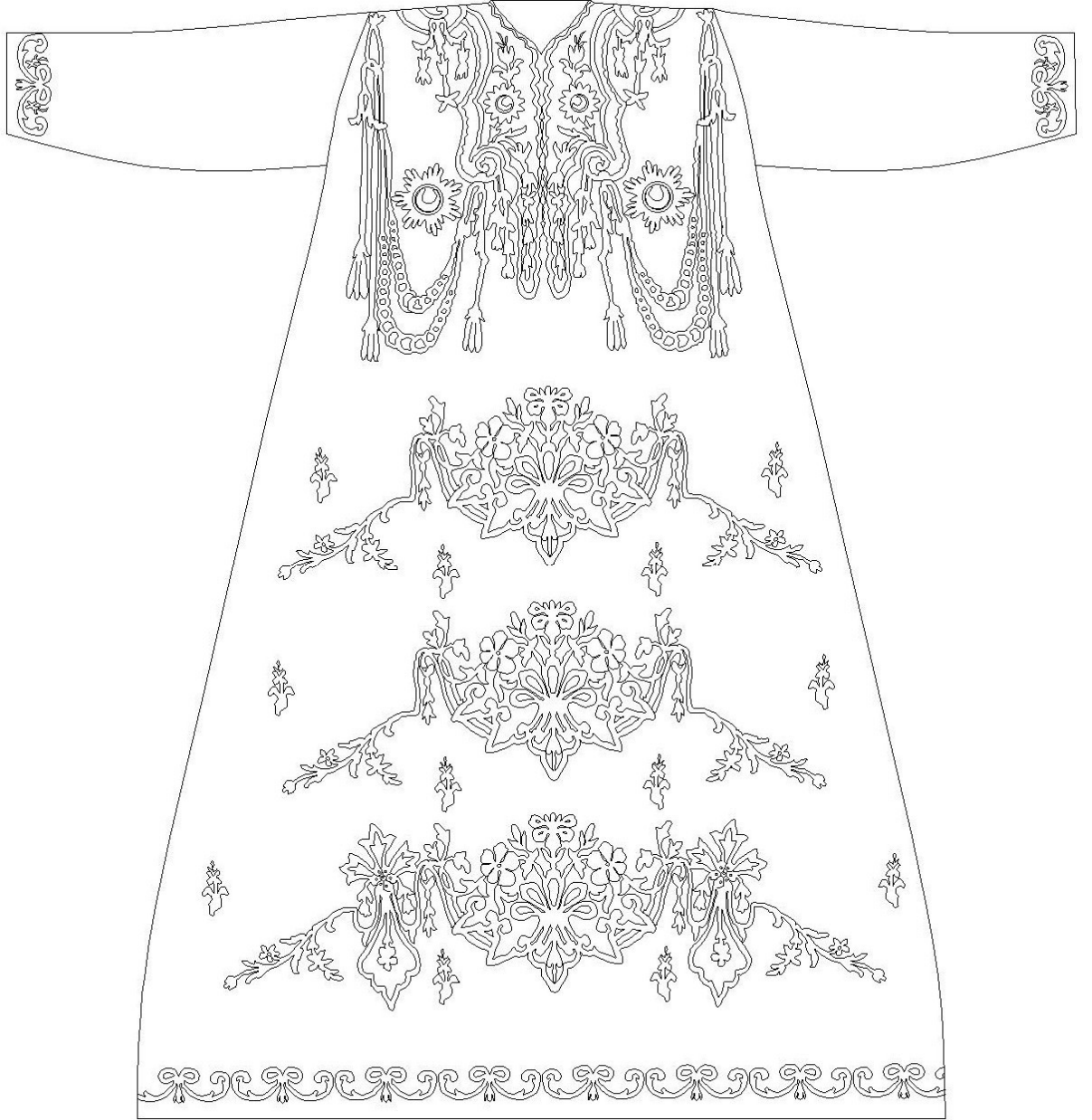

Fotoğraf 42: Örnek 10'a ait bindallının arka genel görüntüsü.

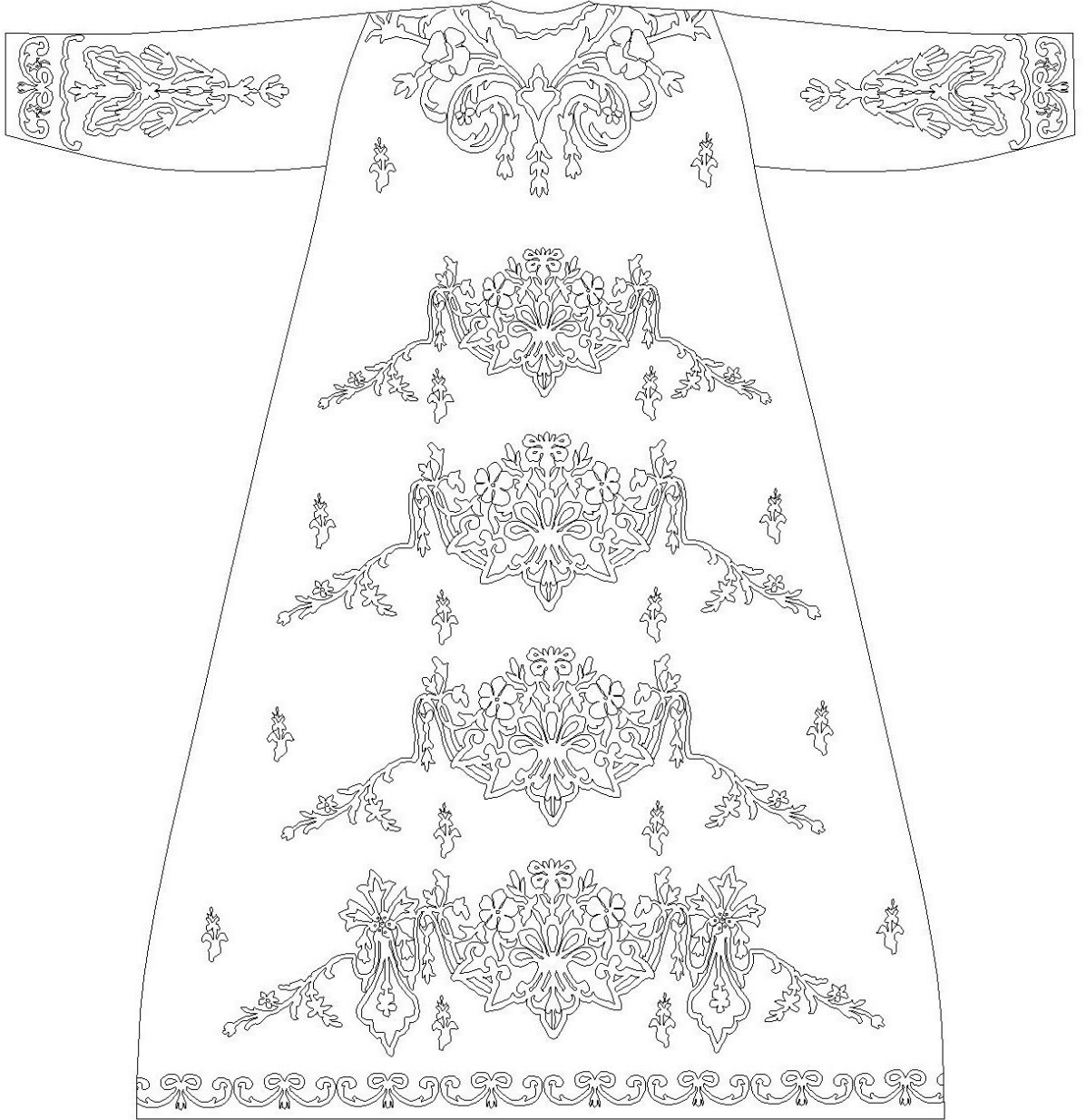

Fotoğraf 43: Örnek 10'a ait bindallının detay görüntüsü.

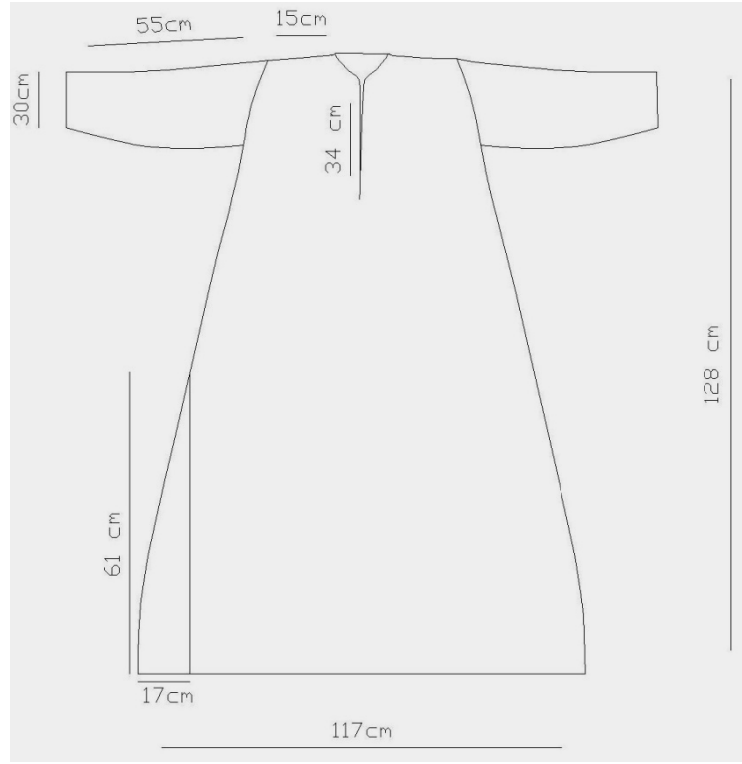

Çizim 37: Örnek 10'a ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.

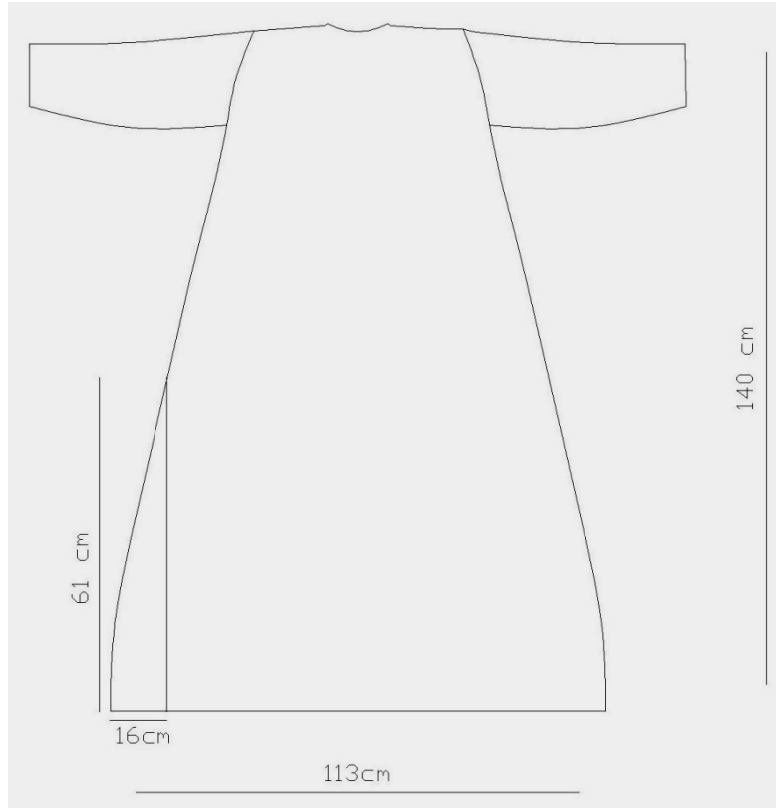

Çizim 38: Örnek 10'a ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 39: Örnek 10'a ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 40: Örnek 10'a ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.

Örnek No	: 11		
Grup No	: b		
Fotoğraf No	: 34, 35, 36		
Çizim No	: 41, 42, 43, 44		
Envanter No	: -		
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi		
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu		
Geliş Tarihi	: 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.		
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.		
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.		
İnceleme Tarihi	: 04.08.2010.		
Yapılış Tarihi	: 20. Yüzyıl başları.		
Yapan Kişi	: Bilinmiyor.		
Bugünkü Durumu	: Sağlam.		
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.		
<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Bindallı	Tefebaşı\Bindallı	Mehmet Aydın	Elbise
<u>Boyutları</u>			
<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol ağzı genişliği</u>
1.26 cm.	1.45 cm.	52 cm.	27 cm.
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön açıklık</u>	<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Arka etek genişliği</u>
19 cm.	29 cm.	1.20 cm.	1.18 cm.
<u>Gereçler</u>			
Zemin			
<u>Pamuklu kadife</u>			
İşleme			
<u>İşleme kartonu</u>			
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>			
<u>Metal pul</u>			
<u>Pamuklu iplik</u>			
<u>Tırtıl</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Pamuklu İplik</u>			
Astar			
<u>Pamuklu Dokuma</u>			
<u>Teknik</u>			
İşleme			
<u>Düz sarma</u>			
<u>Gözeme</u>			
<u>Jakobyen atması</u>			
<u>Kabartmalı sarma</u>			
<u>Kum tırtıl yapmak</u>			
<u>Pul tutturma</u>			
<u>Tırtıl ile sap işi yapmak</u>			
<u>Verev sarma</u>			
<u>Yarma sarma</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Makinede Dikiş Tekniği</u>			
<u>Renk</u>			
Zemin			
<u>Vişne çürüğü</u>			
İşleme			
<u>Altın Rengi</u>			
İşleme altında			
<u>Sarı</u>			
İşleme teside			
<u>Vişne çürüğü</u>			

Astar

Krem

Vişne çürüğü

Konu: Çiçek dalı

Bitkisel Bezeme:

Mine, gül, yıldız çiçeği, yaprak, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal,

Nesneli Bezeme:

Fiyonk, zincir, kordon, güneş, ay

Bicimlendirme

Papatya, gül, yaprak, dal, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal motifleri **anti-natüralist**, fiyonk ve kurdele motifleri **sür-realist** bir yaklaşımla **somut** olarak biçimlendirilmiştir.

Kompozisyon

Bindallının **ön ve arka beden** yaka çevresi ve ön yaka çevresinin sağından ve solundan **'C' kıvrımlı dal ve yaprak** motifleri **düzgün** sıralama ile yukarıdan aşağıya doğru yönlendirilerek arka etek kenarını sınırlandırmaktadır. Arka yaka çevresini kaplayan motifin üstüne **gül, yaprak, mine, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş** kompozisyon ile oturtulmuştur.

Bindallının **ön beden** etek bölümünün orta etek kısmına **mine, gül, fiyonk, yaprak ve 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile yerleştirilmiştir. Motifin üstüne çiçek dalı motifleri **düzgün** sıralama dört sıra halinde yerleştirilmiştir. Göğüs bölümüne **Mine, yıldız, ay, güneş, zincir, kordon, 'C' kıvrımlı dal ve yaprak** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş** kompozisyon ile oturtulmuştur.

Bindallının **arka beden** etek ortasına **gül, yaban gülü, mine, yaprak, filiz, fiyonk ve 'C' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile yerleştirilmiştir. Gelinliğin ön ve arka beden boşluklarına çiçek dalı motifleri serpiştirilmiştir.

Bindallı gelinliğin kol ünitelerinin kol ağzı kısımları **'C' kıvrım motifleri** ile sınırlandırılmıştır. Motifin üstüne **yıldız çiçeği, 'C' kıvrımlı dal ve yaprak** motifleri **düzgün** sıralama ile yerleştirilmiştir. Bindallının **ön kol** kısmına **gül, yaprak, filiz ve 'C' kıvrımlı dal** motifleri **bir motiften oluşan** kompozisyon ile oturtulmuştur.

Bindallı gelinliğin motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : **Mehmet AYDIN**

Doğum Yeri ve Yılı : **1957/Karabük**

Öğrenim Durumu : **Lise**

Mesleği : **İdari Amir**

Adres : **Hıdırlık yokuşu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük**

Fotoğraf 44: Örnek 11'e ait bindallının ön genel görüntüsü.

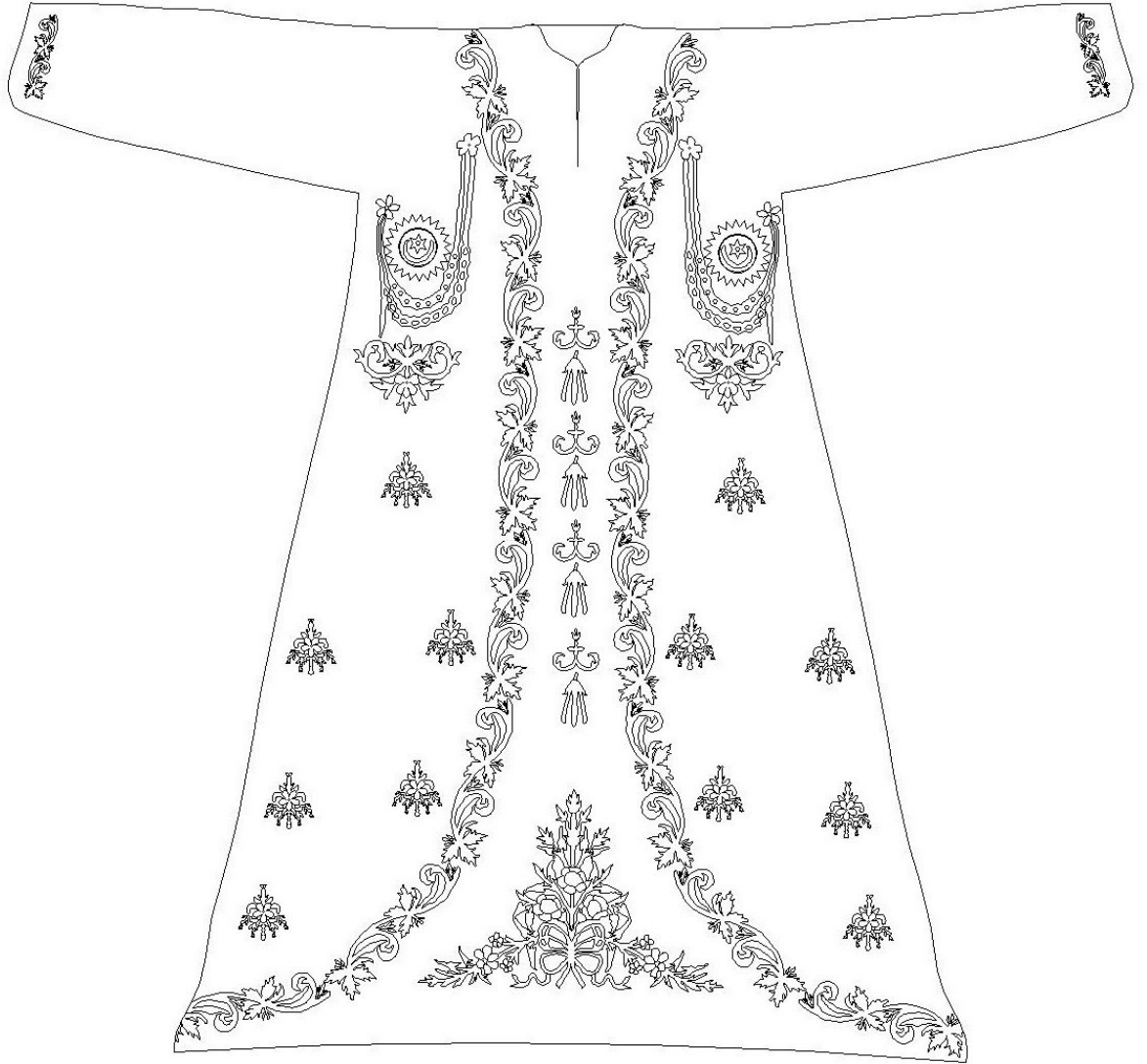

Fotoğraf 45: Örnek 11'e ait bindallının arka genel görüntüsü.

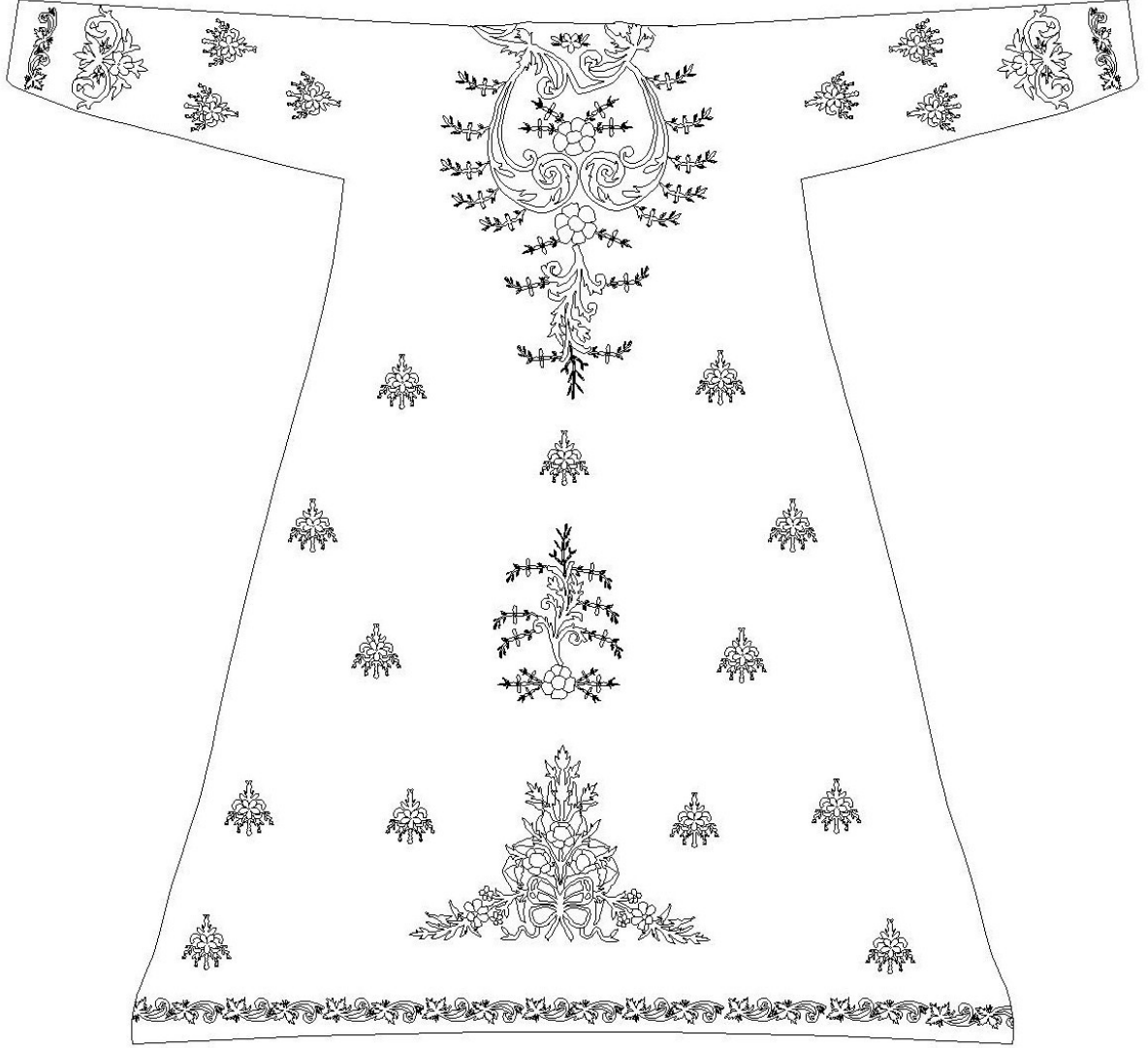

Fotoğraf 46: Örnek 11'e ait bindallımın detay görüntüsü.

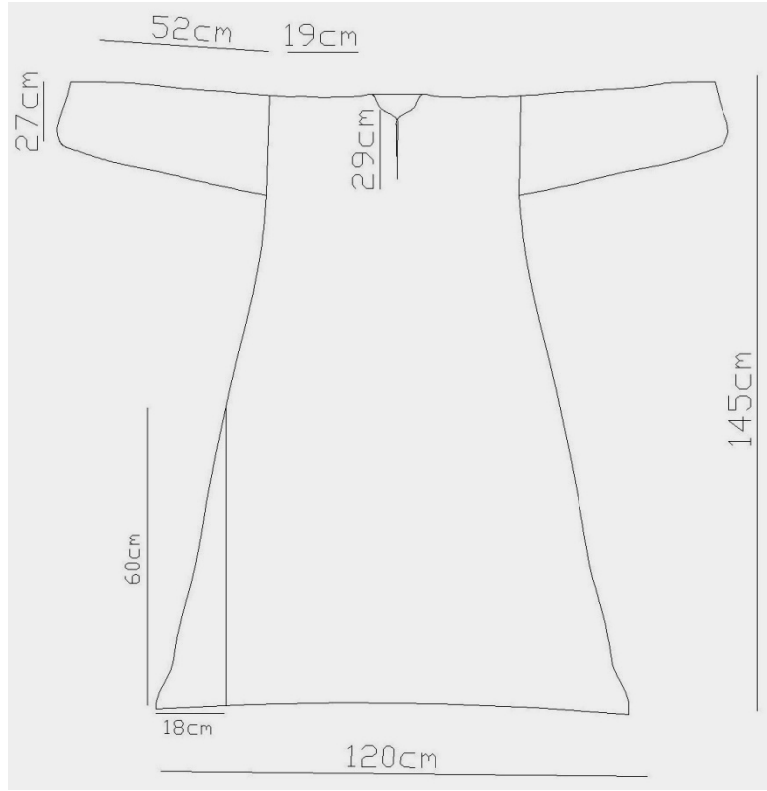

Çizim 41: Örnek 11'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.

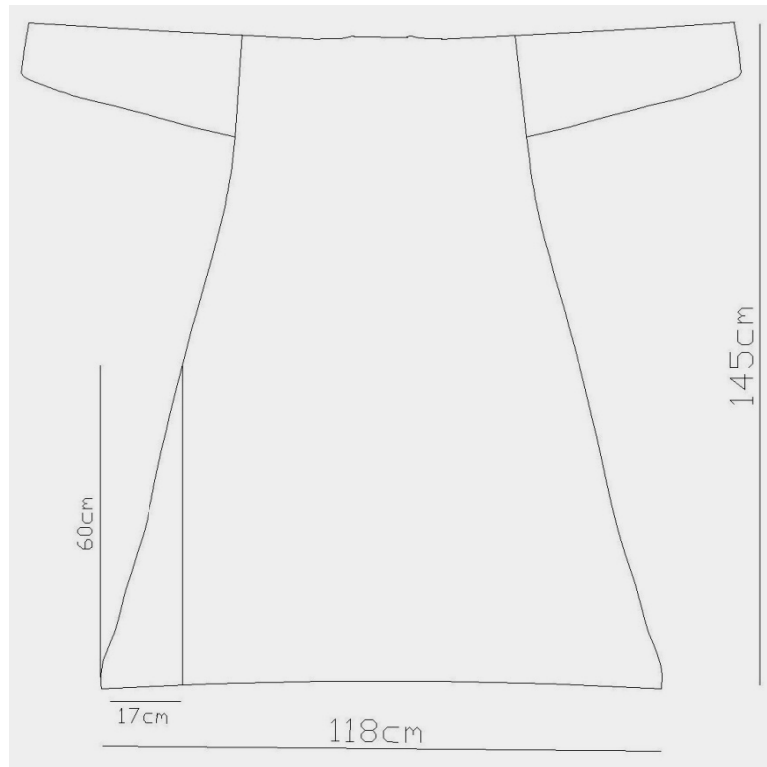

Çizim 42: Örnek 11'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 43: Örnek 11'e ait bindallının ön bedene ait ölçüleri.

Çizim 44: Örnek 11'e ait bindallının arka bedene ait ölçüleri.

Örnek No	: 12		
Grup No	: b		
Fotoğraf No	: 37, 38, 39		
Çizim No	: 45, 46, 47, 48		
Envanter No	: -		
İlgili Koleksiyon	: Kaymakamlar Müze Evi		
Eserin Adresi	: Karabük/Safranbolu		
Geliş Tarihi	: 2000–2001 yılları arasında gelmiştir.		
Geliş Biçimi	: Satın alma yolu ile gelmiştir.		
Ürünün Yeri	: Teşhirdedir.		
İnceleme Tarihi	: 04.08.2010.		
Yapılış Tarihi	: 20. Yüzyıl başları.		
Yapan Kişi	: Bilinmiyor.		
Bugünkü Durumu	: Sağlam.		
Onarım Durumu	: Onarım görmemiştir.		
<u>Tür</u>	<u>Yöredeki Adı</u>	<u>Kaynak Kişi</u>	<u>İşlevi</u>
Bindallı	Tefebaşı\Bindallı	Mehmet Aydın	Elbise
<u>Boyutları</u>			
<u>Ön Boy</u>	<u>Arka Boy</u>	<u>Kol Uzunluğu</u>	<u>Kol ağzı genişliği</u>
1.34 cm.	1.39 cm.	56 cm.	29 cm.
<u>Omuz genişliği</u>	<u>Ön açıklık</u>	<u>Ön etek genişliği</u>	<u>Arka etek genişliği</u>
16 cm.	33 cm.	1.26 cm.	1.22 cm.
<u>Gereçler</u>			
Zemin			
<u>Pamuklu kadife</u>			
İşleme			
<u>İşleme kartonu</u>			
<u>Metal bükümlü ipek iplik</u>			
<u>Metal pul</u>			
<u>Pamuklu iplik</u>			
<u>Tırtıl</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Pamuklu İplik</u>			
Astar			
<u>Pamuklu dokuma</u>			
<u>Teknik</u>			
İşleme			
<u>Düz sarma</u>			
<u>Gözeme</u>			
<u>Jakobyen atması</u>			
<u>Kabartmalı sarma</u>			
<u>Kum tırtıl yapmak</u>			
<u>Pul tutturma</u>			
<u>Tırtıl ile sap işi yapmak</u>			
<u>Tırtıl sarmak</u>			
<u>Verev sarma</u>			
<u>Yarma sarma</u>			
Kenar Temizleme			
<u>Makinede Dikis Tekniği</u>			
<u>Renk</u>			
Zemin			
<u>Gece mavisi</u>			
İşleme			
<u>Altın rengi</u>			
İşleme altında			
<u>Yavruağzı</u>			
İşleme tersinde			

Gece mavisi

Astar

Kahverengi, KremKonu:Gül dalı

Bitkisel Bezeme:

Gül, mine, yıldız çiçeği, küpe çiçeği, tomurcuk, yaprak, filiz, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal,

Nesneli Bezeme:

Fiyonk

Geometrik Bezeme:

'C' kıvrımlarBiçimlendirme

Gül, mine, yıldız çiçeği, küpe çiçeği, tomurcuk, yaprak, 'C' kıvrımlı dal, 'S' kıvrımlı dal ve filiz motifleri **anti-natüralist**, fiyonk ve kurdele motifleri **sür-realist**, bir yaklaşımla somut, 'C' kıvrımlar **non-figüratif** bir yaklaşımla soyut olarak biçimlendirilmiştir

Kompozisyon

Bindallının **arka beden** yaka çevresi, **ön beden** sağ ve sol omuz kısımlarından '**C**' **kıvrım** motifleri **bağlantılı** sıralama ile yukarıdan aşağıya doğru yönlendirilerek arka etek kenarını sınırlandırmaktadır. 'C' kıvrımlardan oluşan motifin üstüne **mine, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal ve yaprak**tan oluşan motif **düzgün** sıralama ile yerleştirilmiştir. Motiflerin ön etek ucunda ve etek yanlarında oluşan boşluğa **gül, tomurcuk, yaprak, filiz, fiyonk, 'C' ve 'S' kıvrımlı dallardan oluşan** buket motifleri **aşağıdan yukarıya** doğru yönlendirilerek **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Ara boşluklarına çiçek dalı motifleri serpiştirilmiştir.

Bindallının **arka beden** etek ortasına ve yanlarına **gül, tomurcuk, yaprak, filiz, fiyonk, 'C' ve 'S' kıvrımlı dallardan** oluşan buket motifleri **aşağıdan yukarıya** doğru yönlendirilerek **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile oturtulmuştur. Bindallının sırt bölgesi **mine, küpe çiçeği, yaprak, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifleri **yukarıdan aşağıya** doğru yönlendirilerek **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş** kompozisyon ile yerleştirilmiştir. Ara boşluklarına çiçek dalı motifleri serpiştirilmiştir.

Bindallının **kol** ünitelerinin manşet kol ağzı bölümleri **mine, yaprak, 'C' kıvrımlar, 'C' ve 'S' kıvrımlı dal** motifleri **motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon** ile sınırlandırılmıştır. Kolun boş kalan kısımlarına çiçek dalı motifleri serpiştirilmiştir.

Bindallının motifleri **altın rengi** ile renklendirilmiştir.

Kaynak Kişi Künyesi

Adı Soyadı : Mehmet AYDIN
Doğum Yeri ve Yılı : 1957/Karabük
Öğrenim Durumu : Lise
Mesleği : İdari Amir
Adres : Hıdırlık yokuşu sok. Kaymakamlar Müze Evi Eski çarşı Safranbolu/Karabük

Fotoğraf 47: Örnek 12'e ait bindallının ön genel görüntüsü.

Fotoğraf 48: Örnek 12'e ait bindallının arka genel görüntüsü.

Fotoğraf 49: Örnek 12'e ait bindallının detay görüntüsü.

Çizim 45: Örnek 12'e ait bindallının ön kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 46: Örnek 12'e ait bindallının arka kompozisyon genel görüntüsü.

Çizim 47: Örnek 12'e ait bindallının ön bedene ait ölçümleri.

Çizim 48: Örnek 12'e ait bindallının arka bedene ait ölçümleri.

3. KARABÜK İLİ SAFRANBOLU İLÇESİ KAYMAKAMLAR MÜZE EVİNDE BULUNAN BİNDALLILARIN ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. Bindallıların Yapılış Tarihi

Bindallılar 2000 ve 2001 yılları arasında Kaymakamlar Müze Evine satın alma yolu ile gelmiştir. Örnek 1 ve 2 de yer alan bindallılar 19. yüzyılın ilk çeyreğine aittir. Örnek 3, 4, 5, 6 da yer alan bindallılar yaklaşık 70–80 yıllık, örnek 7, 8, 9, 10, 11, 12 de yer alan bindallıların ise 60-70 yıllık bir tarihi geçmişi vardır. Örnek 1 ve 2’ de yer alan bindallı gelinliklerin kaymakamlar konağı sahiplerine ait olduğu ve örnek 1’deki gelinliğin konağın gelinin giydiği, örnek 2’deki gelinliğin ise konağın torununun giydiği söylenmektedir. Ayrıca şu an Safranbolu Kent tarihi müzesinde sergilenen açık pembe renkli ipek atlas kumaş üzerine metal bükümlü ipek iplik ile işlenmiş bindallı, Safranbolu Kaymakamlar Müze evinden Safranbolu Kent Tarihi Müzesine geçmiştir³⁹.(Fotoğraf 50 ve 51)

Fotoğraf 50: Safranbolu Kent Tarihi Müzesinde sergilenen pembe bindallı.

Fotoğraf 51: Safranbolu Kent Tarihi Müzesinde sergilenen pembe bindallının detay görüntüsü.

³⁹ Rehber Dilek Özyılmaz ile 12.042009 tarihinde Kaymakamlar Müze evinde yapılan mülakat.

Müzedede bulunan bindallılar 2000 – 2001 yıllarından itibaren plastik mankenler üzerinde sergilenmektedir. Eserler flaş ışıklardan etkilendiği ve bilinçli bir koruma yapılmadan sergilendiği için çok fazla zarar görmüştür.

Bindallıların yapılış tarihi müzedeki görevlilerin ifadelerine başvurularak elde edilmiştir. 10 adet bindallının 20. Yüzyılın başlarına, 2 adet bindallının ise 19. Yüzyılın ilk çeyreğine ait olduğu öğrenilmiştir. Bindallıların çoğunun 20. Yüzyılın başlarına ait olduğu belirlenmiştir.

Örnek 1 ve 2’de **kullanılan gereçler**; ince-kalın atlas kumaş, pamuklu iplik, metal bükümlü ipek iplik, ince bükümlü seyrek keten dokumadır. **Uygulanan iğne teknikleri**; serbest stil iğne teknikleri ve dival işi iğne teknikleridir. **Kullanılan renkler**; zemin rengi krem ve güvez, işleme rengi ise altın ve gümüş rengidir. **Seçilen motifler**; ‘C’ ve ‘S’ kıvrımlı dal yaprak, gül, gonca gül, filiz, mine yaban gülü, yıldız çiçeği, palmet, lotus, fiyonk, püskül ve sepet motifleri kullanılmıştır. **Konuların biçimlendirilmesi**; anti-natüralist ve sürrealist bir yaklaşımla somut olarak biçimlendirilmiştir. **Konuların kompozisyonları**; bir motiften oluşan ve motiflerin tekrarlama ile oluşturulmuş kompozisyon düzenlemeleri ile oluşturulmuştur. Bu özellikler 19. yüzyıl özellikleri ile paralellik göstermektedir⁴⁰. Bu verilere dayanarak bu bindallıların 19. yüzyıla ait olduğu düşünülebilir.

Örnek 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ve 12’de **kullanılan gereçler**; kalın atlas, pamuklu kadife, ipek kadife, pamuklu iplik, metal bükümlü ipek iplik, ince bükümlü seyrek keten dokuma ve ince pamuklu dokumadır. **Uygulanan iğne teknikleri**; jakobyen atması ve dival işi iğne teknikleridir. **Kullanılan renkler**; zemin rengi su yeşili, patlıcan moru, mor, eflatun, vişne çürüğü ve gece mavisi, işleme rengi ise altın rengidir. **Seçilen motifler**; ‘C’ ve ‘S’ kıvrımlı dal yaprak, gül, gonca gül, filiz, mine yaban gülü, yıldız çiçeği, ay çiçeği, karanfil, küpe çiçeği, lale, tomurcuk, palmet, lotus, güneş, kurdele, fiyonk, püskül vazo, yıldız, zincir, kordon, ‘C’ kıvrım saksı ve sepet motifleri kullanılmıştır. **Konuların biçimlendirilmesi**; anti-natüralist ve sürrealist bir yaklaşımla somut, nonfigüratif bir yaklaşımla soyut olarak biçimlendirilmiştir. **Konuların kompozisyonları**; bir motiften oluşan ve motiflerin tekrarlama ile oluşturulmuş kompozisyon düzenlemeleri ile oluşturulmuştur. Bu

⁴⁰ Barışta, H. Örcün, **A.g.e.**, 1999, s.98-148

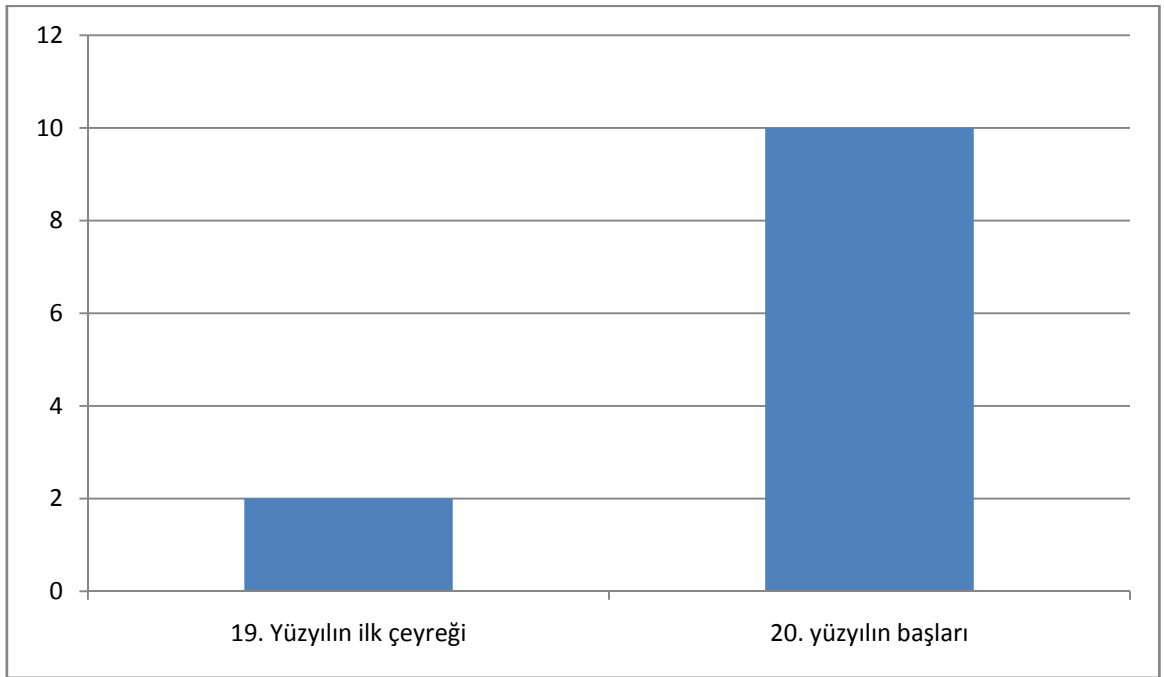

özellikler 20. yüzyıl özellikleri ile paralellik göstermektedir⁴¹. Bu verilere dayanarak bu bindallıların 20. yüzyıla ait olduğu düşünülebilir. Kesin sonuçlar elde edilebilmesi için kimyasal analizlerinde yapılması gerekmektedir.

Tablo 1: Bindallıların yapılış tarihi		
	19. Yüzyılın ilk çeyreği	20. yüzyıl başları
ÖRNEK: 1	X	
ÖRNEK: 2	X	
ÖRNEK: 3		X
ÖRNEK: 4		X
ÖRNEK: 5		X
ÖRNEK: 6		X
ÖRNEK: 7		X
ÖRNEK: 8		X
ÖRNEK: 9		X
ÖRNEK: 10		X
ÖRNEK: 11		X
ÖRNEK: 12		X
TOPLAM	2	10

⁴¹ Barışta, H. Örcün, **A.g.e.**, 1999, s.153-193

Grafik 1: Bindallıların Yapılış Tarihi.

3.2. Bindallıların Bugünkü Durumu

Bindallıların bugünkü durumları ile ilgili tablo ve grafik incelendiğinde, bugün ne durumda olduğu ve sayıları hakkında bilgi vermektedir.

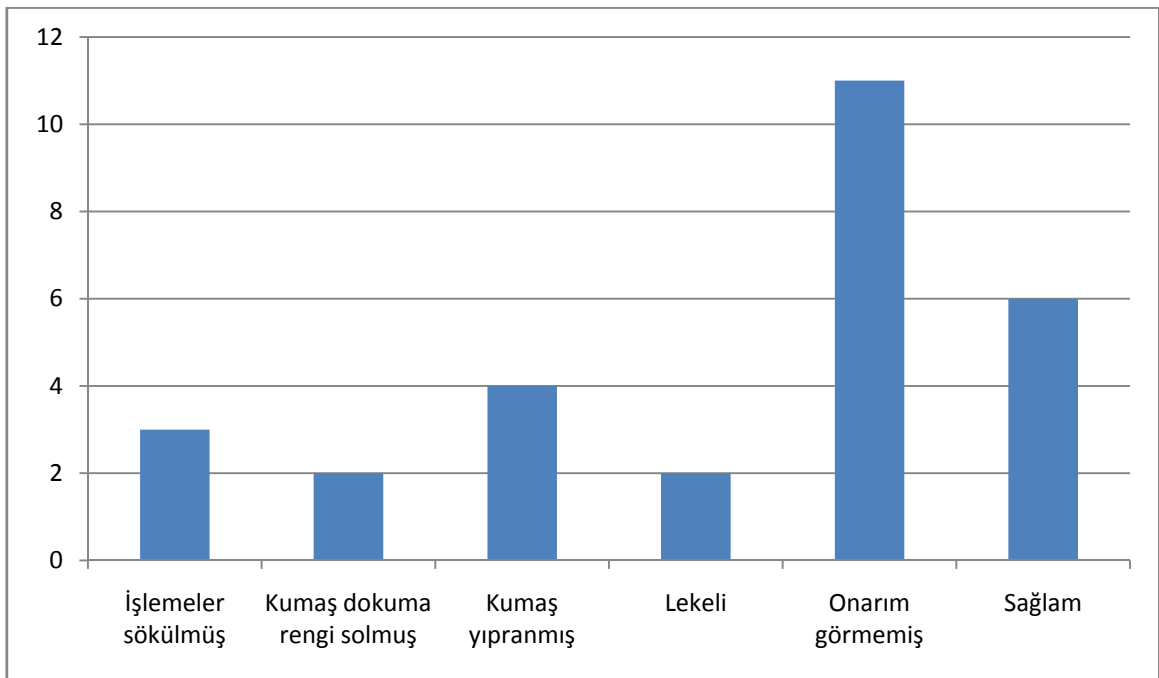
Ürünlerin bugünkü durumları ve ifade biçimleri, ürünlerin üzerinde yapılan gözlem sonucunda elde edilmiştir. 12 adet bindallıya ait bugünkü durum tespiti sonucunda 6 adet ifade biçimi belirlenmiştir.

Elde edilen verilere göre, ürünlerin bugünkü durum sayısal değerlerinin, büyükten küçüğe sıralanışı şöyledir. 11 adet bindallı **onarım görmemiş**, 6 adet bindallı **sağlam**, 4 adet bindallının **kumaş yıpranmış**, 3 adet bindallının **işlemeleri sökülmüş**, 2 adet bindallı **lekeli**, 2 adet bindallının **kumaş dokuma rengi solmuş** durumdadır.

Sonuç olarak; bindallıların çoğunun yıpranmış ve işlemlerinin sökülmüş olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Bindallıların Bugünkü Durumu						
	İşlemler sökülmüş	Kumaş dokuma rengi solmuş	Kumaş yıpranmış	Lekeli	Onarım görmemiş	Sağlam
ÖRNEK 1	X		X	X	X	
ÖRNEK 2	X		X			
ÖRNEK 3			X		X	
ÖRNEK 4		X			X	
ÖRNEK 5		X			X	
ÖRNEK 6	X		X	X	X	
ÖRNEK 7					X	X
ÖRNEK 8					X	X
ÖRNEK 9					X	X
ÖRNEK 10					X	X
ÖRNEK 11					X	X
ÖRNEK 12					X	X
TOPLAM	3	2	4	2	11	6

Grafik 2: Bindallıların Bugünkü Durumu.

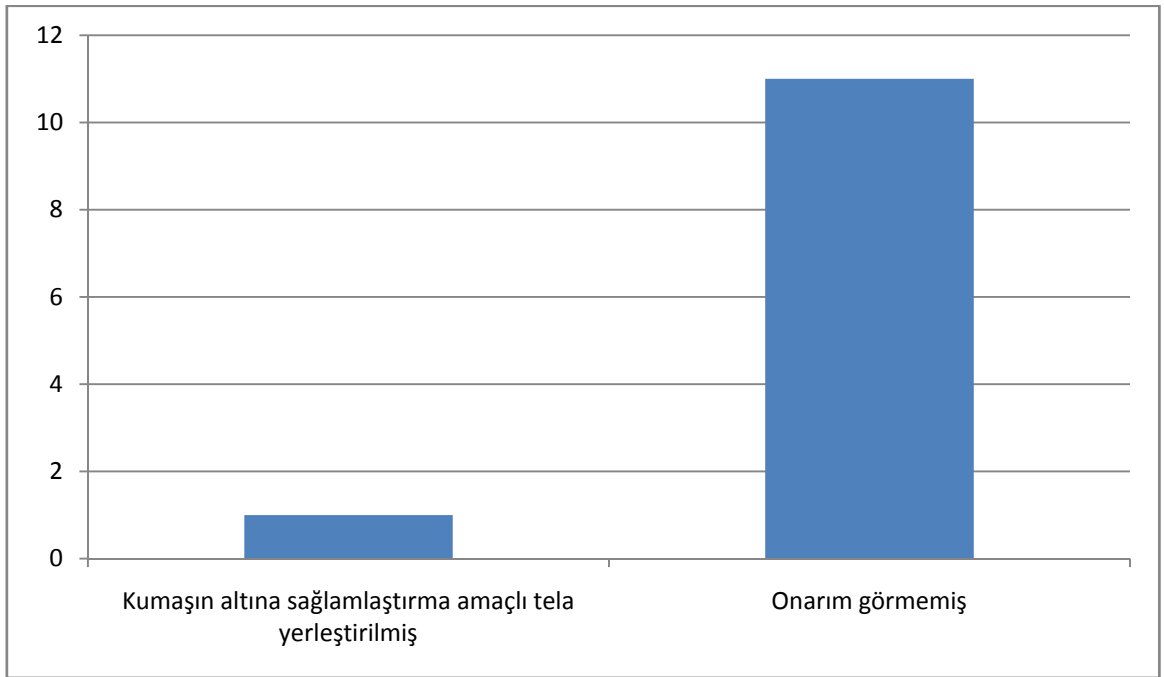
3.3. Bindallıların Onarım Durumu

Bindallıların onarım durumu ile ilgili tablo ve grafik incelendiğinde, bindallıların onarım durumları ve sayı dağılımları bilgi edinilmektedir.

Bindallıların onarım durumları ve ifade biçimleri, bindallıların üzerinde yapılan gözlem sonucunda elde edilmiştir. 12 adet bindallıya ait onarım durumu tespiti sonucunda 2 adet ifade biçimi belirlenmiştir. 11 adet bindallı **onarım görmemiştir**. 1 adet bindallının kumaşının altına sağlamlaştırma amaçlı **tela yerleştirilmiştir**. Belirlenen sonuca göre bindallıların çoğunun onarım görmediği tespit edilmiştir.

Tablo 3: Bindallıların Onarım Durumu		
	Kumaşın altına sağlamlaştırma amaçlı tela yerleştirilmiş	Onarım görmemiş
ÖRNEK 1		X
ÖRNEK 2	X	
ÖRNEK 3		X
ÖRNEK 4		X
ÖRNEK 5		X
ÖRNEK 6		X
ÖRNEK 7		X
ÖRNEK 8		X
ÖRNEK 9		X
ÖRNEK 10		X
ÖRNEK 11		X
ÖRNEK 12		X
TOPLAM	1	11

Grafik 3: Bindallıların Onarım Durumu.

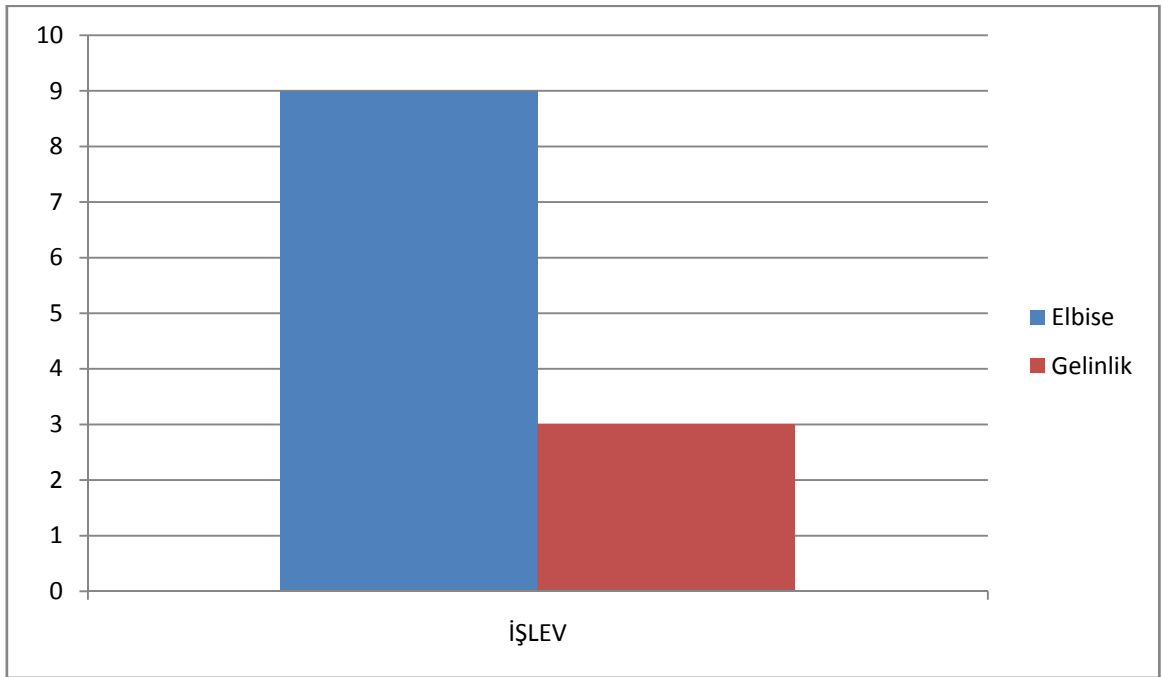
3.4. Bindallıların İşlevi

Bindallıların İşlevleri ile ilgili tablo ve grafik incelendiğinde, bindallıların kullanım işlevi ve sayı dağılımları hakkında bilgi edinilmektedir.

Bindallıların işlevleri, müzedeki görevlilerin ve yöredeki insanların ifadelerine başvurularak elde edilmiştir. Sonuç olarak 2 adet işlev biçimi belirlenmiştir. 9 adet bindallının **elbise**, 3 adet bindallının **iseğelinlik** olarak kullanıldığı öğrenilmiştir.

Tablo 4: Bindallıların İşlevi		
	Elbise	Gelinlik
ÖRNEK 1		X
ÖRNEK 2		X
ÖRNEK 3		X
ÖRNEK 4	X	
ÖRNEK 5	X	
ÖRNEK 6	X	
ÖRNEK 7	X	
ÖRNEK 8	X	
ÖRNEK 9	X	
ÖRNEK 10	X	
ÖRNEK 11	X	
ÖRNEK 12	X	
TOPLAM	9	3

Grafik 4: Bindalıların İşlevi.

3.5. Bindallıların Zemin-İşleme-Kenar Temizleme ve Astarla Kullanılan Gereçleri

Bindallıların zemin-işleme-kenar temizleme ve astarlamada kullanılan gereçler ile ilgili tablo ve grafik incelendiğinde, hammadde kaynakları, zemin, işleme, kenar temizleme, astar ve sayıları hakkında bilgi edinilmektedir.

Kullanılan gereçler, bindallılara ait gözlem sonucu elde edilmiştir. Elde edilen verilere göre, bindallıların **zemininde**; 4 adet kumaş türü, **işlemesinde**; 2 adet iplik çeşidi, 2 adet süsleme gereci, 1 çeşit işleme kartonu, **kenar temizlemesinde**; 2 çeşit iplik, **astarda**; 2 adet iplik gereci tespit edilmiştir.

Bindallıların **zemininde** kullanılan 4 adet kumaş türü, hammadde kaynaklarına göre; bitkisel ve hayvansal kaynaklı olmak üzere toplam 2 ana grup altında toplanmıştır. **Bitkisel kaynaklı** zemin dokuma türleri kendi içinde **pamuklu kadife** alt başlık altında incelenmiştir. 5 adet bindallıda pamuklu kadife kullanıldığı tespit edilmiştir. **Hayvansal kaynaklı zemin** dokuma türü kendi içinde **ipek kadife, ince ve kalın atlas** dokuma alt başlığı altında ele alınmıştır. 4 adet bindallıda ipek kadife, 2 adet bindallıda kalın atlas ve 1 adet bindallıda ince atlas kumaş kullanıldığı gözlenmiştir.

Atlas: “İpekten dokunmuş esvaplık bir kumaş olup al, mavi, yeşil, sarı daima düz renklidir ve üzerinde hiçbir tezyini motif bulunmaz; ince ve kalın olur, fakat her iki çeşidi de sertçedir, el ile dokunulduğu zaman kendine has tatlı bir hışırtı çıkarır. İncelerinden orta halli ailelerde kızlar için gelinlik, oğlanlar için sünnetlik entari kesilir, genç kadınlar ve delikanlılar için de entari altına giyilen şalvar yapılırdı⁴²”. Olarak tanımlanmaktadır.

Kadife: Çözü ve atkı ipliği ipek olan havlı kumaştır. Atkı ipliğinde kleptan bulunan kadifelere telli kadife denilmektedir⁴³. “İpek, yahud pamuk ve yünden yüzü tüylü yumuşak kumaş⁴⁴”. Olarak da tanımlanmıştır.

Bindallıların **işlemesinde** kullanılan 5 adet gereç, hammadde kaynaklarına göre; bitkisel, hayvansal-madensel ve madensel kaynaklı olmak üzere toplam 3 ana grup altında toplanmıştır. **Bitkisel kaynaklı** işleme gereçleri; **pamuklu iplik ve**

⁴² Koçu, R. Ekrem, A.g.e., 1967, s.17.

⁴³ Apak, Melek Sevüktekin, v.d. **Osmanlı Dönemi Kadın Giyimleri**, Ankara, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, s. 22.

⁴⁴Koçu, R. Ekrem, A.g.e., 1967, s.136.

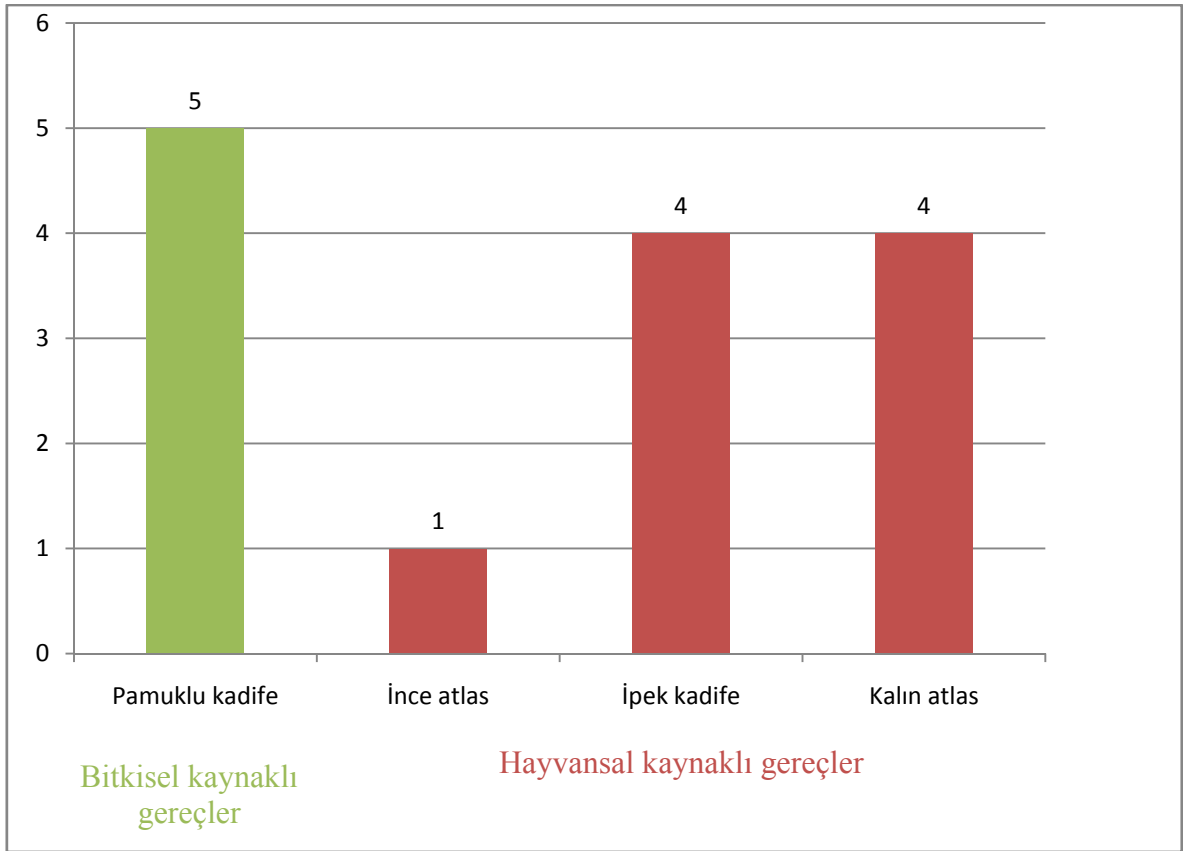
işleme kartonu başlıkları altında incelenmiştir. 12 adet bindallıda pamuklu iplik ve işleme kartonu kullanıldığı tespit edilmiştir. **Hayvansal-madensel kaynaklı** işleme gereçleri; **metal bükümlü ipek iplik** 12 adet bindallıda kullanıldığı gözlenmiştir. **Madensel kaynaklı** işleme gereçleri; **metal pul ve tırtıl** başlıkları altında incelenmiştir. 12 adet bindallıda tırtıl, 10 adet bindallıda metal pul kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bindallıların **kenar temizlemede** kullanılan 2 adet gereç, hammadde kaynaklarına göre bitkisel ve hayvansal-madensel kaynaklı olmak üzere 2 ana grup altında toplanmıştır. **Bitkisel kaynaklı** kenar temizleme gereçleri; **pamuklu iplik** başlığı altında toplanmıştır. 12 adet bindallıda pamuklu iplik kullanıldığı görülmüştür. **Hayvansal-madensel kaynaklı** kenar temizleme gereçleri; **metal bükümlü ipek iplik** başlığı altında toplanmıştır. 1 adet bindallıda metal bükümlü ipek iplik kullanıldığı gözlemlenmiştir.

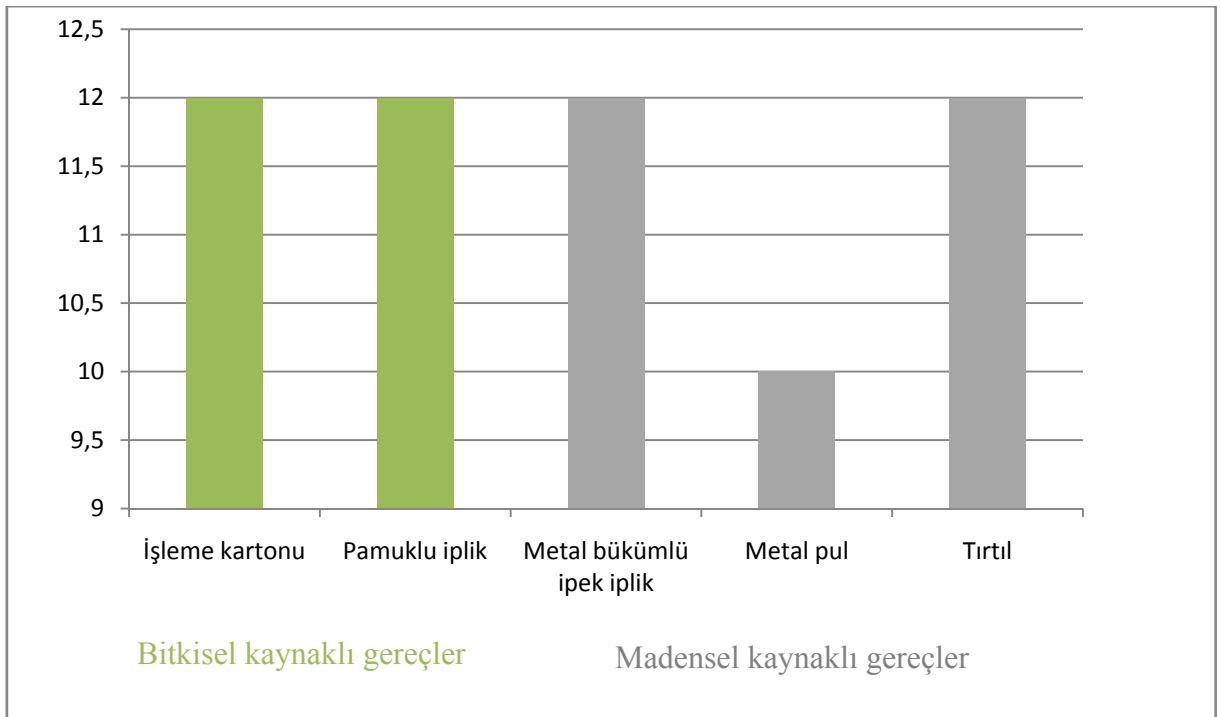
Bindallıların **astarlanmasında** kullanılan 2 adet gereç, hammadde kaynaklarına göre bitkisel kaynaklı olmak üzere 1 grup altında toplanmıştır. **Bitkisel kaynaklı** astar gereçleri; **ince bükümlü seyrek keten dokuma ve ince pamuklu dokuma** başlığı altında toplanmıştır. 9 adet bindallıda ince pamuklu dokuma,3 adet bindallıda ince bükümlü seyrek keten dokuma kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 5: Bindalıların Zemin-İşleme-Kenar Temizleme ve Astar Kullanılan Gereçleri														
	ZEMİNDE				İŞLEMEDE					KENAR TEMİZLEME		ASTAR		
	Bitkisel kaynaklı		Hayvansal kaynaklı		Bitkisel kaynaklı		Hayvansal- madense kaynaklı		Hayvansal kaynaklı		Bitkisel kaynaklı		Hayvansal- madense kaynaklı	
	Pamuklu kadife	İnce atlas	İpek kadife	Kalın atlas	İşleme kartonu	Pamuklu iplik	Metal bükümü ipek iplik	Metal pul	Tırtıl	Pamuklu iplik	Metal bükümü ipek iplik	İnce bükümü seyrek keten	İnce pamuklu dokuma	
ÖRNEK 1				X	X	X	X	X	X	X		X		
ÖRNEK 2		X			X	X	X		X	X	X	X		
ÖRNEK 3				X	X	X	X	X	X	X		X		
ÖRNEK 4			X		X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 5			X		X	X	X		X	X			X	
ÖRNEK 6			X		X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 7			X		X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 8	X				X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 9	X				X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 10	X				X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 11	X				X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 12	X				X	X	X	X	X	X			X	
TOPLAM	5	1	4	2	12	12	12	10	12	12	1	3	9	

Grafik 5: Bindallıların Zemininde Kullanılan Gereçler.

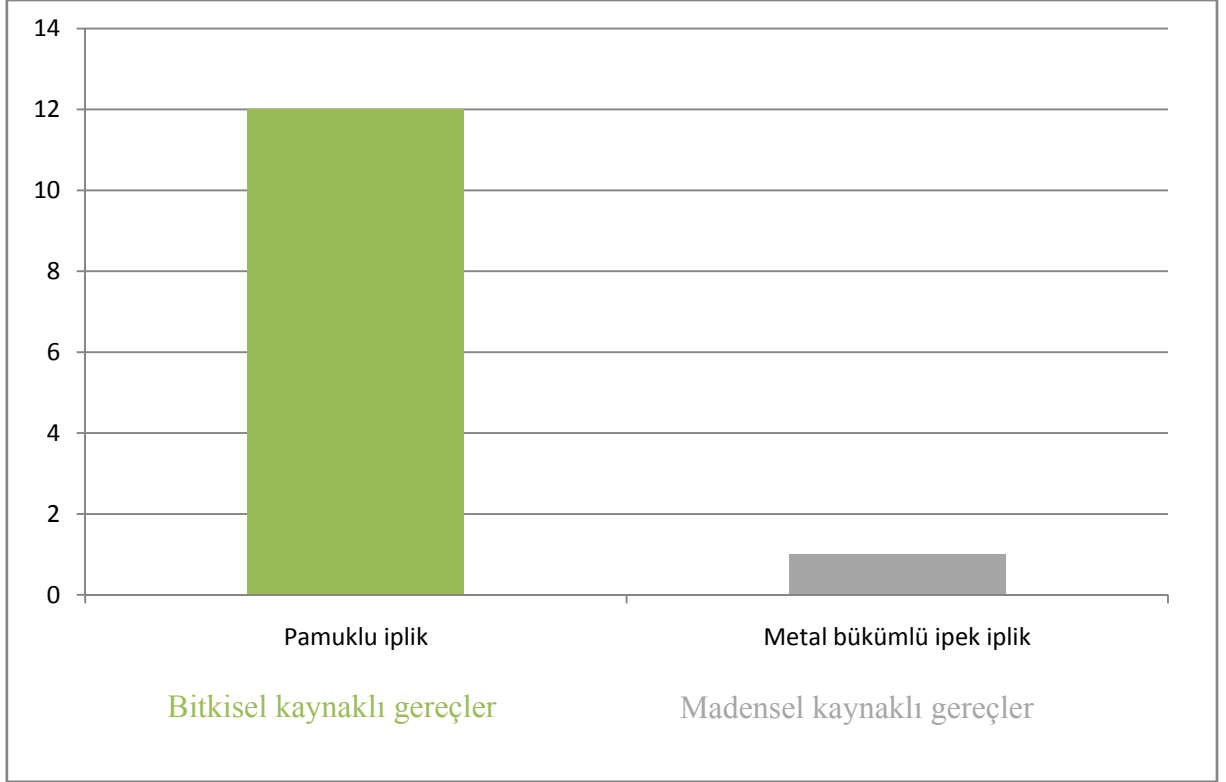

Grafik 6: Bindallıların İşleminde Kullanılan Gereçler.

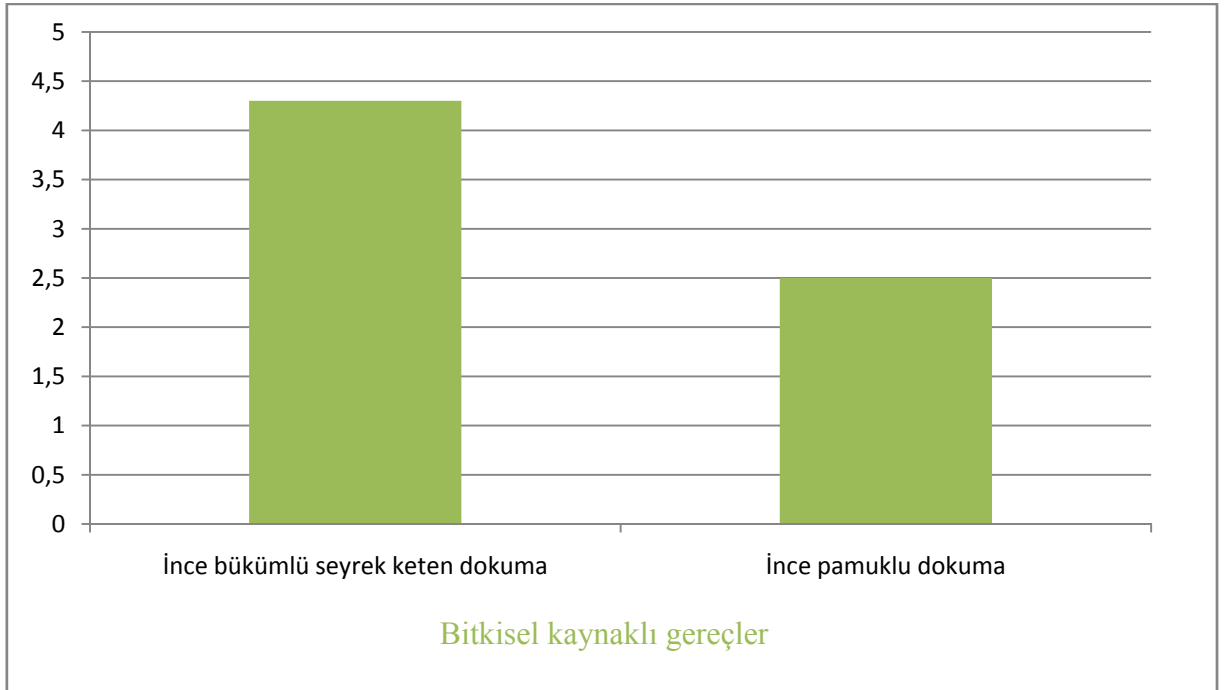

Grafik 7: Bindallıların Kenar temizlemede Kullanılan Gereçler.

Grafik 8: Bindallıların Astarlanmasında Kullanılan Gereçler.

3.6. Bindallıların İşleme ve Kenar Temizlemesinde Uygulanan Teknikler

Bindallıların işleme ve kenar temizlemesinde uygulanan teknikler ile ilgili tablo ve grafik incelendiğinde, bindallılarda görülen iğne teknikleri ve sayı dağılımları hakkında bilgi edinilmektedir. Bindallıların işleminde kullanılan iğne tekniği sayısı toplam 8, Kenar temizlemesinde kullanılan iğne tekniği sayısı ise 3 olarak tespit edilmiştir.

Bindallıların işleminde görülen teknikler, dokumanın atkı ve çözgü iplikleri üzerinde oluşan iğnelerin uygulama biçimlerine göre; **Dokumanın iplikleri kapatılarak ve serbest stil iğneler** olmak üzere 2 ana grup altında incelenmiştir.

Dokumanın iplikleri kapatılarak yapılan iğneler; **atma iğne** alt başlığında sadece jakobyen atma iğne tekniğinin yer aldığı görülmektedir. 8 adet bindallıda jakobyen atma iğne tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir. **Kapama iğne** alt başlığında **düz sarma, verev sarma ve yarma sarma** 12 adet bindallıda, **kabartmalı sarma, kum tırtıl yapmak, tırtıl ile sap işi yapmak pul tutturma** 10 adet bindallıda ve **tırtıl sarma** tekniğinin 6 adet bindallıda uygulandığı gözlenmiştir.

Serbest stil iğne tekniklerinden **gözeme** iğne tekniğinin 10 adet bindallıda ve papatya iğne tekniğinin 1 adet bindallıda kullanıldığı tespit edilmiştir.

Serbest stil iğne tekniklerinden;

Gözeme; Genellikle, Türk işleminde bu iğne; motiflerin dış veya iç çizgilerini göstermek için uygulanır⁴⁵. Motiflerin kenarlarını gözemek amacı ile kullanılabilirdiği gibi düz hesap iğne tekniğinin birden fazla sıra olarak yapıldığı durumlarda aralarının gözenmesinde kullanılmaktadır⁴⁶.

Papatya iğnesi; “Papatyayı andırmasından dolayı bu isim verilmektedir. En çok çiçek ve yapraklarda kullanılırsa da su halinde de işlenebilir”⁴⁷.

Dokumanın iplikleri kapatılarak yapılan iğne tekniklerinden;

Jakobyen atması; “Yatay, dikey ya da diagonal ipliklerin kumaş üzerine serilmesi ile bir doldurma iğnesi olarak uygulan bu iğne; çiçeklerin göbekleri gibi yoğun bir işlemeye gereksinim duyulmayan yerlerde kullanılır”⁴⁸.

⁴⁵ Barışta, Örcün, **Türk İşlemelerinden Teknikler**, Ankara, 1997, s. 68.

⁴⁶ Köklü, Hülya, **A.g.e.** 2002, s. 111.

⁴⁷ Köklü, Hülya, **A.g.e.** 2002, s. 59.

⁴⁸ Barışta, Örcün, **A.g.e.** 1997, s. 80.

Düz sarma; Dival işi tekniğinin en çok kullanılan iğne tekniklerindedir. Düz sarma tekniğinde işlemenin yönünü bozmamak ve birleşme noktalarında başarılı bir sonuç elde etmek için işleme kartonunun üzeri kurşun kalemle hafif bir şekilde işleme yönü çizilmelidir. Sarmanın yönü desenin ortasından geçen hatta dik bir açı oluşturmalıdır⁴⁹.

Kabartmalı sarma; Kabartmalı bölümler sarılmadan önce desen tamamen sarılmalıdır.⁵⁰Kabartmalar genellikle düz sarma, verev sarma, balıksırtı gibi teknikler kullanılarak işlenir. İşleme sırasında sarmanın kabartmayı yeteri miktarda örtebilmesi için düz sarmadan iki üç kat daha fazla iplik kullanılır.⁵¹

Kum tırtıl yapmak;“Maraş işinde deseni süslemek ve hareketlendirmek için kullanılan bir tekniktir. Motif içindeki boş yerlerin doldurulmasında kullanılır. Yüzey tamamen doldurulabileceği gibi serpme olarak da kullanılabilir”⁵².

Tırtıl ile sap işi yapmak; İşlemeye uygun kesilen tırtılların içinden ip geçirilerek soldan sağa doğru işlenen sap işi tekniğini uygularken işleme ipinin hep aynı yönde kalmasına dikkat edilerek yapılmalıdır⁵³.

Tırtıl sarmak; İşlemeye uygun uzunlukta kesilen tırtılların içinden ip geçirilerek sarma yöntemi ile kumaşa tutturulur.

Verev sarma; Dival işi işleme tekniğinde daha çok bordürlerde kullanılır⁵⁴.Verev sarma iğne tekniği, düz sarma iğne tekniğinin(desenin şekline göre) verev olarak uygulanmasından meydana gelir. Tekniği uygularken desenin her iki kenarına aynı sıklıkta batılmalıdır. Aksi takdirde sarma düzleşerek verev özelliğini kaybeder⁵⁵.

Yarma sarma; Dival iş’inde çok kullanılan bir iğne tekniğidir⁵⁶.Geniş alanlı motiflerin daha düzgün işlenmesini sağlamak, yaprak damarlarını belirginleştirmek ve işlemeye estetik katmak için kullanılan bir iğne tekniğidir.

⁴⁹ Köklü, Hülya, **A.g.e.** 2002, s.136.

⁵⁰Markaloğlu, Şehdabe, **A.g.e.** , 1996, s.51.

⁵¹ **A.y.**, s.51.

⁵²Köklü, Hülya, **A.g.e.** , 2002, s. 144.

⁵³Köklü, Hülya, **A.g.e.** , 2002, s. 57

⁵⁴Markaloğlu, Şehdabe, **A.g.e.** , 1996, s.50.

⁵⁵ Köklü, Hülya, **A.g.e.** , 2002, s.139.

⁵⁶ **A.y.**, s.139.

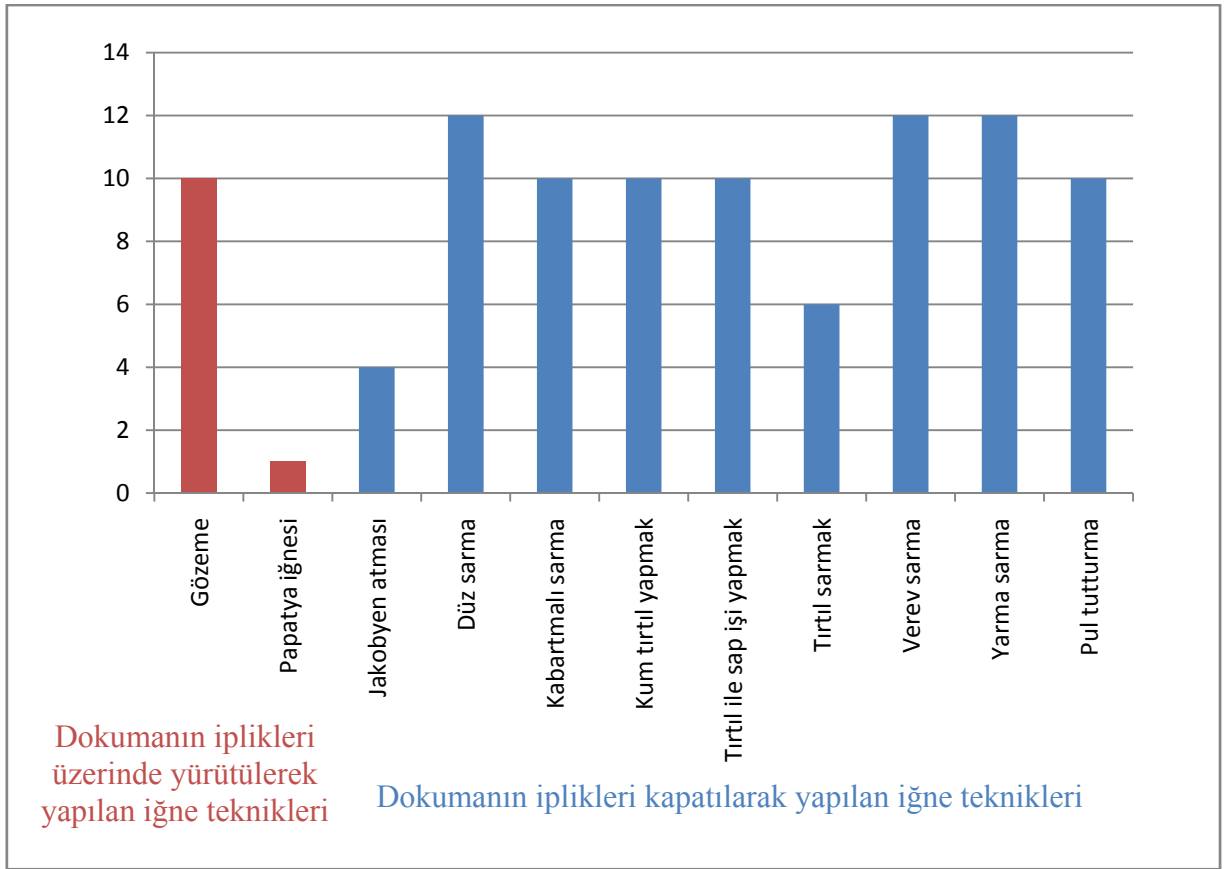
Pul tutturma; Pul ve boncuklar çeşitli şekillerde dikilir. Tek olarak yan yana, boncuk aracılığı ile ve tek olarak üst üste dikilmektedir. İşlenecek yere göre bu tekniklerden biri uygulanır⁵⁷

Bindallıların **kenar temizlemede** görülen teknikler, 3 başlık altında incelenmiştir. **Makine dikiş** 10 adet bindallıda, **elde baskı dikişi** 3 adet bindallıda, **hazır harç** 2 adet bindallıda kullanılmıştır.

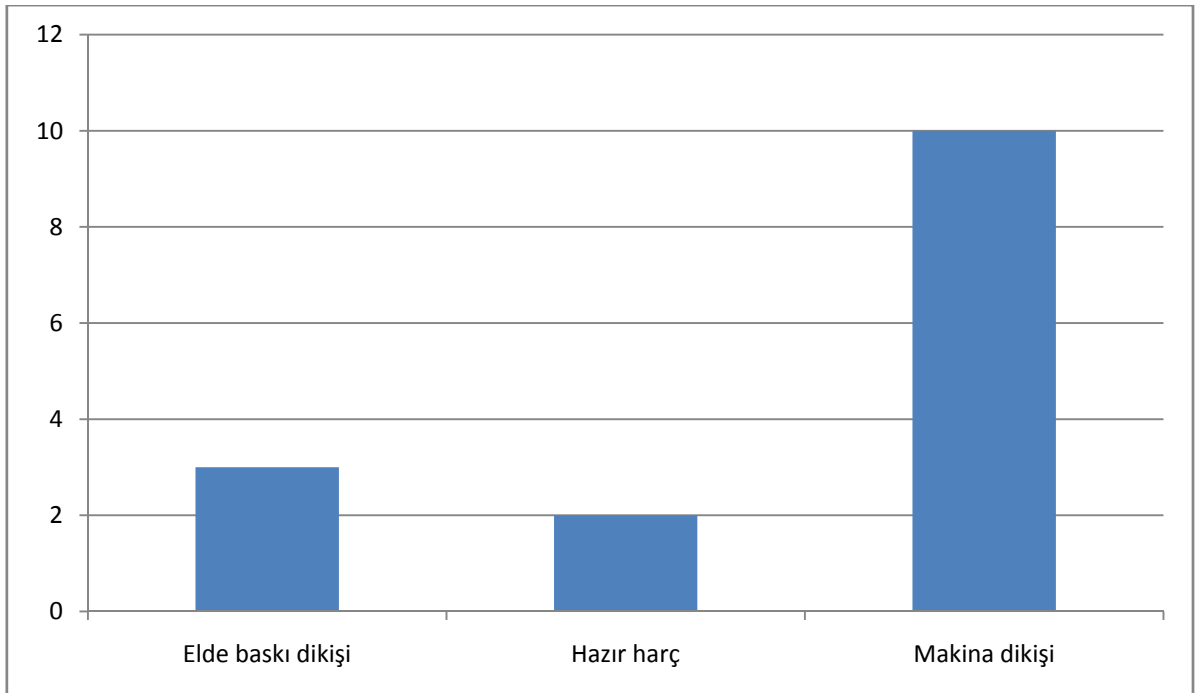
Tablo 6: Bindallıların İşleme ve Kenar Temizlemede Uygulanan Teknikler																
	İŞLEME											KENAR TEMİZLEME				
	DOKUMANIN İPLİKLERİ ÜZERİNDE YÜRÜTÜLEREK YAPILAN İĞNE		DOKUMANIN İPLİKLERİ KAPATILARAK YAPILAN İĞNE TEKNİKLERİ													
	SERBEST STİL İĞNE TEKNİĞİ	ATMA İĞNE	KAPAMA İĞNE													
Gözeme			Papatya iğnesi	Jakoben atması	Düz sarma	Kabartmalı sarma	Kum tırtıl yapmak	Tırtıl ile sap işi yapmak	Tırtıl sarmak	Verev sarma	Yarma sarma	Pul tutturma	Hazır gereçlerle tutturma teknikleri	Eldede baskı dikişi	Hazır harç	Makine dikişi
ÖRNEK 1	X	X	X	X	X	X	X			X	X	X				
ÖRNEK 2				X					X	X	X		X	X		
ÖRNEK 3	X		X	X	X	X	X			X	X	X	X	X		
ÖRNEK 4				X		X	X			X	X	X	X		X	
ÖRNEK 5	X		X	X	X		X	X	X	X	X				X	
ÖRNEK 6	X		X	X	X	X	X			X	X	X			X	
ÖRNEK 7	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 8	X			X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 9	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	
ÖRNEK 10	X			X	X	X	X			X	X	X			X	
ÖRNEK 11	X		X	X	X	X	X			X	X	X			X	
ÖRNEK 12	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	
TOPLAM	10	1	8	12	10	10	10	6	12	12	10	3	2	10		

⁵⁷ Korkusuz, Süheyla, **Nakış Temel Bilgileri Tekniği Uygulamaları ve Örnekleri**, Ankara, s. 218.

Grafik 9: Bindallıların İşleminde Uygulanan Teknikler.

Grafik 10: Bindallıların Kenar temizlemede Uygulanan Teknikler.

3.7. Bindallıların Zemin-İşleme ve Astarlanmasında Seçilen Renkler

Bindallıların zemin-işleme ve astarlanmasında seçilen renkler ile ilgili tablo ve grafik, bindallılarda görülen renkler ve sayı dağılımları hakkında bilgi vermektedir. Bindallıların zemin-işleme ve astarlanmasında görülen renkler, öncelikle ana, ara ve nötr renkler olarak sınıflandırılmıştır.

Bindallıların **zemin** renklendirilmesinde, ana renklerden; **kırmızının** enk değeri olan güvez rengi 1 adet bindallıda, vişneçürüğü rengi 2 adet bindallıda, **mavinin** renk değeri olan **gece mavisinin** 2 adet bindallıda kullanıldığı tespit edilmiştir. Ara renklerden; morun 3 renk değeri ile kullanıldığı gözlenmiştir. **Mor** 2 adet bindallıda, **patlıcan moru** 2 adet bindallıda ve **eflatun** 1 adet bindallıda, **yeşilin** renk değeri olan su yeşili 1 adet bindallıda kullanılmıştır. Nötr renklerden; **kahverenginin** renk değeri olan krem renginin 1 adet bindallıda kullanıldığı tespit edilmiştir.

İncelenen eserlerin zeminlerinde en çok ara renklerden mor rengin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bindallıların **işlemelerinin** renklendirilmesinde ana ve nötr renklerin kullanıldığı gözlenmiştir. Ana renklerden; **sarının** renk değeri olan **altın renginin** 12 adet bindallıda, nötr renklerden; **gümüş renginin** 1 adet bindallıda kullanılmıştır.

İncelenen eserlerin işlemlerinin renklendirilmesinde en çok ana renklerden sarı rengin değeri olan altın renginin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bindallıların **astarlanmasında** ana, ara ve nötr renklerin kullanıldığı gözlenmiştir. Ana renklerden; **kırmızının** renk değeri olan **vişneçürüğü** 1 adet bindallıda kullanıldığı tespit edilmiştir. Ara renklerden; **yeşil** 1 adet bindallıda, yeşilin renk değeri olan **su yeşili** 1 adet bindallıda kullanıldığı görülmüştür. Nötr renklerden; **beyaz** 7 adet bindallıda, **kahverengi** 4 adet bindallıda, kahverenginin renk değeri olan **krem** rengi 3 adet bindallıda, **gri** renk 1 adet bindallıda, grinin renk değeri olan **koyu gri** 1 adet bindallıda ve **bej** renginin 1 adet bindallıda kullanıldığı gözlenmiştir.

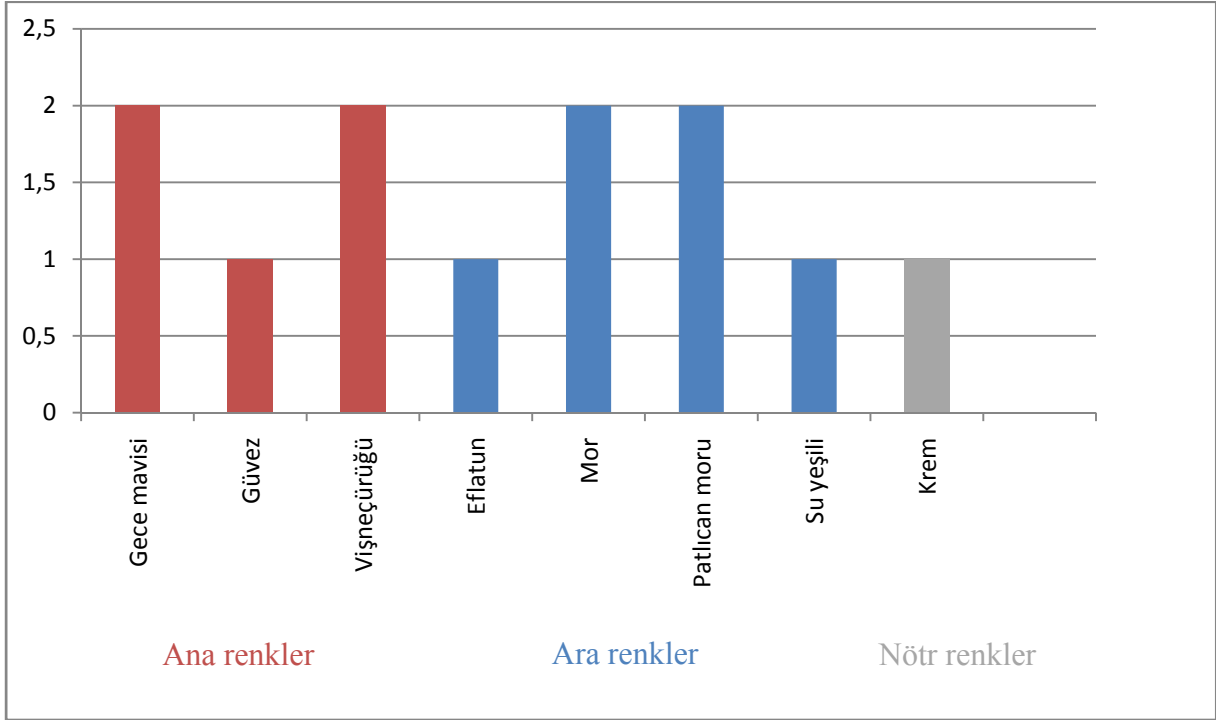
İncelenen eserlerin astarlanmasında en çok nötr renklerden beyaz rengin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 7: Bindalıların Zemin-İşleme ve Astarlanmasında Seçilen Renkler.

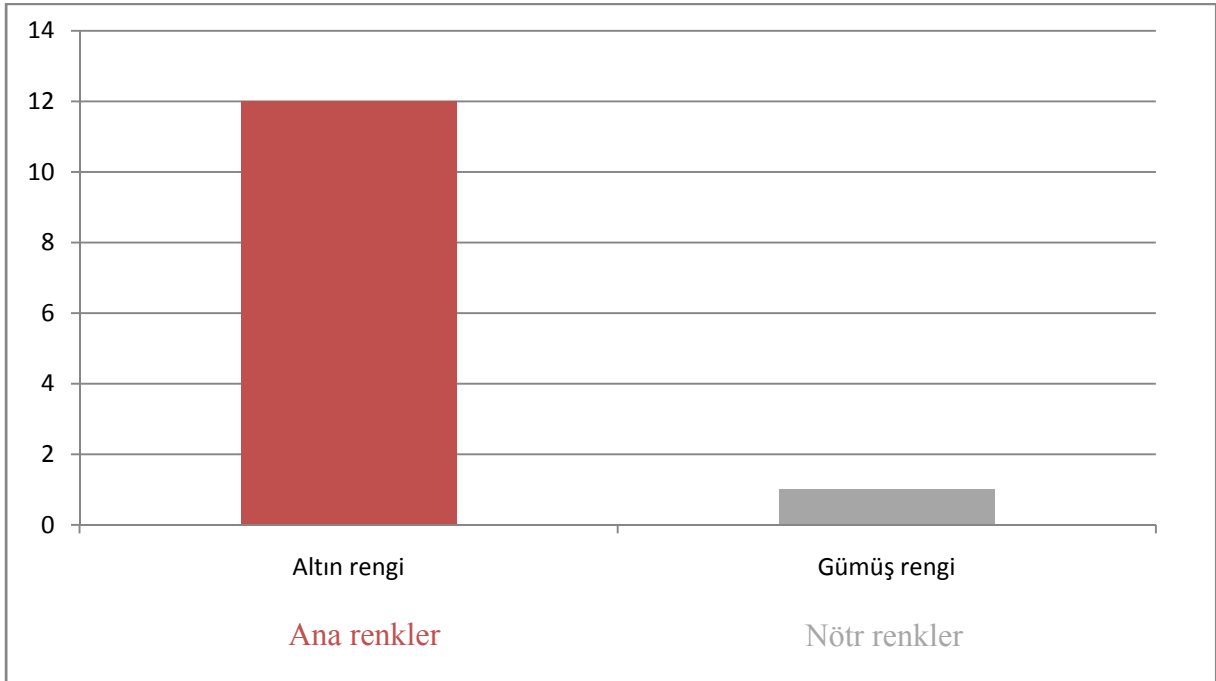
	ZEMİN								İŞLEME		ASTAR								
	Ana renkler			Ara renkler					Ana renkl er	Nötr renkl er	Ana renkl er	Ara renkler		Nötr renkler					
	Gece mavisi	Güvez	Vişneçürüğü	Eflatun	Krem	Mor	Patlıcan moru	Su yeşili	Altın rengi	Gümüş rengi	Vişneçürüğü	Su yeşili	Yeşil	Bej	Beyaz	Gri	Kahverengi	Koyu gri	Krem
ÖRNEK 1					X				X	X					X				
ÖRNEK 2		X							X						X				
ÖRNEK 3							X	X			X			X					
ÖRNEK 4						X		X				X		X					
ÖRNEK 5					X			X							X			X	
ÖRNEK 6						X		X						X			X		
ÖRNEK 7	X							X					X			X			
ÖRNEK 8			X					X						X					
ÖRNEK 9				X				X						X		X			
ÖRNEK 10					X			X						X		X			
ÖRNEK 11			X					X		X									X
ÖRNEK 12	X							X								X		X	
TOPLAM	2	1	2	1	1	2	2	1	12	1	1	1	1	1	8	1	4	1	3

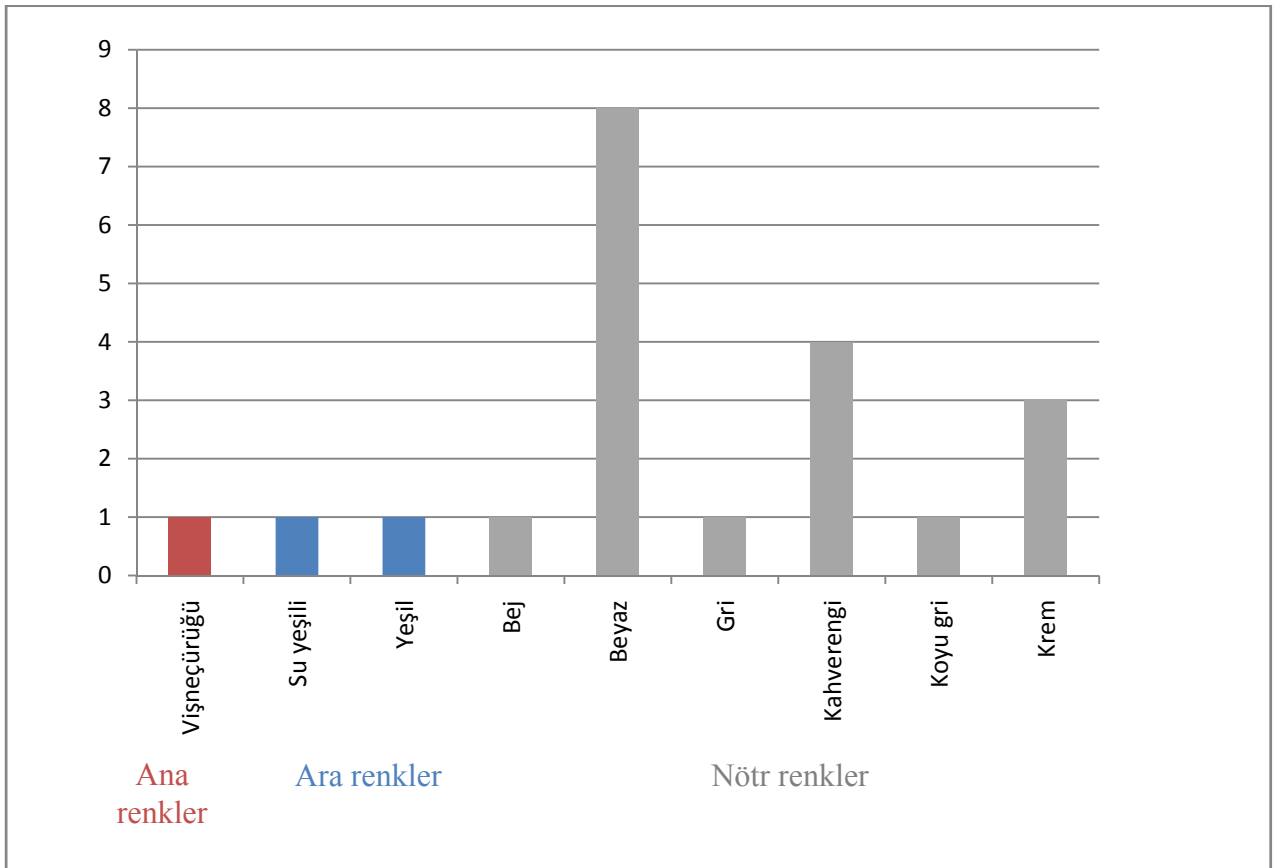
Grafik 11:Bindallıların Zemininde Seçilen Renkler.

Grafik 12:Bindallıların İşlemede Seçilen Renkler.

Grafik 13: Bindallıların Astarlanmasında Seçilen Renkler.

3.8. Bindallıların İşleminde Seçilen Konular

Bindallılara ait konu adları gözlem sonucunda, işlemlerde seçilen konuya uygun olarak belirlenmiştir. Eserlere ait tablo ve grafik incelendiğinde seçilen konu adları ve konular hakkında bilgi edinilmektedir. Konu adları; bitkisel ve bitkisel- nesneli karma bezeme konu adları başlığı altında belirlenmiştir. **Bitkisel bezeme konu adları;** çiçek buketi 3 adet, gül dalı 3 adet, çiçek dalı 1 adet, gül buketi 1 adet bindallıda kullanılmıştır. **Bitkisel-nesneli karmabezeme konu adları;** fiyonklu gül dalı 1 adet, sepette çiçek dalı 1 adet ve vazoda gül dalı 2 adet bindallıda kullanılmıştır.

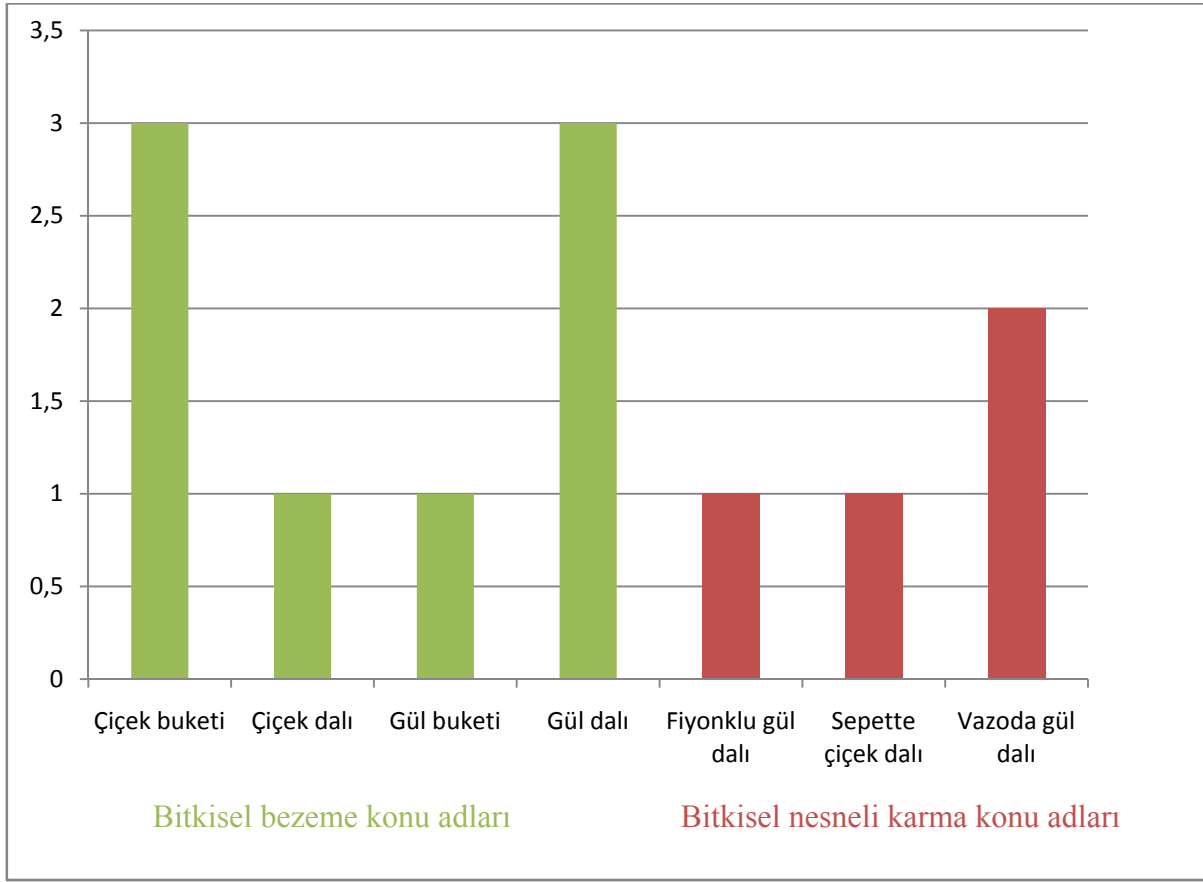
İncelenen eserlerde seçilen motifler Bitkisel-nesneli ve geometrik bezeme başlıkları altında incelenmiştir. **Bitkisel bezeme** başlığı altında “C” kıvrımlı dal, “S” kıvrımlı dal ve yaprak 12 adet bindallıda, gül ve mine 11 adet bindallıda, yıldız çiçeği 10 adet bindallıda, yaban gülü 7 adet bindallıda, tomurcuk 6 adet bindallıda, ay çiçeği ve karanfil 3 adet bindallıda, gonca gül, lotus, küpe çiçeği ve palmet 2 adet bindallıda, lale motifi 1 adet bindallıda seçilerek kullanılmıştır. **Nesneli bezeme** başlığı altında fiyonk, püskül ve vazo 5 adet bindallıda, zincir ve kordon 4 adet bindallıda güneş 3 adet bindallıda, ay motifi 2 adet bindallıda, sepet, saksı ve yıldız motifi 1 adet bindallıda seçilerek kullanıldığı tespit edilmiştir. **Geometrik bezeme** başlığı altında “C” kıvrım 4 adet bindallıda, düz çizgi ve “V” kıvrımın 1 adet bindallıda kullanıldığı gözlenmiştir.

İncelenen eserlerde bitkisel bezemenin yoğun olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

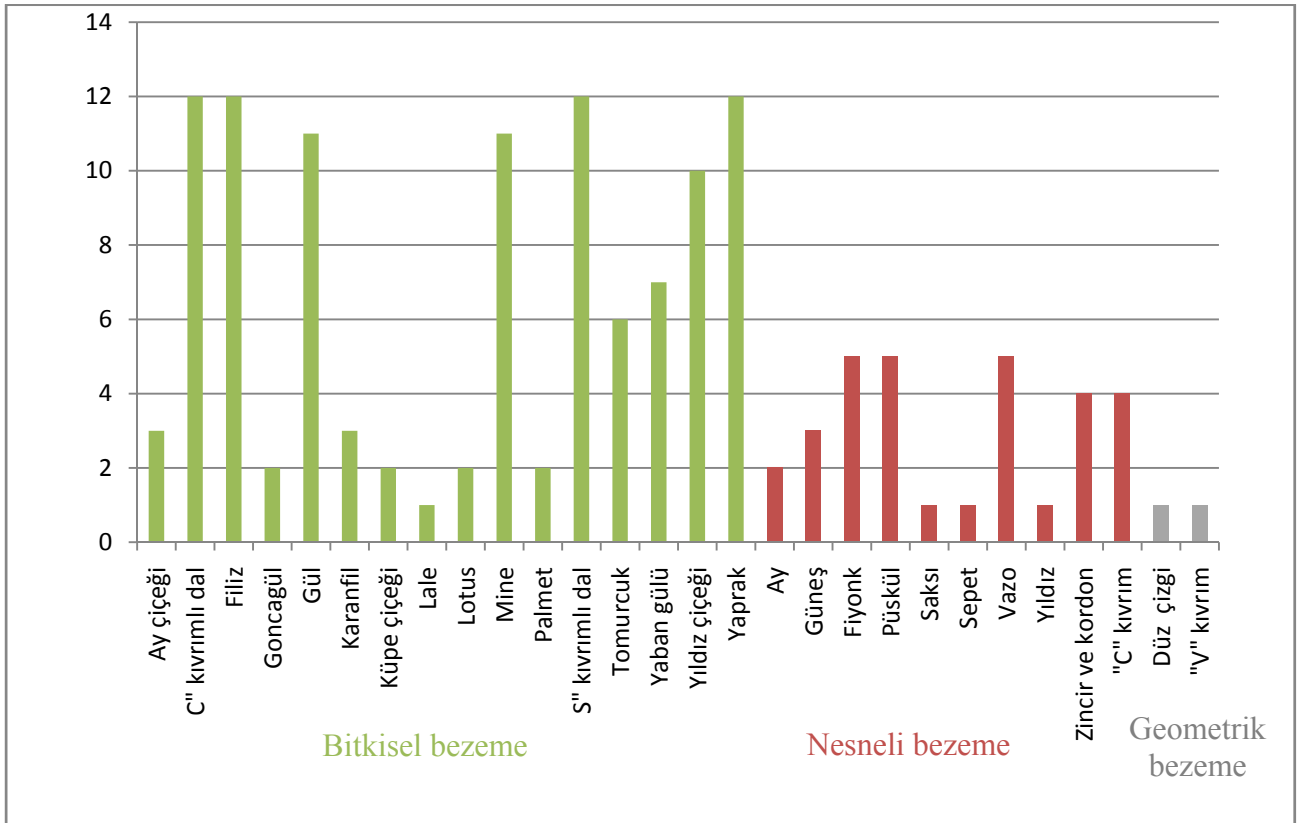
	Bitkisel bezeme konu adları				Bitkisel-nesneli karma konu adları		
	Çiçek buketi	Çiçek dalı	Gül buketi	Gül dalı	Fiyonku gül dalı	Sepette çiçek dalı	Vazoda gül dalı
ÖRNEK 1					X		
ÖRNEK 2						X	
ÖRNEK 3		X					
ÖRNEK 4							X
ÖRNEK 5	X						
ÖRNEK 6			X				
ÖRNEK 7				X			
ÖRNEK 8							X
ÖRNEK 9	X						
ÖRNEK 10	X						
ÖRNEK 11				X			
ÖRNEK 12				X			
TOPLAM	3	1	1	3	1	1	2

	Bitkisel bezeme													Nesneli bezeme							Geometrik bezeme						
	"C" kıvrımlı dal	Filiz	Goncagül	Gül	Karanfil	Küpe çiçeği	Lale	Lotus	Mine	Palmet	"S" kıvrımlı dal	Tomurcuk	Yaban gülü	Yıldız çiçeği	Yaprak	Ay	Güneş	Fiyonk	Püskül	Saksı	Sepet	Vazo	Zincir ve kordon	"C" kıvrım	Düz çiği	"Y" kıvrım	
Örnek 1	X	X		X				X		X				X				X	X								
Örnek 2	X	X	X				X	X	X	X		X	X	X							X	X					
Örnek 3	X	X		X				X		X			X	X				X				X					
Örnek 4	X	X	X	X					X	X		X	X	X				X									
Örnek 5	X	X		X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X					X				
Örnek 6	X	X		X				X		X		X	X	X	X	X		X				X	X				
Örnek 7	X	X		X				X		X	X	X	X	X					X			X		X			
Örnek 8	X	X		X	X	X		X		X	X		X	X								X		X			
Örnek 9	X	X		X		X	X	X		X	X	X	X	X				X					X	X	X		
Örnek 10	X	X		X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X		X				X				
Örnek 11	X	X		X				X		X			X	X	X	X	X	X					X				
Örnek 12	X	X		X		X		X		X	X		X	X				X					X				
Toplam	12	12	2	11	3	4	1	2	11	2	12	6	7	11	12	4	3	5	5	1	1	5	4	4	1	1	

Grafik 14: Bindalıların İşlemesinde Seçilen Konu Adları.

Grafik 15: Bindalıların İşlemesinde Seçilen motifler.

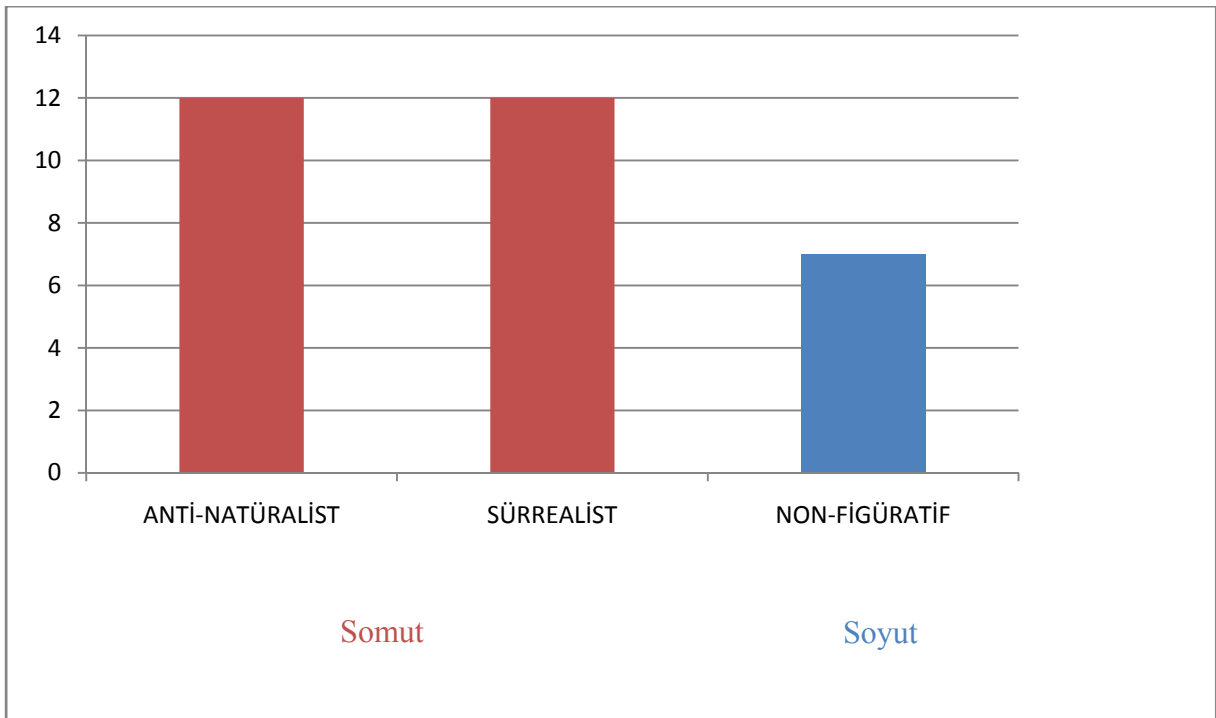
3.9. Bindallıların İşlemesinde Seçilen Konuların Biçimlendirilmesi

Bindallılarda seçilen konular, öncelikle somut ve soyut olarak iki başlıkta toplanmıştır. Somut konular; bitkisel ve nesneli bezemelerdir. Soyut konular ise geometrik bezemelerdir. Somut konuların biçimlendirilmesi; **anti natüralist** ve **sürrealist** başlıkları altında, soyut konular ise; **nonfigüratif** başlığı altında incelenmiştir. Eserlere ait tablo ve grafik incelendiğinde seçilen konuların biçimlendirilmesi hakkında bilgi edinilmektedir.

Bindallılarda anti natüralist yaklaşım 12 adet bindallı, sürrealist yaklaşım 12 adet bindallıda ve nonfigüratif yaklaşım 7 adet bindallıda tespit edilmiştir. İncelenen eselerdeki motiflerin, somut biçimlendirmelerden; anti natüralist ve sürrealist yaklaşımın tüm bindallılarda uygulandığı görülmüştür.

Tablo 10: Bindallıların işlemesinde seçilen konuların biçimlendirilmesi.			
	SOMUT		SOYUT
	Anti-natüralist	Sür-realist	Nonfigüratif
ÖRNEK 1	X	X	
ÖRNEK 2	X	X	
ÖRNEK 3	X	X	X
ÖRNEK 4	X	X	X
ÖRNEK 5	X	X	
ÖRNEK 6	X	X	X
ÖRNEK 7	X	X	X
ÖRNEK 8	X	X	X
ÖRNEK 9	X	X	X
ÖRNEK 10	X	X	
ÖRNEK 11	X	X	
ÖRNEK 12	X	X	X
TOPLAM	12	12	7

Grafik 16: Bindallıların İşlemesinde Seçilen Konuların Biçimlendirilmesi.

3.10. Bindallıların İşleminde Seçilen Konuların Kompozisyonları

Bindallılar görülen kompozisyonları bir motiften ve birden fazla motifin tekrarlanması ile oluşturulmuş kompozisyonlar olarak ikiye ayrılmıştır. Bindallılara ait tablo ve grafik incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

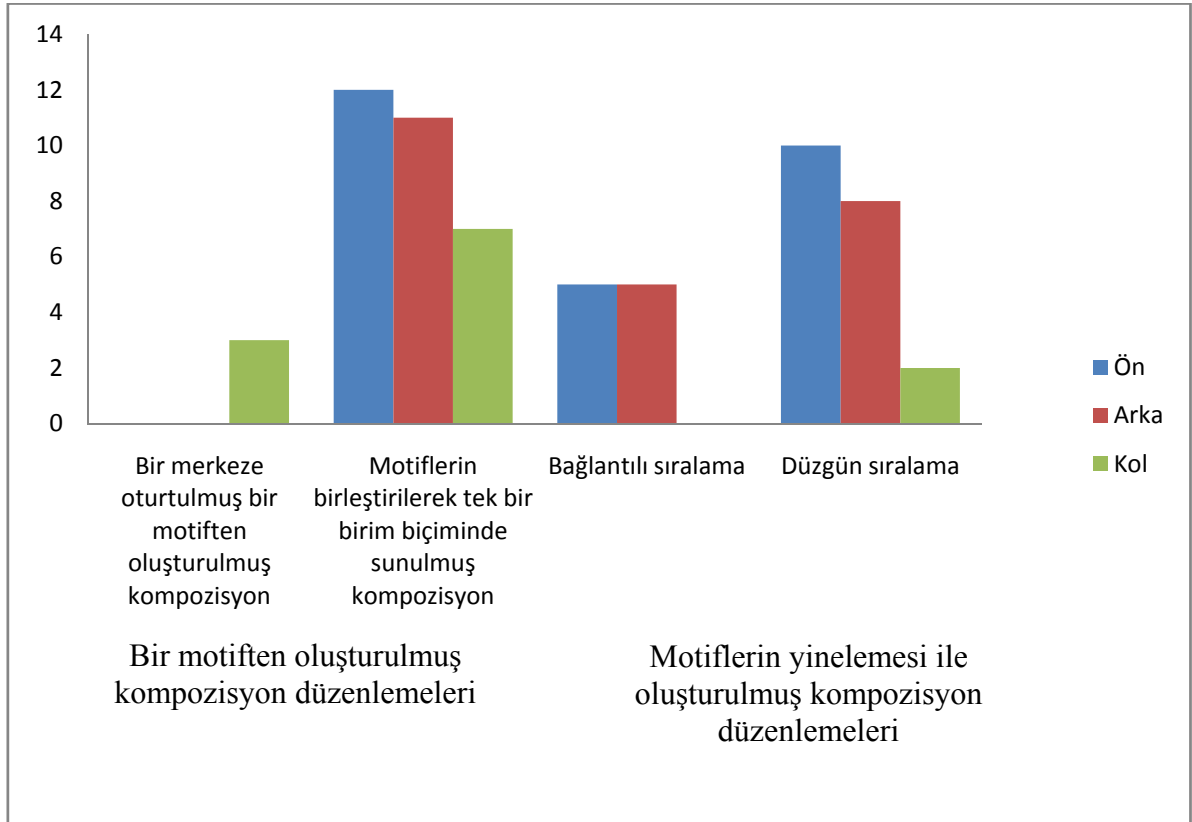
Bir motiften oluşturulan kompozisyonlar kendi içinde iki başlık altında toplanmıştır. **Bir oturtulmuş bir motiften oluşturulmuş kompozisyonlar;** 3 adet bindallının kol ünitelerinde tespit edilmiştir. **Motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonlar;** 12 adet bindallının ön yüzeyinde, 11 adet bindallının arka yüzeyinde ve 7 adet bindallının kol ünitelerinde gözlenmiştir.

Birden fazla motifin tekrarlama ile oluşturulmuş kompozisyonlar kendi içinde iki başlık altında toplanmıştır. **Bağlantılı sıralama ile düzenlenmiş kompozisyonlar;** 5 adet bindallının ön ve arka yüzeyinde tespit edilmiştir. **Düzenli sıralama ile düzenlenmiş kompozisyonlar;** 11 adet bindallının ön yüzeyinde, 9 adet bindallının arka yüzeyinde ve 2 adet bindallının kol ünitelerinde gözlenmiştir.

İncelenen eserlerde bir motiften oluşturulmuş kompozisyon düzenlemelerinden; motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyonların yoğun olarak kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 11: Bindallıların İşleminde Seçilen Konuların Kompozisyonları												
	Bir motiften oluşturulan kompozisyonlar						Birden fazla motifin tekrarlaması ile oluşturulmuş kompozisyonlar					
	Bir merkeze oturtulmuş bir motiften oluşturulmuş kompozisyon			Motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon			Bağlantılı sıralama			Düzgün sıralama		
	Ön	Arka	Kol	Ön	Arka	Kol	Ön	Arka	Kol	Ön	Arka	Kol
ÖRNEK 1				X	X	X	X	X		X		
ÖRNEK 2			X	X	X		X	X		X	X	
ÖRNEK 3			X	X	X					X	X	X
ÖRNEK 4				X	X	X				X	X	
ÖRNEK 5				X	X	X				X	X	
ÖRNEK 6				X	X					X	X	
ÖRNEK 7				X	X	X	X	X		X	X	
ÖRNEK 8				X	X		X	X				
ÖRNEK 9				X	X	X				X	X	
ÖRNEK 10				X	X	X				X	X	
ÖRNEK 11			X	X	X					X	X	X
ÖRNEK 12				X	X	X	X	X		X	X	
TOPLAM			3	12	12	7	5	5		11	10	2

Grafik 17: Bindallıların İşleminde Seçilen Konuların Kompozisyonları.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma kapsamında Karabük ili Safranbolu ilçesinin Kaymakamlar müze evinde bulunan 12 adet bindallı incelenmiştir. Bindallıların genel özellikleri belirlenmiş, fotoğraflarla ve çizimlerle belgelenmiştir.

Bindallılar Kaymakamlar müze evine 2000 ve 2001 yılları arasında satın alma yolu ile gelmiştir. İncelenen eserlerin 2 tanesinde envanter numarası bulunmaktadır. Diğer bindallılarda envanter numarası ve arşiv bilgisi bulunmamaktadır.

Bindallıların yapılış tarihi; Müzedeki görevlilerin söylediği tarihlerin önce yüzyıl tespiti yapılmıştır. Elde edilen verilere göre 19 ve 20. yüzyıla ait olduğu belirlenmiştir. Bu bağlamda bindallıların özellikleri 19 ve 20. Yüzyıl ile karşılaştırıldığında paralellik göstermektedir. Fakat kesin ve net sonuçlar değildir. Kesin sonuçlar elde edilebilmesi için kimyasal analizlerinde yapılması gerekmektedir.

Bindallıların çoğunun 20. Yüzyılın başlarına, iki adet bindallının da 19. Yüzyılın ilk çeyreğine ait olduğu düşünülmektedir.

Bindallıların bugünkü durumu; çoğunun; manken üzerinde sergilendiği için ve ısıya- neme karşı iyi muhafaza edilmediğinden işlemlerinin sökülmüş kumaş dokuma renginin solmuş, kumaşının yıpranmış ve lekeli, olduğu görülmüştür.

Bindallıların onarım durumu; çoğunluğu onarım görmemiştir, bir adet bindallının zemin kumaşının altına sağlamlaştırma amaçlı tela yerleştirilmiştir.

Bindallıların işlevleri; çoğunluğunun elbise olarak kullanıldığı tespit edilmiştir, üç adet bindallının ise gelinlik olarak kullanıldığı belirlenmiştir.

Bindallıların zemin-işleme-kenar temizleme ve astarda kullanılan gereçleri; zemininde en fazla bitkisel kaynaklı gereçlerden pamuklu kadife, bunun yanında ince- kalın atlas ve ipek kadife kumaş türleri kullanılmıştır. Bindallıların hepsinin işleminde hayvansal-madensel kaynaklı gereçlerden metal bükümlü ipek iplik, madensel kaynaklı gereçlerden tırtıl ve metal pulun kullanıldığı tespit edilmiştir. Bitkisel kaynaklı gereçlerden işleme kartonu ve pamuklu iplik, kenar temizlemede en çok bitkisel kaynaklı gereçlerden pamuklu iplik ve astarlanmasında çoğunlukla bitkisel kaynaklı gereçlerden ince pamuklu dokuma, bunun yanında ince bükümlü seyrek keten dokumanın da kullanıldığı belirlenmiştir.

Bindallıların İşleme ve Kenar Temizlemede Uygulanan Teknikler; tüm bindallıların işleminde dokumanın iplikleri kapatılarak yapılan iğne tekniklerinden düz sarma, verev sarma ve yarma sarma iğne tekniğinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Kenar temizlemede ise en çok makine dikişi tekniğinin kullanıldığı gözlenmiştir. Bunun yanında gözeme, papatya iğnesi, jakobyen atması, kabartmalı sarma, kum tırtıl yapmak, tırtıl ile sap işi yapmak, tırtıl

sarmak ve pul tutturma iğne teknikleri ve kenar temizlemede elde baskı dikişi, hazır harç teknikleride kullanılmıştır.

Bindallıların Zemin-İşleme ve Astarlanmasında Seçilen Renkler; zemin renklendirmesinde ara renklerden mor rengin, işlemede ana renklerden altın renginin ve astarlanmasında nötr renklerden beyazın çoğunlukta kullanıldığı tespit edilmiştir. Bunun dışında zeminde ana renklerden gece mavisi, güvez ve vişne çürüğü, ara renklerden eflatun, krem, patlıcan moru ve su yeşili, işlemede gümüş rengi, astarlanmasında ara renklerden su yeşili, yeşil, nötr renklerden bej, beyaz, gri, kahverengi ve koyu gri renklerin kullanıldığı belirlenmiştir.

Bindallıların İşlemede Seçilen Konular; tüm bindallılarda bitkisel bezemelerden ‘C’ ve ‘S’ kıvrımlı dal, filiz ve yaprak motifinin kullanıldığı gözlenmiştir. Nesneli bezemelerden vazo motifi, geometrik bezemelerden ‘C’ kıvrım, zincir ve kordon motifinin yoğun olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Bitkisel bezemenin yoğun olarak kullanıldığı belirlenmiştir. Bunun dışında nesneli ve geometrik bezemelerde kullanıldığı tespit edilmiştir. Konu adları olarak gül dalı ve çiçek buketi adlarının çoğunlukta kullanılmıştır. Bunun dışında çiçek dalı, gül buketi, fiyonklu gül dalı, sepette çiçek dalı vazoda gül dalı konu adları kullanılmıştır.

Bindallıların İşlemede Seçilen Konuların Biçimlendirilmesi; tüm bindallılarda anti-natüralist ve sür-realist yaklaşımın somut olarak işlendiği belirlenmiştir. Bunun dışında surrealist yaklaşımın soyut olarak işlendiği gözlenmiştir.

Bindallıların İşlemede Seçilen Konuların Kompozisyonları; bindallıların tümünde ön yüzeyinde bir motiften oluşturulan kompozisyon düzenlemelerinden, motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon düzenlemelerinin uygulandığı gözlenmiştir. Bunun dışında bağlantılı ve düzgün sıralama kompozisyonlarının da kullanıldığı tespit edilmiştir. Bindallıların tümünün **arka** yüzeyinde motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon düzenlemelerinin uygulandığı gözlenmiştir. Bunun dışında bağlantılı ve düzgün sıralama kompozisyonlarının da kullanıldığı tespit edilmiştir. Bindallıların çoğunluğunun **kol** bölümünde motiflerin birleştirilerek tek bir birim biçiminde sunulmuş kompozisyon düzenlemelerinin uygulandığı gözlenmiştir. Bunun dışında bir merkeze oturtulmuş bir motiften oluşturulmuş kompozisyon, düzgün sıralama kompozisyonlarının da kullanıldığı tespit edilmiştir.

Eserlerin düzgün muhafaza edilmediği için kumaşları lekeli, zeminleri yıpranmış ve işlemlerinin sökülmüş olduğu gözlenmiştir. Eserlerin uzun süre varlıklarını sürdürebilmeleri için manken üzerinde değil düz bir zemin üzerinde sergilenmesi, ısı ve neme karşı önlem alınması ve zararlı ışıklara karşı tedbir alınması gerekliliği zorunludur. Aksi takdirde

bindallılarda görülen yıpranmaların zamanla artacağı, eserlere zarar vererek yok olacağı söylenebilir. Müzenin eserler için tekrardan yenilenerek koruyarak sergilenme imkânlarının düzeltilmesi gerekmektedir. Bugüne ulaşan bu eserler Türk kültürünün gelenek ve göreneklerini yansıtmaktadır. Bu yüzden bu eserlerin korunması mutlak zorunluluk arz etmektedir.

KAYNAKÇA

Acar, Mustafa, **Safranbolu Folkloru, Safranbolu Düğünleri, Safranbolu İlçe ve Köy Düğünleri**, Ankara, 2007.

Akman, Eyüp, **Safranbolu Folklorundan Örnekler**, Ankara, 2004.

Apak, Melek Sevüktekin, v.d. **Osmanlı Dönemi Kadın Giyimleri**, Ankara, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Aksoy, Muammer, **Müze Kent Safranbolu**, Şubat, 2003.

Barıştı, H. Örcün, Türk İşlemeleri Üzerinde Yapılacak Araştırmalarda İzlenecek Bilimsel Yöntem, **1. Ulusal El Sanatları Sempozyumu**, 9 Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları Bildirileri, 1981.

Barıştı, H.Örcün, **Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk İşlemeleri**, Ankara, 1999.

Barıştı, H.Örcün, **Türk İşlemelerinden Teknikler**, Ankara, 1997.

Bedük, Saadet, **Konya Müzelerinde Ve Evlerinde Bulunan Bindalı Tek Parçalı Elbiseler**, Konya,1992. (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi).

Broşür, Safranbolu Belediyesi.

Broşür, Safranbolu Kaymakamlığı.

Görünür, Lale, **Osmanlı İmparatorluğu'nun Son Döneminden Kadın Giysileri(Sadberk Hanım Müzesi Koleksiyonu)**, Ankara, 2010.

Güney, Reha, **Geleneksel Safranbolu Evleri ve Oluşumu**, Ankara, 1989

Kalyoncu, Hür, **Karabük 1999 İl Yıllığı**.

Kılınç, Nurgül, **Geleneksel Konya Giysileri**, Konya, 2008.

Koçu, R. Ekrem, **Türk Giyim, Kuşam ve Süsleme Sözlüğü**, Ankara, 1967.

Korkusuz, Süheyla, **Nakış Temel Bilgileri Tekniği Uygulamaları ve Örnekleri**, Ankara.

Köklü, Hülya, **El İşlemeleri**, İstanbul, 2002.

Markaloğlu, Şehdabe, **Dival İşleme (Sırma-Maraş işi)**, Ankara, 1996.

Öz, Zeki, v.d. **Karabük ve İlçeleri**, T.C. Karabük valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü.

Tunçözgür, Ünsal, **Dünden Bugüne Safranbolu**, Ankara, 1997.

Tunçözgür, Ünsal, **Dünü ve Bugünü ile Safranbolu**, Karabük, 2002.

Ulukavak, Kızıltan, **Bir Safranbolulunun Penceresinden Safranbolu(Gözlemler, Derlemeler, Denemeler)**, Ankara, 2007